20240417025O2

ÅRSREDOVISNING

för

Frenda AB

Org.nr. 559110-9078

Styrelsen och verkställande direktören får härmed avlämna årsredovisning för räkenskapsåret 2023-01-01 - 2023-12-31

Innehåll	**Sida**
- förvaltningsberättelse	2
- resultaträkning	4
- balansräkning	5
- noter	7
- underskrifter	14

Undertecknad styrelseledamot i Frenda AB intygar härmed, dels att denna kopia av årsredovisningen överensstämmer med originalet, dels att resultat- och balansräkning fastställts på årsstämma den 12/4 - 2024 .
Stämman beslöt tillika godkänna styrelsens förslag till vinstdisposition.

Stockholm 2024-04-16

Fredrik Ahlström

20240417025O4

ÅRSREDOVISNING
för

Frenda AB
Org.nr. 559110-9078

Styrelsen och verkställande direktören får härmed avlämna årsredovisning för räkenskapsåret 2023-01-01 - 2023-12-31

Innehåll **Sida**

- förvaltningsberättelse 2
- resultaträkning 4
- balansräkning 5
- noter 7
- underskrifter 14

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
A32CD7B2D35749E4AA0BF1B2434A4009

20240417025O5

Frenda AB
Org.nr. 559110-9078

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Årsredovisningen är upprättad i KSEK.

Verksamheten

Frenda AB bedriver affärs-och systemutveckling inom tandvård. Frenda AB utvecklar, säljer, supporterar och marknadsför ett modernt webbaserat journalsystem för tandvård.

Företagets säte är Stockholm

Flerårsjämförelse*

	2023	2022	2021	2020	2019
Intäkter	77 080	59 939	49 345	33 767	20 690
Rörelseresultat	1 431	2 658	-4 636	-10 240	-24 393
Rörelsemarginal (%)	1,86	4,43	-9,40	-30,33	-117,90
Resultat efter finansiella poster	1 434	2 658	-4 640	-10 277	-24 451
Soliditet (%)	77	71	72	69	73
Medeltal anställda omräknat till heltid	35	31	29	25	19

*Definitioner av nyckeltal, se noter

Ägarförhållanden

Frenda AB ägs till 100% av Praktikerinvest PE AB, org.nr. 556559-7415, med säte i Stockholm. Praktikerinvest PE AB är i sin tur ett helägt dotterföretag till Praktikertjänst AB, org.nr. 556077-2419. Moderbolaget Praktikertjänst AB upprättar koncernredovisning.

Verksamheten i företaget bedrivs i skatterättsligt kommissionärsförhållande enligt IL 36 kap där Praktikertjänst AB org.nr. 556077-2419 är kommitentmoder.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Fortsatt tillväxt och expansion för FRENDA under 2023. Bolaget har anslutit nya kunder och utökat sin kundbas för såväl FRENDA Journal som FRENDA Röntgen och omsättningen ökade med över 28% under året för att uppgå till ca 77 Mkr. En del av intäktsökningen är hänförlig till att bolaget under året ändrat sina redovisningsprinciper (vidare upplysning under kapitlet Redovisnings- och värderingsprinciper). Antalet anställda har under året ökat och uppgår mot slutet av året till ca 45 st, där ökning är ett strategiskt led för att ytterligare förstärka FRENDAs organisation och driva den fortsatta tillväxten.

I juni 2023 tecknade FRENDA avtal med Folktandvården i Örebro, Östergötland, Blekinge och Sörmland om att tillhandahålla journalsystemet FRENDA Journal med tillhörande underhåll och support. Avtalet löper på sju år med möjlighet till förlängning i sex år. Därtill har dialog fortsatt med optionsparterna Kalmar och Kronoberg.
Aktiviteten på regionsmarknaden har under året varit hög och under Q4 2023 besvarade FRENDA ett förfrågningsunderlag för upphandling (RFI) som Västra Götalands Regionen (VGR) genomförde gemensamt med Folktandvården Stockholm.

I linje med bolagets fortsatta fokus på trygghet och kvalitet för bolagets kunder har en rad kvalitetshöjande åtgärder och aktiviteter kopplade till certifieringar enligt bland annat ISO 13485, ISO 27001, ISO 14001 samt MDR genomförts i verksamheten. Detta ger FRENDAs verksamhet en struktur och trygghet som lägger grunden för den fortsatta skalbarheten i bolagets affär.

Framtida utveckling

Framåt ligger fokus på fortsatt expansion och ökning av antalet kunder, såväl inom Praktikertjänst som inom övriga vårdgivare. Den molnbaserade röntgenmodulen kommer vara fortsatt viktig del för fortsatt framgång. Vidare planeras införandet av flertalet tilläggstjänster som tillför nya intäktsströmmar till bolaget.

Bolaget har redan påbörjat arbetet i linje med bolagets långsiktiga plan om geografisk expansion till flertalet andra europeiska marknader.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
A32CD7B2D35749E4AA0BF1B2434A4009

20240417025O6

Forskning och utveckling

Frenda AB bedriver aktiv utveckling av sin produkt och sitt erbjudande för att ständigt ligga i framkant inom tandvårdsområdet. Bolaget lägger stort fokus på att analysera marknadens behov och önskemål, för ständigt kunna anpassa och erbjuda ett modernt och användbart produktutbud.

Miljöpåverkan

Frenda AB följer tillämpliga miljölagar och arbetar i enlighet med koncernens miljöpolicy aktivt för att förebygga skador på hälsa och miljö.

Risker i verksamheten

* Flexibla användarvillkor ger utrymme för kunder att avsluta sina avtal med relativt kort varsel.
* Långa säljcykler och reglerade upphandlingar inom den offentliga tandvården gör att det är en utmanande del av marknaden att adressera.
*Ökad konkurrens på marknaden, aktörer tillkommer som har liknande marknadserbjudanden och befintliga konkurrenter anpassar befintliga erbjudande till mer molnbaserade lösningar för att möta marknadens önskemål och konkurrera med vårt erbjudande.

Förändringar i eget kapital

	Aktiekapital	Övrigt bundet eget kapital	Fritt eget kapital	Årets resultat	Totalt
Belopp vid årets ingång	2 000	0	38 000	0	40 000
Fond för utvecklingsutgift	0	11 614	0	0	11 614
Balanserat resultat	0	0	-11 614	0	-11 614
Årets resultat				0	0
Belopp vid årets utgång	2 000	11 614	26 386	0	40 000

Resultatdisposition (kronor)

Förslag till disposition av bolagets vinst

Till årsstämmans förfogande står	
balanserat resultat	26 386 396
	26 386 396
Styrelsen föreslår att	
i ny räkning överföres	26 386 396
	26 386 396

Beträffande bolagets resultat och ställning i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande noter.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
A32CD7B2D35749E4AA0BF1B2434A4009

20240417025O7

Frenda AB

Org.nr. 559110-9078

RESULTATRÄKNING

	Not	2023-01-01 2023-12-31	2022-01-01 2022-12-31
Rörelsens intäkter m.m.			
Nettoomsättning	3,4	52 825	49 145
Aktiverat arbete för egen räkning		11 794	0
Övriga rörelseintäkter	4,6	12 461	10 796
		77 080	59 941
Rörelsens kostnader			
Råvaror och förnödenheter		-3 067	-3 060
Övriga externa kostnader	4,5,8	-34 494	-26 068
Personalkostnader	7	-37 694	-27 967
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-374	-156
Övriga rörelsekostnader		-19	-31
		-75 648	-57 282
Rörelseresultat		1 432	2 659
Resultat från finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		4	0
Räntekostnader	9	-2	-1
		2	-1
Resultat efter finansiella poster		1 434	2 658
Bokslutsdispositioner			
Kommissionärsbidrag		-1 434	-2 658
		-1 434	-2 658
Resultat före skatt		0	0
Årets resultat		**0**	**0**

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
A32CD7B2D35749E4AA0BF1B2434A4009

20240417025508

Frenda AB
Org.nr. 559110-9078

BALANSRÄKNING

	Not	2023-12-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utvecklingsutgifter	10	11 614	0
		11 614	0
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier, verktyg och installationer	11	1 127	543
		1 127	543
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	12	20 000	20 000
		20 000	20 000
Summa anläggningstillgångar		32 741	20 543
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		4 673	1 431
Fordringar hos koncernföretag	13	11 388	31 518
Aktuell skattefordran		469	391
Övriga fordringar		212	212
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	14	2 640	2 339
		19 382	35 891
Summa omsättningstillgångar		19 382	35 891
SUMMA TILLGÅNGAR		**52 123**	**56 434**

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
A32CD7B2D35749E4AA0BF1B2434A4009

20240417025O9

Frenda AB
Org.nr. 559110-9078

BALANSRÄKNING

	Not	2023-12-31	2022-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital	15	2 000	2 000
Fond för utvecklingsutgifter		11 614	0
		13 614	2 000
Fritt eget kapital	19		
Fri överkursfond		38 000	38 000
Balanserat resultat		-11 614	0
		26 386	38 000
Summa eget kapital		40 000	40 000
Avsättningar	16		
Övriga avsättningar		0	6 000
Summa avsättningar		0	6 000
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		2 742	2 767
Övriga skulder	17	2 646	1 789
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	18	6 735	5 878
Summa kortfristiga skulder		12 123	10 434
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**52 123**	**56 434**

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
A32CD7B2D35749E4AA0BF1B2434A4009

NOTER

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Koncernredovisning upprättas ej enligt ÅRL. 7:2. Praktikertjänst AB, org.nr. 556077-2419 är moderföretag för den koncern där koncernredovisningen upprättas i.

Ändrade redovisningsprinciper
Principer för hur bolaget redovisar internt upparbetade immateriella tillgångar har förändrats jämfört med föregående år.

Tillgångar, avsättningar och skulder
Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Bedömningar och klassificeringar
Att upprätta finansiella rapporter i enlighet med K3 kräver att företagsledningen gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Verkligt utfall kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar. Uppskattningarna och antagandena ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i de period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder. Bedömningar gjorda av företagsledningen vid tillämpningen av K3 som har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna och gjorda uppskattningar som kan medföra väsentliga justeringar i det påföljande årets finansiella rapporter beskrivs närmare i not 2.

Intäktsredovisning
Tjänster utförs och redovisas huvudsakligen i enlighet med fleråriga avtal med månatlig- eller kvartalsfakturering. Ersättningen är knuten till licens- och supportavtal.

Pågående entreprenadavtal
Uppdrag till fast pris
Entreprenadavtal till fastpris redovisas som intäkt i takt med att arbetet utförs, så kallade successiv vinstavräkning. När utfallet av ett uppdrag går att bedöma på ett tillförlitligt sätt redovisas uppdragsinkomsten och hänförliga utgifter enligt färdigställandegraden av aktiviteterna i avtalet på balansdagen. Intäkterna värderas till verkligt värde för ersättning som har erhållits eller kommer att erhållas i förhållande till färdigställandegraden.

När utfallet av ett uppdrag inte går att bedöma på ett tillförlitligt sätt redovisas intäkter bara i den mån uppdragsutgifter har uppkommit och kan återvinnas. Uppdragsutgifter redovisas i den period de uppkommer.

Färdigställandegraden har beräknats som nedlagda uppdragsutgifter per balansdagen i relation till de totalt beräknade uppdragsutgifterna för att fullgöra uppdraget.

När det är sannolikt att de totala uppdragsutgifterna kommer att överstiga den totala uppdragsinkomsten, redovisas den befarade förlusten omgående i resultatet.

Hyresintäkter
Leasingintäkter i form av hyresintäkter redovisas linjärt under leasingperioden.

Ränta
Ersättning i form av ränta redovisas som intäkt när det är sannolikt att de ekonomiska fördelar som är förknippade med transaktionen har tillförts företaget samt när inkomsten kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Ränta redovisas som intäkt enligt den s.k. effektivräntemetoden.

Ersättningar till anställda
Kortfristiga ersättning
Ersättning till anställda avser alla typer av ersättningar som bolaget lämnar till de anställda. Ersättningarna innefattar lön, betald semester, betald sjukfrånvaro, sjukvård och bonus. Kortfristig ersättning redovisas som en kostnad och en skuld då det finns en legal eller informell förpliktelse att utbetala en ersättning.

Ersättning efter avslutad anställning (pension)
Pensionsförpliktelserna täcks genom att försäkring tecknats hos försäkringsföretag.

20240417025 10

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
A32CD7B2D35749E4AA0BF1B2434A4009

NOTER

20240417025111

Inkomstskatt
Kommissionärsförhållande
Verksamheten i bolaget bedrivs i skatterättsligt kommissionärsförhållande enligt IL 36 kap där Praktikertjänst AB org nr 556077-2419 är kommittentmoder vilket innebär att all skatt redovisas i kommittentmodern.

Internt upparbetade immateriella anläggningstillgångar
Bolaget har tidigare tillämpat den s.k. kostnadsföringsmodellen avseende internt upparbetade immateriella anläggningstillgångar, vilket innebar att samtliga utgifter kostnadsförts direkt löpande mot årets resultat.
Med syfte att de finansiella rapporterna ska ge mer rättvisande information avseende bolagets lönsamhet har byte av redovisningsprincip genomförts. Fr o m år 2023 tillämpas den s.k. "aktiveringsmodellen" avseende internt upparbetade immateriella anläggningstillgångar. Metoden innebär att samtliga utgifter som uppfyller kriterierna i K3 aktiveras som immateriell anläggningstillgång och skrivs av under tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Då det är praktiskt ogenomförbart att fastställa effekterna av ett byte av redovisningsprincip för det föregående räkenskapsåret tillämpas den nya redovisningsprincipen på tillgångar och skulder från och med början av det innevarande räkenskapsåret.

Avskrivningsprinciper för immateriella tillgångar	
Internt upparbetade immateriella tillgångar	14% -20%

Materiella anläggningstillgångar
Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar
Utvecklingskostnader kostnadsförs i sin helhet.

Avskrivningsprinciper för materiella anläggningstillgångar	
Inventarier	15,0%
Tjänstebilar	20,0%

Nedskrivningsprövning
Vid varje balansdag bedöms om det finns någon indikation på att en tillgångs värde är lägre än dess redovisade värde. Om en sådan indikation finns, beräknas tillgångens återvinningsvärde. Om återvinningsvärdet inte kan beräknas för en enskild tillgång, beräknas återvinningsvärdet för hela den kassagenererande enhet som tillgången hör till. Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader och nyttjandevärdet för tillgången.

Fordringar
Fordringar med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen redovisas som anläggningstillgångar, övriga fordringar redovisas som omsättningstillgångar. Fordringarna har upptagits till det lägsta värdet av nominellt belopp och det belopp varmed de beräknas inflyta.

Låneskulder och leverantörsskulder
Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde och därefter till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden.

Leasing
Samtliga leasingavtal, såväl finansiella som operationella, redovisas som operationella leasingavtal. Hyresavtal ingår i de operationella leasingavtalen.

Likvida medel
Likvida medel består av kassamedel samt omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut, samt kortfristiga placeringar med en löptid från anskaffningstidpunkten understigande tre månader vilka är utsatta för endast obetydlig risk för värdefluktuation.

Bokslutsdispositioner
Förändringar av obeskattade reserver, koncernbidrag samt från och med 2017 även kommissionärsbidrag redovisas som bokslutsdispositioner i resultaträkningen.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
A32CD7B2D35749E4AA0BF1B2434A4009

NOTER

Avsättningar
Avsättningar redovisas när det finns en legal eller informell förpliktelse till följd av en tidigare händelse, det är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen och beloppen kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt. Tidpunkten eller beloppet för utflödet kan fortfarande vara osäker.

Avsättningar för omstruktureringar redovisas bara om en fastställd och utförlig omstruktureringsplan har utarbetats och införts, eller om företaget minst har offentliggjort planens huvuddrag till dem som berörs av den. Avsättningar redovisas inte för utgifter som hör samman med den framtida verksamheten.

En avsättning redovisas till den bästa uppskattningen av det belopp som krävs för att reglera förpliktelsen på balansdagen. Avsättningar tas endast i anspråk för de utgifter som avsättningen ursprungligen var avsedd för. Avsättningar diskonteras till sina nuvärden där pengars tidsvärde är väsentligt.

Nyckeltalsdefinitioner
Intäkter
Rörelsens huvudintäkter, fakturerade kostnader, sidointäkter samt intäktskorrigeringar.

Rörelseresultat
Resultat efter rörelsens intäkter och rörelsens kostnader.

Rörelsemarginal
Rörelseresultat före jämförelsestörande poster i % av intäkter.

Resultat efter finansiella poster
Resultat efter rörelsens intäkter, rörelsens kostnader och finansiella poster.

Soliditet (%)
Justerat eget kapital i förhållande till balansomslutningen.

Medeltal anställda
Antal anställda under året omräknat till en heltidstjänst

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Bolaget redovisar immateriella anläggningstillgångar som egenupparbetade enligt tillämpliga redovisningsprinciper. Egenupparbetade anläggningstillgångar omfattar kostnader för intern arbetskraft och konsulttjänster som har förvärvats externt under perioden för tillgångens uppförande.

För bedömningen av egenupparbetade anläggningstillgångar tillämpar bolaget följande uppskattningar och bedömningar:

Nyttjandeperiod och avskrivningssatser:
Bolaget uppskattar livslängden för varje egenupparbetad anläggningstillgång och fastställer lämpliga avskrivningssatser baserat på tekniska bedömningar och avtalslängd. Förändringar i dessa uppskattningar påverkar avskrivningskostnaderna och kan därmed påverka resultatet och det redovisade värdet på tillgångarna.

Marknadsvärdering och nedskrivning:
Bolaget utvärderar regelbundet om det finns indikationer på värdenedgång som kan föranleda nedskrivningsbehov. Om indikation på nedskrivningsbehov föreligger görs en bedömning om det verkliga värdet är lägre än det bokförda värdet.

Bolaget strävar efter att använda de bästa tillgängliga metoderna och informationen för att göra dessa uppskattningar och bedömningar. Trots detta innebär alla uppskattningar osäkerhet och faktiska resultat kan skilja sig från dessa uppskattaningar. Förändringar i de redovisade bedömningarna och uppskattningarna kommer att redovisas i resultatet och påverka tillgångarnas redovisade värde i balansräkningen.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID.
A32CD7B2D35749E4AA0BF1B2434A4009

20240417025112

NOTER

UPPLYSNINGAR TILL ENSKILDA POSTER

Not 3 Nettoomsättning	2023	2022
Nettoomsättning uppdelad på verksamhetsgren		
Affärs- och systemutveckling programvara tandvård	52 825	49 145
	52 825	49 145

Not 4 Inköp och försäljning inom koncernen	2023	2022
Försäljning till koncernföretag	49 731	47 317
Inköp från koncernföretag	6 404	5 915

Not 5 Ersättning till revisorer	2023	2022
Ernst & Young AB		
Revisionsuppdrag	197	106
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdrag	0	0
Skatterådgivning	0	0
Övriga tjänster	0	0
	197	106

Not 6 Leasingavtal - Operationell leasing leasegivare	2023	2022
Leasingavgifter under perioden uppgick till	32	49
Framtida minimileasingavgifter för icke uppsägningsbara leasingavtal, förfaller till betalning enligt följande:		
Inom 1 år	0	4
Mellan 2 till 5 år	0	0
Senare än 5 år	0	0
	0	4

Not 7 Personal	2023	2022
Medelantal anställda		
Medelantalet anställda bygger på av bolaget betalda närvarotimmar relaterade till en normal arbetstid.		
Medelantal anställda har varit	35	31
varav kvinnor	17	16
varav män	18	15

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
A32CD7B2D35749E4AA0BF1B2434A4009

20240417025513

NOTER

Löner, ersättningar m.m.
Löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader har utgått med följande belopp:

Styrelsen och VD:		
Löner och ersättningar	1 521	1 470
Tantiem	596	259
Pensionskostnader	334	327
	2 451	2 056
Övriga anställda:		
Löner och ersättningar	22 154	17 472
Pensionskostnader	1 928	1 387
	24 082	18 859
Sociala kostnader	8 060	6 431
Summa styrelse och övriga	34 593	27 346

Könsfördelning i styrelse och företagsledning

Antal styrelseledamöter	4	4
varav kvinnor	2	2
varav män	2	2
Antal övriga befattningshavare inkl. VD	1	1
varav kvinnor	0	0
varav män	1	1

VD omfattas av sedvanlig pensionsplan (ITP/ITP-K) Anställningsavtalet löper med 3 månaders uppsägningstid från VDs sida. Från bolagets sida gäller 3 månaders uppsägningstid. Något avtal om avgångsvederlag finns ej.

Not 8 **Leasingavtal - Operationell leasing leasetagare**	**2023**	**2022**
Under året har företagets leasingavgifter uppgått till	3 963	3 835
Framtida minimileasingavgifter för icke uppsägningsbara leasingavtal, förfaller till betalning enligt följande:		
Inom 1 år	3 999	4 173
Mellan 2 till 5 år	8 700	1 677
	12 699	5 850

Företaget innehar ett antal leasingavtal där lokalhyror utgör merparten.

Not 9 **Räntekostnader och liknande resultatposter**	**2023**	**2022**
Övriga räntekostnader och liknande resultatposter	2	1
	2	1

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
A32CD7B2D35749E4AA0BF1B2434A4009

20240417025314

NOTER

Not 10 Balanserade utvecklingsutgifter	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärde	0	0
Årets anskaffning	11 794	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	11 794	0
Ingående avskrivningar	0	0
Årets avskrivningar	-180	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-180	0
Utgående redovisat värde	11 614	0

Tillgång består i sin helhet av egenupparbetad programvara med användningsområde för befintliga och framtida kunder.

Not 11 Inventarier, verktyg och installationer	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärde	1 171	865
Inköp	778	306
Försäljningar/utrangeringar	-353	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 596	1 171
Ingående avskrivningar	-628	-472
Försäljningar/utrangeringar	353	0
Årets avskrivningar	-194	-156
Utgående ackumulerade avskrivningar	-469	-628
Utgående redovisat värde	1 127	543

Not 12 Andelar i koncernföretag

Företag Organisationsnummer	Säte	Antal/Kap. andel %	2023-12-31 Redovisat värde	2022-12-31 Redovisat värde
Peltzer & Ekberg AB		1 000	0	0
556670-7286	Stockholm	100,00%		
			0	0

Uppgifter om eget kapital och resultat	Eget kapital	Resultat
Peltzer & Ekberg AB	832	573

Peltzer & Ekberg AB		
Ingående anskaffningsvärde	20 000	20 000
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	20 000	20 000
Utgående redovisat värde	20 000	20 000

Frenda AB förvärvade dotterföretaget Peltzer & Ekberg AB 556670-7286 per datumet 2021-03-31.

Not 13 Fordringar hos koncernföretag **2023-12-31**

Företagets andel i Praktikertjänst AB´s koncernkonto uppgår på balansdagen till 7 363 Tkr.
Beloppet ingår i balansposten "Fordringar koncernföretag".

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
A32CD7B2D35749E4AA0BF1B2434A4009

20240417025115

NOTER

Not 14 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2023-12-31	2022-12-31
Förutbetalda hyror	899	832
Upplupna intäkter	1 234	1 157
Förutbetalda kostnader	507	350
	2 640	2 339

Not 15 Upplysningar om aktiekapital

	Antal aktier	Kvotvärde per aktie
Antal/värde vid årets ingång	2 000 000	1
Antal/värde vid årets utgång	2 000 000	1

Kvotvärde i not är redovisat i (kronor).

Not 16 Avsättningar	2023-12-31	2022-12-31
Övriga avsättningar	0	6 000
	0	6 000

Avsättning härleds till villkorad del i aktieöverlåtelseavtal som upprättats vid förvärv av dotterföretag Peltzer & Ekberg AB, organisationsnummer 556670-7286. Under räkenskapsåret har säljare uppfyllt villkorad del varpå kvarvarande skuld utbetalats till säljaren.

Not 17 Övriga kortfristiga skulder	2023-12-31	2022-12-31
Arbetsgivaravgifter	746	512
Personalens källskatt	680	476
Särskild löneskatt	544	412
Övriga skulder	676	390
	2 646	1 790

Not 18 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2023-12-31	2022-12-31
Semesterlöneskuld och upplupna löner	1 456	1 256
Upplupna sociala avgifter	458	395
Upplupna kostnader bonusar	2 198	877
Övriga upplupna kostnader	2 623	3 350
	6 735	5 878

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
A32CD7B2D35749E4AA0BF1B2434A4009

20240417025516

NOTER

Not 19 Disposition av vinst eller förlust (kronor)

Förslag till disposition av bolagets vinst

Till årsstämmans förfogande står	
balanserat resultat	26 386 396
	26 386 396
Styrelsen föreslår att	
i ny räkning överföres	26 386 396
	26 386 396

Not 20 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Inga väsentliga händelser som påverkar bolagets resultat och ställning inträffat efter räkenskapsårets slut.

Stockholm 2024-

Fredrik Ahlström
Styrelseordförande

Carina Olson
Styrelseledamot

Urban Englun
Styrelseledamot

Fredrik Jernberg
Verkställande direktör

Ann-Britt Östlund
Styrelseledamot

Vår revisionsberättelse har lämnats den 2024.

Ernst & Young Aktiebolag

Mikael Sjölander
Auktoriserad revisor

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
A32CD7B2D35749E4AA0BF1B2434A4009

20240417025117

List of Signatures

20240417025O3

Frenda AB - Årsredovisning 2023 (FINAL).pdf

Name	Method	Signed at
FREDRIK AHLSTRÖM	BANKID	2024-04-05 09:11 GMT+02
LARS FREDRIK JERNBERG	BANKID	2024-04-05 08:11 GMT+02
URBAN ENGLUND	BANKID	2024-04-04 17:23 GMT+02
Ann-Britt K Gustafsson Östlund	BANKID	2024-04-04 17:11 GMT+02
Peggy Carina Olson	BANKID	2024-04-04 16:57 GMT+02
MIKAEL SJÖLANDER	BANKID	2024-04-10 10:09 GMT+02

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

External reference: A32CD7B2D35749E4AA0BF1B2434A4009

Building a better working world

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Frenda AB, org.nr 559110-9078

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Frenda AB för år 2023.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Frenda ABs finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Frenda AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Penneo dokumentnyckel: IXOFS-KNHFM-TQYUF-5CKWI-VKOWY-MZEIL

Building a better working world

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av Frenda AB för år 2023 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Frenda AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Stockholm, det datum som framgår av elektronisk signatur.

Ernst & Young AB

Mikael Sjölander
Auktoriserad revisor

Penneo dokumentnyckel: IXOFS-KNHFM-TQYUI-F5CKM-VKOWY-MZEIL

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

MIKAEL SJÖLANDER
Auktoriserad revisor
Serienummer: 166ed5dc41e99d59cee8aea24411d11636ef[illegible]
IP: 147.161.xxx.xxx
2024-04-10 13:01:19 UTC

Penneo dokumentnyckel: IXOFS-KNWWY-MZEIL-HFM-TQYUI-F5CKM-VKOWY-MZEIL

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com.** Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet
Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>** Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på **https://penneo.com/validator**

PRAKTIKERTJÄNST

För långsiktigt hållbar vård i hela Sverige

Årsredovisning 2023

Praktikertjänst

Vi är Praktikertjänst 2
Nöjda medarbetare ger nöjda patienter 4
Året i korthet 6
Ordförande har ordet 8
Vd har ordet 9
Vår kooperativa modell 10
Guldhjärtat 12

Strategi

Omvärld 15
Strategi 16
Digitalt vårderbjudande 19

Verksamhet

Affärsområde Tandvård 22
Affärsområde Hälso- och sjukvård 25

Hållbarhet

Hållbarhetsstrategi 29
Forskningsbidrag 33

Styrning

Bolagsstyrningsrapport 35
Finansiella verksamheten 38
Styrelse 40
Koncernledning 42

Redovisning

Förvaltningsberättelse 45
Resultaträkningar 50
Balansräkningar 51
Förändringar i eget kapital 53
Kassaflödesanalys 54
Redovisningsprinciper och noter 55
Revisionsberättelse 67

Hållbarhetsnoter

Hållbarhetsnoter 70
Revisorns yttrande 75

Vår historia 76

Skillnad i praktiken: för patienterna, vården och samhället i stort

13 / Hon vände kris till framgång

Kajsa Köllerfors tog över en verksamhet som var i en tuff situation och har visat vikten av ledarskap för att skapa förändring.

20 / Digitalisering skapade bättre arbetsmiljö

Lidingödoktorn engagerade hela verksamheten för att hitta hållbara digifysiska arbetssätt med fokus på kontinuitet, patientsäkerhet och arbetsmiljö.

24 / Jonas förverkligade sin dröm – startade klinik i Sandviken

I Gävleborg är efterfrågan på tandvård stor och redan innan Jonas Rönnberger öppnade hade över 300 personer hört av sig.

27 / Vårdcentral i Kävlinge med fokus på hög tillgänglighet och kontinuitet

Genom Praktikertjänst startade distriktsläkarna Linda Edhjelm och Ida Allvin den vårdcentral de alltid velat arbeta på.

32 / Hållbarhet tydlig del i Praktikertjänsts affärsplan

Praktikertjänsts hållbarhetsarbete syftar till att göra det bättre för patienterna, för medarbetarna och för samhället i stort.

Tillsammans bildar vi Sveriges största vårdkooperativ med en stark lokal förankring. Vi verkar för långsiktigt hållbar vård för alla i hela Sverige. Genom att öka praktikerperspektivet i vården skapar vi bättre arbetsmiljö och högre kvalitet, vilket resulterar i landets högsta ambassadörskap och Sveriges mest nöjda patienter.

Vi är Praktikertjänst

Praktikertjänst är en av Sveriges största vårdgivare med både de nöjdaste patienterna och medarbetarna. Bolaget är kooperativt ägt och styrs av 1 300 ledande praktiker – bland annat tandläkare, tandhygienister, sjuksköterskor, läkare, fysioterapeuter och psykologer. Vår vision är långsiktigt hållbar vård för alla i hela Sverige. I över 60 år har vi tillsammans utvecklat svensk vård utifrån ett praktikerperspektiv, som en lösning på växande administrativ börda och kortsiktiga ekonomiska drivkrafter. Varje dag gör över 7 300 medarbetare verklig skillnad för våra patienter på cirka 730 mottagningar i hela Sverige.

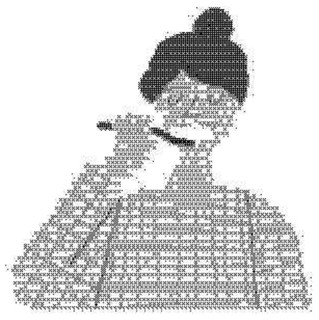

83,1

I kundnöjdhet enligt Svenskt kvalitetsindex mätning i tandvården.[1)]

84

I kundnöjdhet enligt Sveriges kommuner och regioners nationella patientenkät i primärvården.[2)]

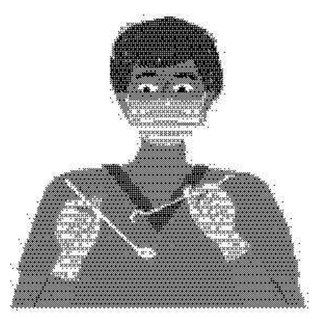

52

I index för nöjda medarbetare (eNPS) enligt Praktikertjänsts årliga medarbetarundersökning.[3)]

Våra praktiker driver ≈

730

mottagningar

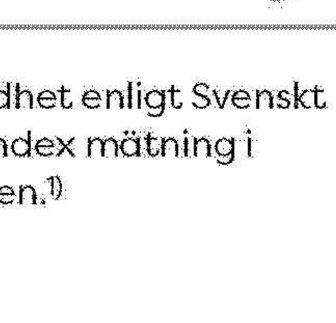

- 523 tandvårdsverksamheter
- 98 primärvårdsenheter[4)]
- 56 specialistvårdsverksamheter
- 34 rehabverksamheter
- 11 tandtekniska labb

Praktikertjänst ägs av

1300

delägare

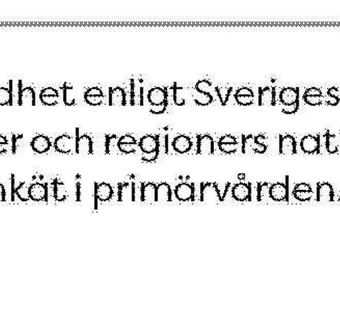

- 61,6% tandvård
- 23,7% primärvård
- 10,0% specialistvård
- 3,4% rehab
- 1,3% tandteknik

Tillsammans omsätter vi

9 565

omsättning, mkr

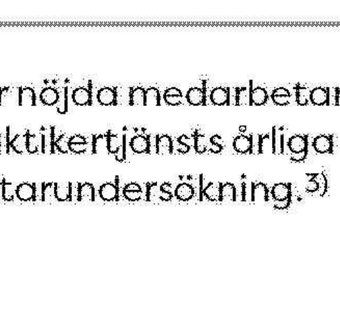

- 5 081 mkr hälso- och sjukvård
- 4 462 mkr tandvård
- 22 mkr övrigt

[1)] Övriga privattandvården har ett index på 79,1 och Folktandvården på 65,6.

[2)] Baseras på genomsnittsbetyg i kategorin helhetsintryck. Övriga privata vårdgivares medelbetyg uppgår till 80 och offentliga vårdgivares till 79.

[3)] På en skala från -100 till +100. Praktikertjänsts mål är +20.

[4)] Inkluderar vårdcentraler, bvc och mvc.

Praktikertjänstmodellen

Praktikertjänst bildades för mer än 60 år sedan med ett enda syfte – att ge praktiker mer tid för vård. Ägarmodellen bygger på långsiktighet och kollektivets kraft och ger varje verksamhet möjlighet att själv bestämma över exempelvis arbetssätt, arbetstider och utbildning.

Gemensamma stödfunktioner

Alla mottagningar i Praktikertjänst har stöd från en rad olika centrala funktioner med spetskompetens, exempelvis kring ekonomi, personalfrågor, försäkring, kvalitet, juridik, pension, inköp, kommunikation och hållbarhet. Stödfunktionerna syftar till att ge snabb och effektiv service till mottagningarna genom att arbeta specialiserat och med korta beslutsvägar.

Nöjda medarbetare ger nöjda patienter

Praktikertjänst är Sveriges näst bästa arbetsgivare. Det framgår av undersökningsföretaget Universums årliga enkätundersökning som presenterades under hösten 2023. Samtidigt har Praktikertjänst landets mest nöjda patienter enligt mätningar inom både tandvård och hälso- och sjukvård. – Medarbetarnöjdhet och patientnöjdhet hänger ihop, säger Praktikertjänsts vd Carina Olson.

Praktikertjänst är en vårdgivare som ägs och drivs av praktiker, det vill säga en professionsledd verksamhet. Det är en kooperativ ägarmodell som skapar engagemang och långsiktighet, vilket stämmer väl överens med vad medarbetare söker hos en arbetsgivare och på en arbetsplats.

Det stämmer också väl överens med vad patienter söker hos sin vårdgivare. Långsiktighet och engagemang ligger till grund för goda patientrelationer, något som borgar för kontinuitet, bättre vård och högre patientsäkerhet.

– Som delägare och verksamhetschef i Praktikertjänst finns stora möjligheter att själv styra verksamheten i den riktning man vill, med kraft från hela kollektivet. Det lokala självstyret innebär ofta korta beslutsvägar och skapar också engagemang på arbetsplatsen eftersom det är vi tillsammans som både planerar och utför vården, säger Réka H Velle, specialist i allmänmedicin och verksamhetschef på Tegnér Vårdcentral i Västerås, och lägger till:

– Vi jobbar mycket med ett inlyssnande ledarskap, något som skapar förtroende och som leder till arbetsglädje och lojalitet. Vi har en låg personalomsättning och har lyckats skapa en bra stämning som patienterna känner av när de besöker oss.

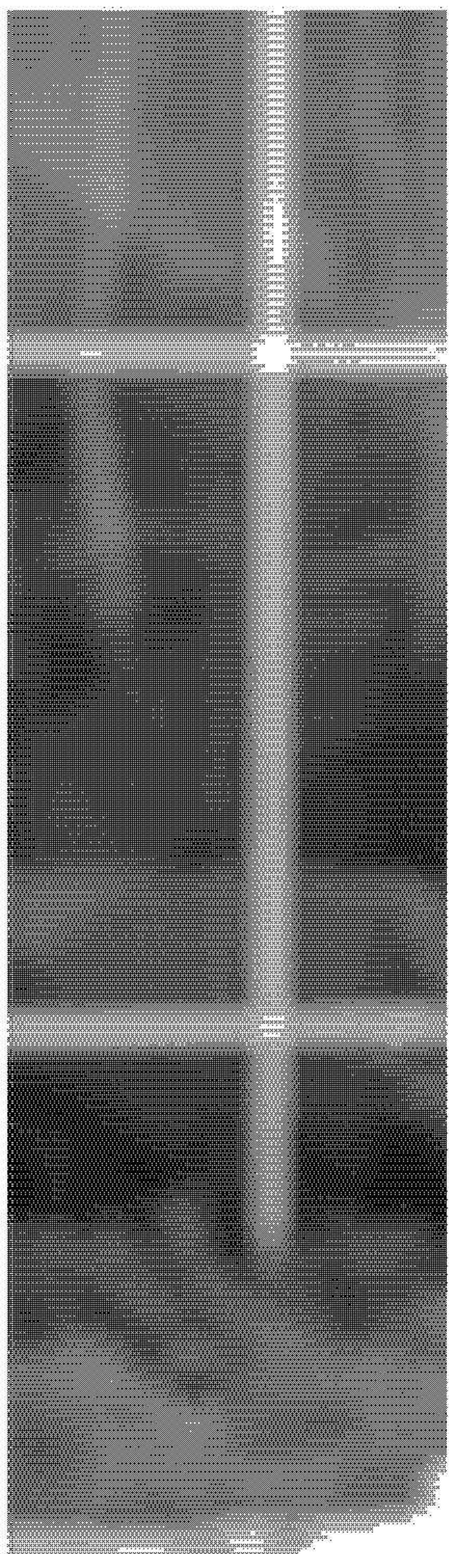

Vårdsveriges bästa arbetsgivare!

Praktikertjänst har funnits i över 60 år och långsiktigheten är en framgångsfaktor. I Universums undersökning Sveriges bästa arbetsgivare mäts kategorierna identitet, nöjdhet/rekommendation och lojalitet, och det är i just den sista kategorin som Praktikertjänst sticker ut allra mest.

De medarbetare som svarat lyfter bland annat fram trygg anställning, respekt för medarbetare, stort eget ansvar och balans mellan fritid och arbetsliv som viktiga faktorer för sin anställning.

Att medarbetarnöjdheten ligger till grund även för nöjda patienter är Pierre Sohlberg övertygad om. Han är tandläkare och verksamhetschef på Tandvården Klaffbron i Malmö.

– Efter sju år i bolaget förstår jag verkligen varför Praktikertjänst under tio år toppat Svenskt kvalitetsindex kundnöjdhetsmätningar i tandvården. De starka resultaten bygger på att vi som jobbar i bolaget verkligen trivs och att det är stort fokus på ledarskapsutbildning och verksamhetsutveckling, säger Pierre Sohlberg, och avslutar:

– Vi lär av varandra, använder varandra som bollplank i viktiga vårdfrågor och jobbar tillsammans för att skapa goda förutsättningar för våra patienter och medarbetare.

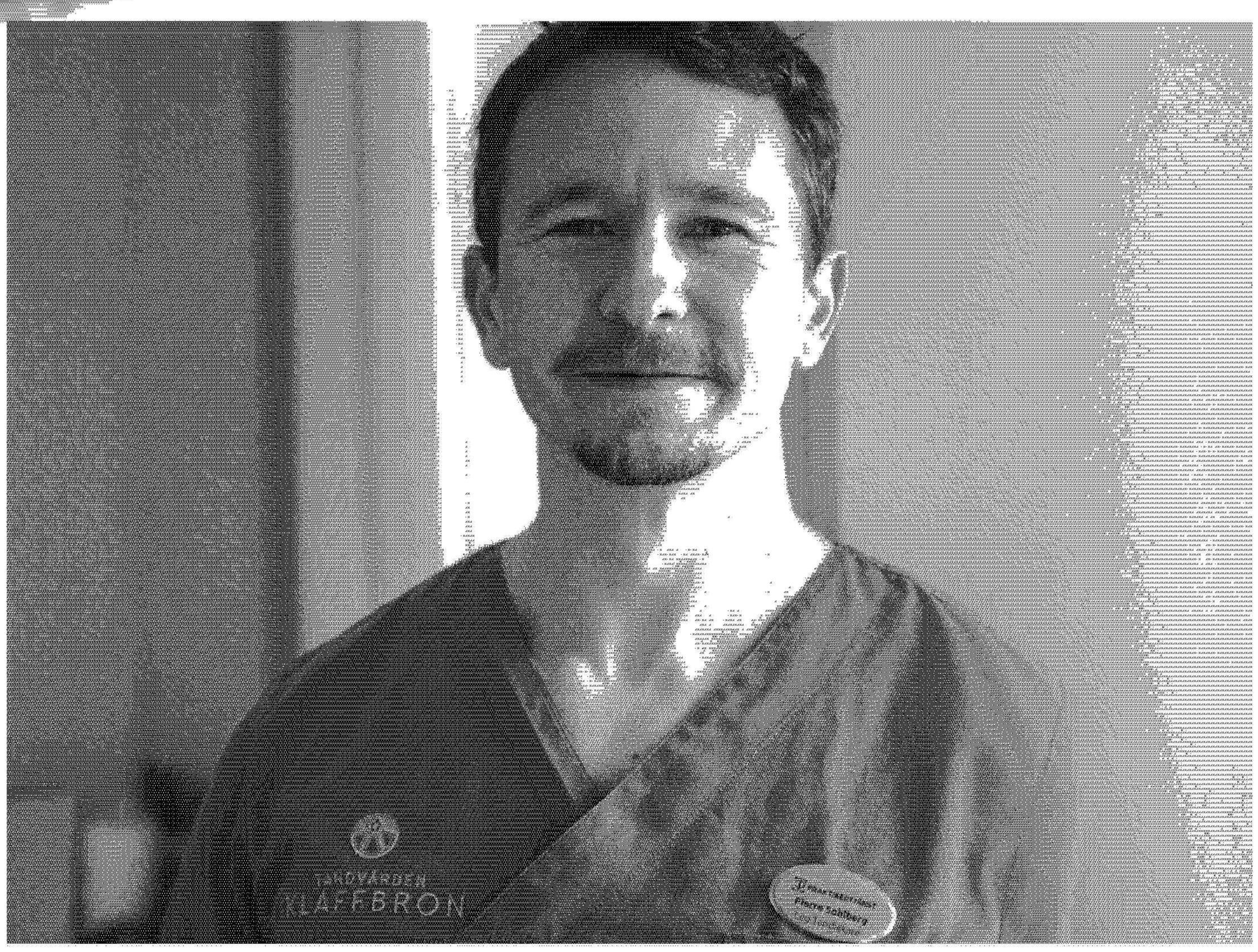

Året i korthet

Praktikertjänst korade till Sveriges andra bästa arbetsgivare

Praktikertjänst klättrar hela 13 placeringar och landar på plats två när undersökningsföretaget Universum korade Sveriges bästa arbetsgivare i sin årliga undersökning där 26 000 respondenter svarade. Undersökningen konstaterar att Praktikertjänst ligger över snittet i samtliga tre kategorier som mäts – intern identitet, nöjdhet/rekommendation och lojalitet.

Rekordresultat i årets medarbetarundersökning

Praktikertjänsts årliga medarbetarundersökning Arbetsmiljöpulsen visade under året rekordhöga resultat. Index för ambassadörskap, eNPS, ökade med sex enheter till 52 (46), hela 32 enheter över målet på 20. Hållbart medarbetarindex, HME, ökade till 85 (84) och antalet respondenter steg från 3 700 till 4 100, av totalt knappt 6 200 anställda, exklusive delägare.

Växer med nya verksamheter

Under året har 79 nya verksamhetsledande delägare rekryterats in – 36 inom tandvård och 43 inom hälso- och sjukvård. Samtidigt har Praktikertjänst startat eller förvärvat 13 nya verksamheter – fem inom hälso- och sjukvård och åtta inom tandvård.

Fortsatt Sveriges mest nöjda patienter

Praktikertjänst toppar återigen Sveriges kommuners och regioners Nationell patientenkät primärvård och Svenskt kvalitetsindex kundnöjdhetsmätning i tandvården. Helhetsbetyget för Praktikertjänsts enheter i den nationella patientenkäten landade på 84 (83) och nöjdhetsindex i tandvården nådde 83,1 (79,4). Med resultaten är Praktikertjänst fortsatt ohotad etta när patienterna bestämmer.

Rapport – fem förslag som vässar vården på landsbygden

Förutsättningarna att öppna och driva vårdcentral utanför tätorter med akutsjukhus skiljer sig markant mellan landets 21 regioner. Det visar rapporten ”Primärvård i hela landet – men hur?” som Praktikertjänst presenterade i juni. För att öka tillgången till vård över landet föreslås bland annat att regionerna organiserar primärvården i två eller flera vårdvalssystem med olika kriterier och ersättningsmodeller utifrån regionens geografi.

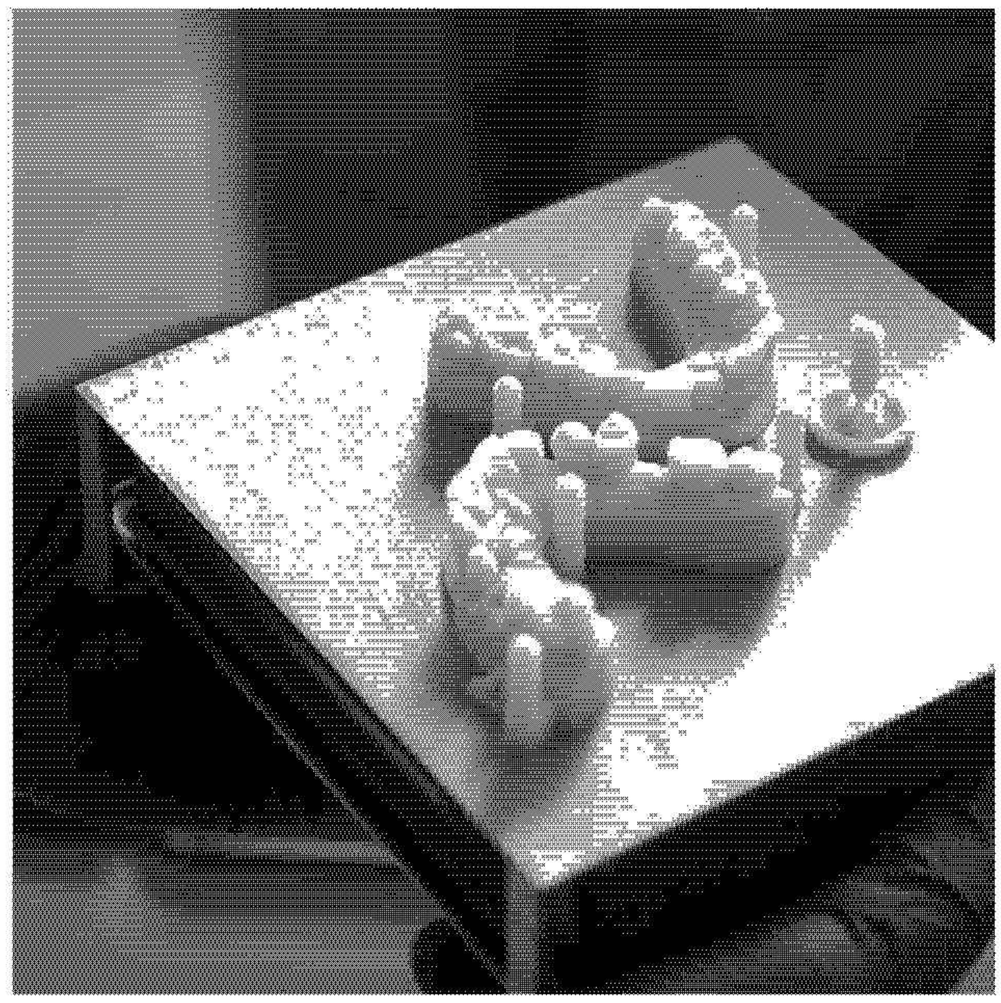

Altrodent – tandteknikbolaget som ska vara det självklara valet för alla tandläkare

Altrodent är ett nytt helägt dotterbolag i Praktikertjänstkoncernen som med en helt digitaliserad produktionsenhet erbjuder monolitiska kronor och broar till konkurrenskraftiga priser. Bolagets erbjudande riktar sig till tandvårdskliniker både inom och utanför Praktikertjänst.

Högkostnadsskydd i tandvården ökar kostnader och leder till vårdköer

Ett högkostnadsskydd i tandvården – som regeringen utreder – beräknas öka kostnaderna för tandvård med över sju miljarder kronor och öka efterfrågan med 115 procent. Det visar rapporten ”Policy för hållbar tandvård” som Praktikertjänst tagit fram tillsammans med konsultfirman Ramboll. Praktikertjänst föreslår istället ett skräddarsytt högkostnadsskydd för personer som är 65 år och äldre samt lösningar för att säkra kompetensförsörjningen och öka antalet tandläkare och tandhygienister.

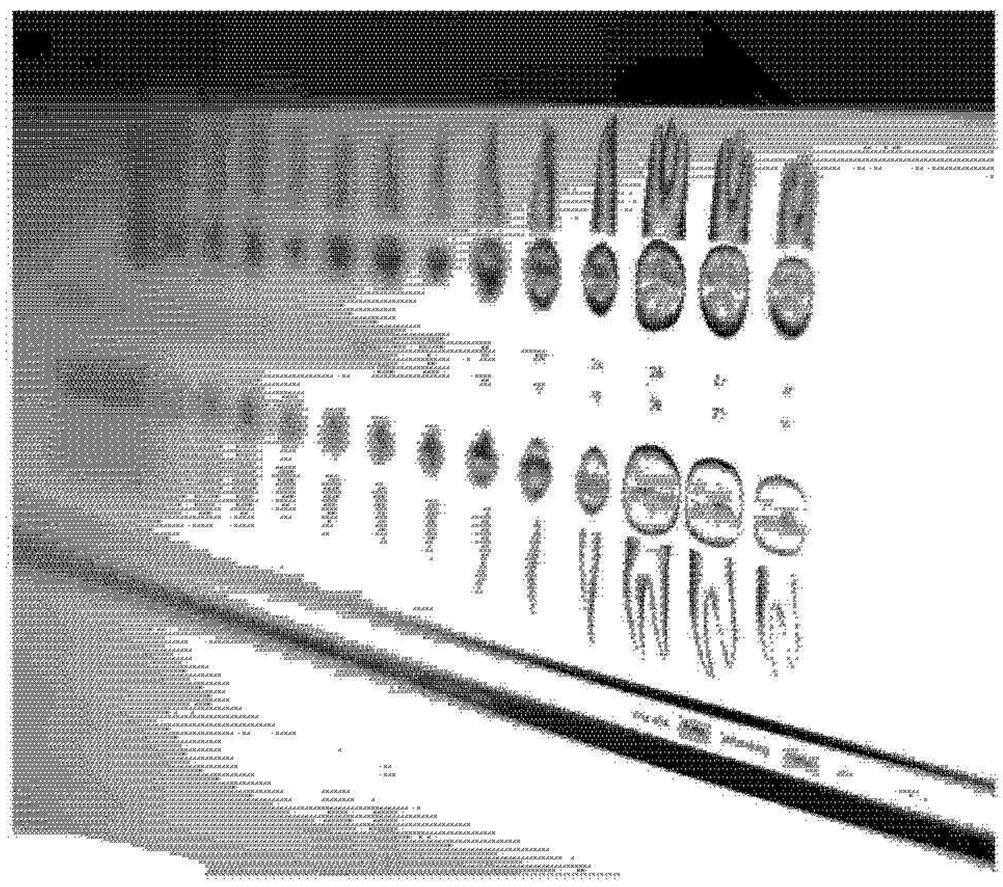

Klart – Frenda ska leverera journalsystem i upp till sex regioner

I november 2022 vann Frenda den regionövergripande upphandlingen ”Framtidssäkrat tandvårdssystem” och ska leverera journalsystem till Folktandvården i upp till sex regioner – Örebro, Östergötland, Blekinge och Sörmland med option på Kalmar och Kronoberg. Upphandlingen överklagades, men tillföll under 2023 i slutändan Frenda som ska påbörja leverans under första halvåret 2024. Avtalet löper på sju år med möjlighet till förlängning i sex år och motsvarar ett värde på knappt 210 miljoner kronor.

Mitt PTJ passerar två miljoner digitala ärenden

Praktikertjänsts vårdapp Mitt PTJ har passerat två miljoner patientärenden. Den genomsnittliga nöjdheten är hela 3,61 av 4 och 94,2 procent skulle rekommendera tjänsten till andra. De höga resultaten visar att patienter och profession på ett smart och enkelt sätt hittar varandra i den digitala miljön.

Ordförande har ordet

Långsiktighet skapar värde för patienter och medarbetare

I över 60 år har Praktikertjänst bidragit till den svenska vården. Långsiktigheten är en del av vårt signum och en viktig förklaring till varför Praktikertjänst har landets mest nöjda patienter och medarbetare. För att värna vår kooperativa modell och långsiktigheten har styrelsen nu tagit initiativ till en plan för hur vi kan fortsätta vässa vården i ytterligare 60 år.

Praktikertjänst är kanske Sveriges äldsta vårdföretag. I över 60 år har vi i olika former erbjudit vård över hela landet. Vi har vuxit, vi har skalat ner, vi har förvärvat och vi har avyttrat. Men kärnan har ända sedan starten varit densamma – att vi är starka tillsammans och att professionen ska få mer tid till att ge patienter vård.

Att våra medarbetare får tid till vård är själva kärnan i Praktikertjänst. Det är också en av anledningarna till att många talanger ser Praktikertjänst som sitt förstahandsval; oavsett om man vill vara anställd eller om man också vill få uttryck för sin entreprenöriella ådra och starta och vara ansvarig för en verksamhet.

Nöjda medarbetare ger nöjda patienter

Att vi är en attraktiv arbetsplats framgår i våra interna och regelbundna medarbetar- och delägarundersökningar, och under året fick vi svart på vitt att det verkligen stämmer. Vi placerade oss på plats två när Universum publicerade sin årliga undersökning Sveriges bästa arbetsgivare och kan nu titulera oss Vårdsveriges bästa arbetsgivare. Det skriver jag med oerhörd stolthet.

Minst lika stolt är jag över att Praktikertjänst – utöver Sveriges mest nöjda medarbetare – även har landets mest nöjda patienter. För med nöjda medarbetare kommer i regel nöjda patienter. Trivs vi på jobbet märks det för patienterna.

”Att våra medarbetare får tid till vård är själva kärnan i Praktikertjänst”

Vi har lagt den här grunden genom vår kooperativa modell med styrkan i det lokala engagemanget hos alla våra omkring 730 verksamheter. Det handlar om korta beslutsvägar och möjligheten att exempelvis lägga arbetsscheman som passar medarbetarnas olika livssituation.

Framtidssatsningar som ska ge resultat

Samtidigt behöver vi fortsätta utveckla Praktikertjänst för att attrahera både nya talanger och nya patienter. Det är ett löpande arbete som vi under året accentuerat för att få ännu mer driv i steget. Det handlar dels om ökad synlighet för vårt gemensamma varumärke, dels om stärkt fokus på hållbarhetsarbetet.

Inom dessa två centrala framtidsfrågor måste vi lägga in ytterligare en växel kommande år för att stå ut i mängden och för att leva upp till allt tuffare lagstiftning. Vi har påbörjat de här satsningarna, men kommer att behöva öka takten ytterligare kommande år. Det är helt nödvändigt för Praktikertjänsts långsiktiga erbjudande till delägare, medarbetare och patienter.

Det är tillsammans som vi skapar något unikt i Vårdsverige. Det är våra gemensamma ansträngningar som lett oss till mycket hög medarbetar- och patientnöjdhet. Och det är tillsammans som vi fortsätter att utveckla vårt gemensamma bolag under ytterligare minst 60 år.

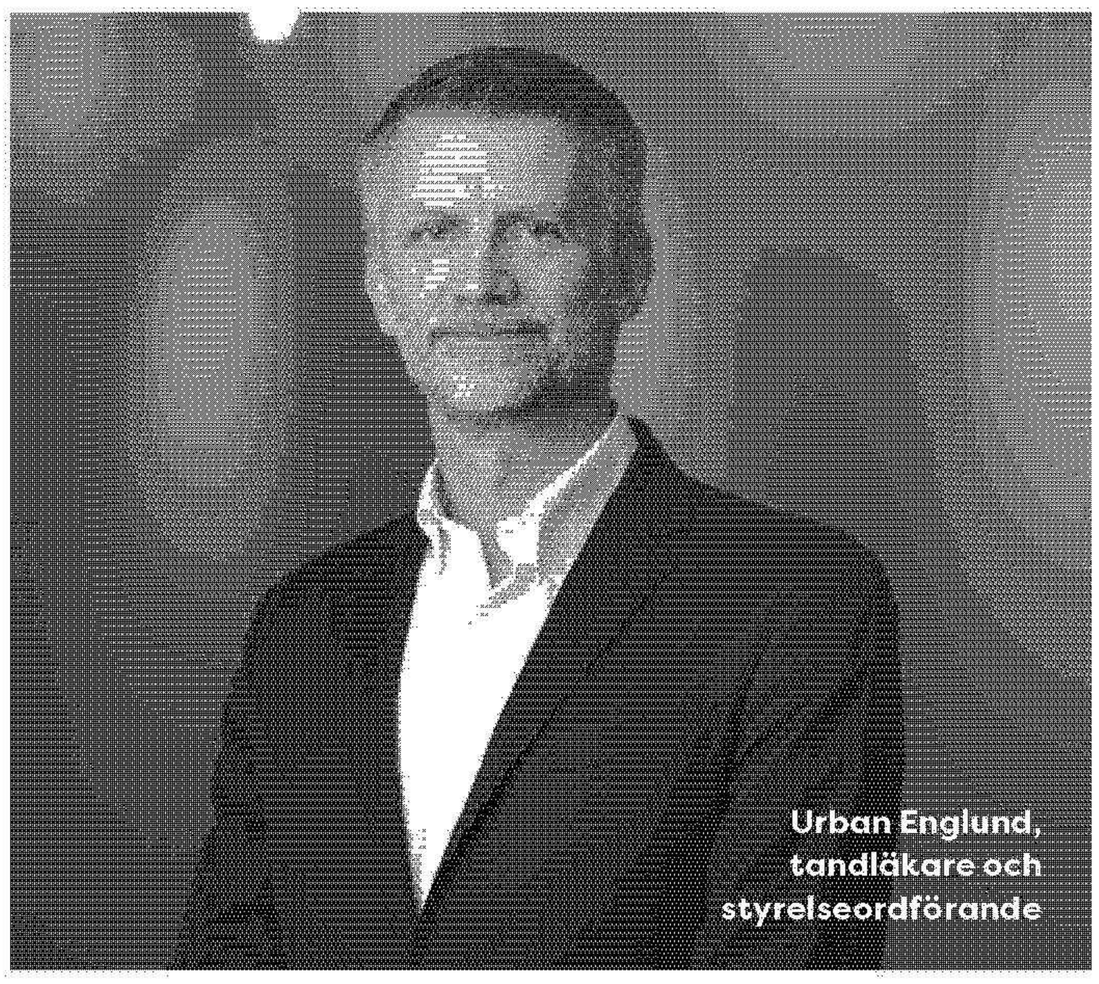

Urban Englund, tandläkare och styrelseordförande

Vd har ordet

Vi står starka trots en utmanande omvärld

Under året har omvärlden fortsatt att förändras i snabb takt. Inflationen och räntorna har rusat samtidigt som den svenska ekonomin utvecklats svagt. Men Praktikertjänst har en fortsatt stabil utveckling. Vi följer vår strategi och fokuserar på lönsam tillväxt och att erbjuda en jämlik vård över hela landet.

Inget år är det andra likt. När vi gick in i 2023 var det nog ingen som trodde att Sverige i februari skulle ha en inflationstakt på 12 procent och att Riksbankens styrränta i slutet av november – efter åtta höjningar i rad – skulle ligga på fyra procent.

Den närmast rekordhöga inflationen och de snabbt stigande räntorna har samtidigt satt den svenska ekonomin under hård press. Många konsumenter känner av allt dyrare hushållsutgifter och höga kostnader för sitt boende. Det har lett till en fallande BNP-utveckling och en ökande arbetslöshet, framför allt bland unga.

Den ekonomiska utvecklingen har också satt sina tydliga spår i den offentliga ekonomin. Sveriges kommuner och regioner, SKR, har flaggat för att regionerna under 2023 kommer att göra förlust på motsvarande sex miljarder kronor. Situationen för 2024 bedöms bli ännu värre med ett underskott på omkring 24 miljarder kronor, och det trots att regeringen skjuter till 16 miljarder kronor i statsbidrag.

Samtidigt ser vi en ökad konkurrens, strukturförändringar och konsolidering med ökade investeringar inom till exempel IT och varumärke.

Stor efterfrågan på vård – fokus på lönsam tillväxt

För Praktikertjänsts del har de ekonomiska realiteterna blivit synliga på flera olika plan. Det mest tydliga är pensionskostnaderna. Det är kostnader som under året ökat kraftigt till följd av inflationsuppräkningar och den totala uppräkningen uppgick till 255 miljoner kronor. Det är en uppräkning som vi inte har möjlighet att påverka, utan måste parera genom att vässa våra verksamheter och öka intäkterna.

Och det har vi gjort. Framförallt inom affärsområde tandvård där intäkterna stigit med 4,7 procent – från 4,3 miljarder kronor till 4,5 miljarder kronor. Det är en god utveckling där vi med vårt starka erbjudande lyckas stå emot den turbulenta omvärlden. Vi ökar även intäkterna inom affärsområde hälso- och sjukvård – från 4,7 miljarder kronor till 5,1 miljarder kronor – och det trots att året saknat de senaste årens covid- och vaccinationsersättningar.

Vår underliggande verksamhet är fortsatt stark, även om vi pressas av högre kostnader för bland annat tjänster, material och löner, vilket leder till något lägre marginaler.

Carina Olson, verkställande direktör och koncernchef

Praktikertjänst fortsätter att växa med fokus på lönsamhet. Vi har under året fortsatt att förvärva verksamheter, men i en klart lägre takt jämfört med 2022. Istället har vi fokuserat på att konsolidera fjolårets många förvärv och integrera alla nya verksamheter i Praktikertjänsts plattform.

Många ljuspunkter trots strukturproblem i vården

Kommande år lär vara fortsatt skakiga. Men en utmanande omvärld erbjuder också möjligheter. Jag tror att vi som fristående vårdgivare har mycket att tillföra, inte minst eftersom vi har en kostnadseffektiv verksamhet med både nöjda medarbetare och patienter.

Vi erbjuder också lösningar på vårdens utmaningar. I två olika rapporter under året – ”Policy för hållbar tandvård” och ”Primärvård i hela landet” – lyfter vi fram en rad olika förslag för att förbättra och utveckla en långsiktigt hållbar tandvård och hälso- och sjukvård.

Vården står inför ett antal utmaningar. Men allt är knappast nattsvart. Sverige är enligt OECD ett av de fem bästa länderna i världen att leva i. Dessutom blir vi allt äldre och de medicinska och medicintekniska framstegen går allt snabbare. Det vården står inför handlar i stora drag om strukturproblem och en utmanande kompetensförsörjning.

Men jag är hoppfull inför framtiden och vill rikta ett varmt tack till alla delägare och medarbetare som under året bidragit till att utveckla Praktikertjänst. Tillsammans fortsätter vi att skapa lösningar som gör vården bättre för både profession och patient.

Vår kooperativa modell

Vårdaktören som samlar och stärker ledande praktiker

De som utför vården äger också företaget. Det är kärnan i Praktikertjänsts unika kooperativa modell och en viktig anledning till att Praktikertjänst hamnar i topp vad gäller både patientnöjdhet och medarbetarengagemang.

Grundtanken i Praktikertjänsts kooperativa modell är att praktikerna själva är bäst på att styra och leda vården. Det är därför Praktikertjänst ägs av de som driver mottagningarna och utför vården i vardagen. Genom effektiv samverkan inom viktiga områden förenklas vardagen för vårdutövarna och mer tid frigörs för patienterna. Resultatet är en vård som präglas av kvalitet och kontinuitet. Tillsammans med god arbetsmiljö, fokus på delaktighet och kompetensutveckling så är Praktikertjänst den bästa arbetsgivaren för de som vill utveckla svensk tandvård och hälso- och sjukvård.

Vård som drivs av engagerade praktiker

Praktikertjänsts delägare har fullt ansvar för drift och utveckling av sin verksamhet. De är delägare och anställda i Praktikertjänst. Det ger både frihet och den trygghet som kommer av att arbeta i Sveriges största privata vårdbolag. Praktikertjänsts modell innebär också att den som startar eller tar över en mottagning inte själv behöver finansiera verksamheten genom exempelvis banklån. Eftersom Praktikertjänst äger mottagningen behöver den enskilda praktikern aldrig investera mer egna pengar än vad som krävs för att förvärva tio aktier i Praktikertjänst.

Alla mottagningar får stöd med administrationen från ett gemensamt kontor. Det innebär tillgång till gemensamma och verksamhetskritiska system, såsom IT-system, ledningssystem och journalsystem. Mottagningarna får också tillgång till digitala verktyg som kan effektivisera arbetet och ge patienterna en ökad tillgänglighet och flexibilitet i sin kontakt med Praktikertjänst.

En central supportfunktion erbjuder dessutom stöd inom bland annat ekonomi, HR, IT, juridik, inköp, fastighetsfrågor och marknadsföring. Resultatet är att praktiker lägger mindre tid på administration och mer tid på patienterna. Det gynnar alla – patienter, verksamhetsledare, medarbetare och samhället i stort. Vilket också var grunden till att Praktikertjänst bildades för över 60 år sedan.

Praktikertjänst hade vid utgången av 2023 cirka 1 300 delägare. Mindre mottagningar drivs oftast av en delägare, medan större verksamheter, exempelvis en vårdcentral, kan drivas av flera delägare tillsammans. Genom att kontinuerligt utveckla fördelarna med den unika kooperativa modellen ska Praktikertjänst vara den samlande och stärkande kraften för ledande praktiker och behålla toppositionerna när både patienterna och medarbetarna säger sitt.

En vårdgivare – många verksamhetsledande delägare

Aktieägarna, som också är anställda praktiker och driver mottagningarna, styr bolaget genom att utöva sitt ägaransvar vid den årliga årsstämman. Praktikertjänst har cirka 1 300 aktieägare.

Årsstämman beslutar bland annat om styrelsens sammansättning och aktieutdelning.

Styrelsen ansvarar för Praktikertjänsts strategiska inriktning och är övergripande ansvarig för organisation samt förvaltning. De följer verksamheten genom regelbundna möten och löpande dialog med vd. Styrelsen tillsätter vd.

Vd är den som ansvarar för att styrelsens beslut implementeras och följs. Vd leder den dagliga verksamheten och har till sitt stöd ledningsgruppen i Praktikertjänst.

↳ Verksamheten drivs genom sex områden; affärsområde tandvård respektive hälso- och sjukvård, ekonomi och finans, affärsutveckling, IT samt kommunikation och hållbarhet.

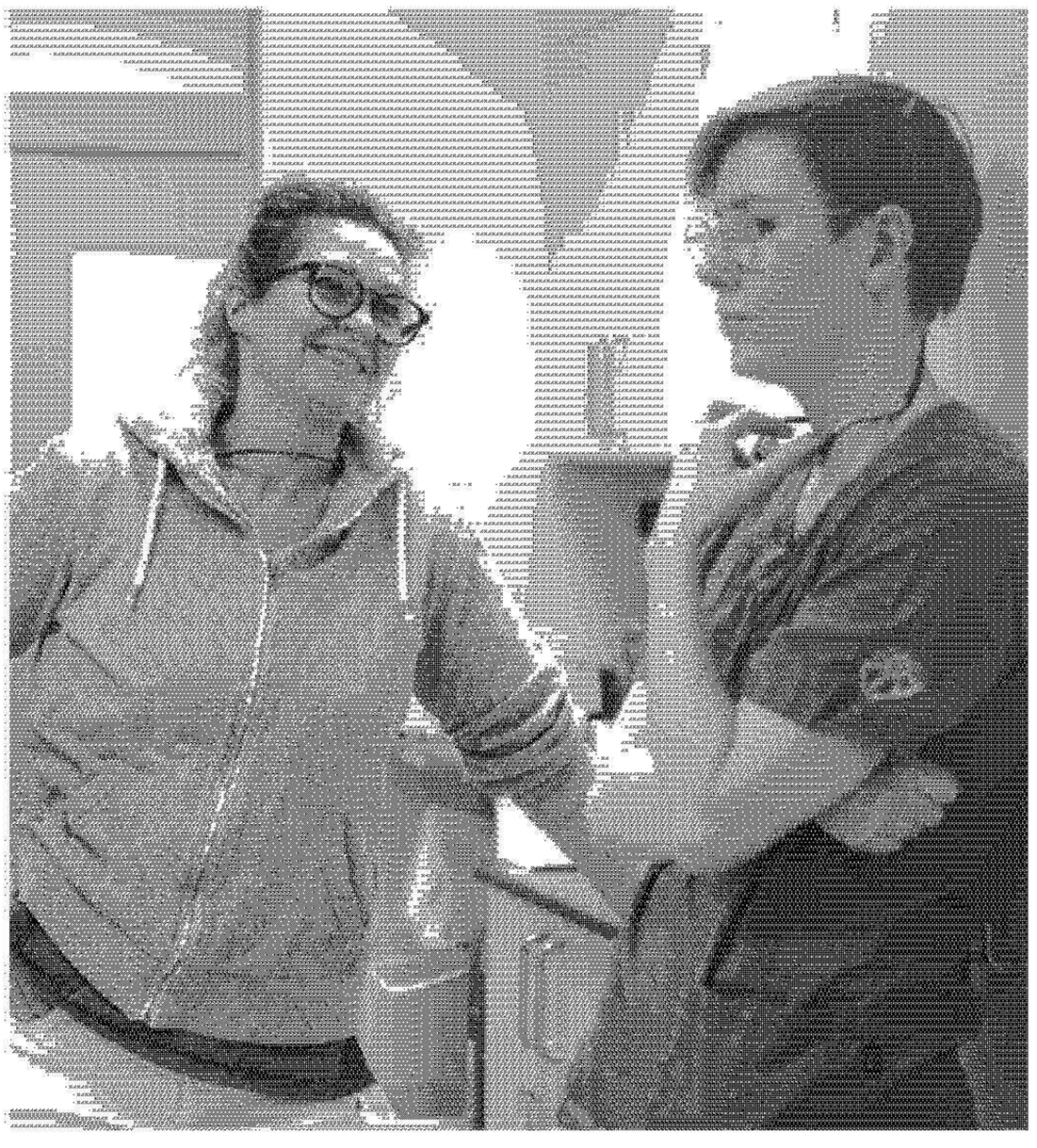

Praktiker i tjänst

Praktikertjänst verkar för att vården i Sverige ska vara jämlik, både utifrån ett patientperspektiv och ett praktikerperspektiv, och därmed bidra till social hållbarhet i samhället. Det handlar om att alla i hela Sverige ska få tillgång till vård av hög kvalitet, oavsett var de bor, och att praktiker ska ha förutsättningar att utföra den på ett effektivt sätt. Vägen dit går genom att kontinuerligt utveckla kärnverksamheten – tandvård och hälso- och sjukvård – genom att alltid bemöta våra patienter med respekt och värdighet, skapa bästa möjliga arbetsmiljö, säkerställa hög affärsetik i alla relationer samt minska vår miljö- och klimatpåverkan.

Praktikertjänsts kooperativa modell handlar om kraften i det gemensamma. Tillsammans går det att påverka mer – och fler – och därmed bidra till samhällsförbättringar. Allt utgår från praktikerperspektivet – med omtanke och nytanke för patientens och samhällets bästa. Det är därför ledande praktiker väljer Praktikertjänst.

Praktikerperspektiv gör svensk vård mer attraktiv

Vår kooperativa modell går ut på att de som utför vården också planerar och styr den. Delaktighet genererar högre engagemang, som i sin tur resulterar i bättre arbetsmiljö och högre kvalitet.

Om fler enheter i svensk vård och tandvård drevs utifrån ett praktikerperspektiv skulle såväl arbetsmiljö som patientnöjdhet öka inom den svenska vården som helhet.

Vården styrs, planeras och utförs av de som är besjälade av patientens bästa

Våra ledstjärnor

Praktikerperspektiv

Vi är en kollektiv och praktikerstyrd vårdgivare. Att praktiker styr och planerar verksamheten skapar delaktighet och ett högre engagemang, som resulterar i kvalitet och kontinuitet för både patient och medarbetare. Ett ökat praktikerperspektiv i Vårdsverige, fritt från både onödig byråkrati och kortsiktiga ekonomiska drivkrafter, skapar förutsättningar för en långsiktigt hållbar vård.

Omtanke

Vi tror på kontinuitet, närvaro och långsiktiga patientrelationer. Tillsammans erbjuder vi god och jämlik vård till alla genom hela livet. Vårt praktikerperspektiv skapar välmående medarbetare som gör varandra bättre och har mer tid för patienterna. Delaktiga patienter känner sig involverade, prioriterade och trygga. Nöjda patienter är vårt främsta bidrag till en positiv samhällsutveckling.

Nytanke

Vi har utmanat och utvecklat vården i Sverige i över 60 år. Vårt rikstäckande kooperativ av lokala praktiker kan med gemensam kraft åstadkomma förändring i hela landet. Vi har viljan, modet och förmågan att göra skillnad i praktiken. Vi står för nytänkande som främjar en långsiktigt hållbar vård för alla i hela Sverige – även de kommande 60 åren.

Guldhjärtat

Praktikertjänsts pris för långsiktigt hållbar vård

Jan Örte, Kajsa Köllerfors och vårdcentralen Lidingödoktorn har fått Praktikertjänsts utmärkelse Guldhjärtat. Syftet med priset är att lyfta fram förebilder och initiativ i tandvården och hälso- och sjukvården.

Med Guldhjärtat – som instiftades 2018 – visar Praktikertjänst hur kraften i innovation, kvalitet och ledarskap bidrar till att skapa en långsiktigt hållbar och mer jämlik vård över hela Sverige. Förändring och utveckling skapas genom engagemang, och det ska Guldhjärtat bidra till.

Priset delas årligen ut i kategorierna innovation, ledarskap och kvalitet och årets vinnare var:

Innovation: Lidingödoktorn utanför Stockholm.

Ledarskap: Kajsa Köllerfors, fysioterapeut och verksamhetschef, Brahehälsan Eslöv.

Kvalitet: Jan Örte, tandläkare och verksamhetschef, Tandvårdshuset Norby i Uppsala.

Jurymotivering – innovation

När Lidingödoktorn startade med Mitt PTJ under 2019 hittade patienterna snabbt dit och antalet ärenden ökade stadigt. Utvärderingen visade starka omdömen samtidigt som ärendena växte lavinartat. Det blev övermäktigt och arbetssätten tvingades till förändring.

Hela verksamheten engagerades för att hitta hållbara digifysiska arbetssätt med mål om hög kontinuitet, hög patientsäkerhet och en bättre arbetsmiljö.

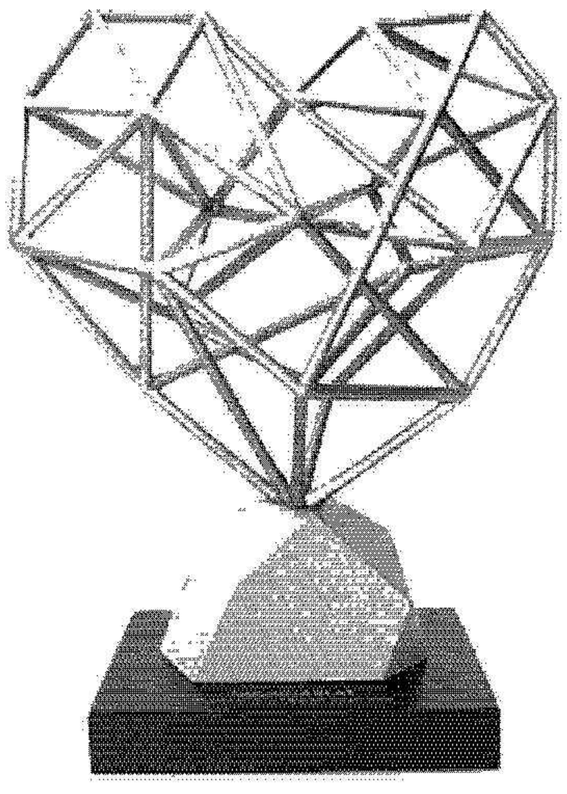

Förändringarna fick effekt och patienterna är än mer nöjda nu, efter att det nya arbetssättet införts.

Lidingödoktorn accepterade ett problem och löste det tillsammans genom att se det utifrån flera perspektiv. Ett gemensamt synsätt skapade förutsättningar att tänka större och att söka lösningar som ger de resultat man vill ha.

Jurymotivering – ledarskap

Kajsa Köllerfors tog över en verksamhet i en svår ekonomisk och organisatorisk situation och har visat att ledarskap inte bara innebär en fast hand utan även att följa Praktikertjänsts ledstjärnor.

När hon tog över som verksamhetschef för nio år sedan var hon oprövad i rollen. För Praktikertjänst var det dessutom ett avsteg från dåvarande policy att anställa en fysioterapeut i denna position.

Genom engagemang och professionalism har hon gång på gång visat framfötterna. Hon ställer höga krav och förväntningar på sig själv och sina medarbetare samtidigt som hon inte duckar för svåra utmaningar eller beslut. Frihet under ansvar är en viktig devis.

För Kajsa Köllerfors är medarbetarna verksamhetens mittpunkt och målet är att de ska vissla på väg till jobbet och när de går därifrån.

Jurymotivering – kvalitet

Jan Örte driver sin verksamhet med stort engagemang och värnar sina kollegors trivsel och patienternas upplevelse av vården. Det är förutsättningar för ett stabilt patientsäkerhetsarbete.

Han fördelar arbetsuppgifter och ansvar i hela arbetsgruppen för att skapa delaktighet och möjligheter för medarbetarnas utveckling. Han arbetar samtidigt systematiskt med verksamhetens kvalitetsarbete, bland annat genom årskalendern i ledningssystemet, som bidrar till ett välorganiserat patientsäkerhetsarbete.

Jan Örtes långsiktighet kring verksamhetens patient- och kvalitetsarbete är i samklang med Praktikertjänsts mål och vision. Han ser möjligheterna med – och vinsten av – att arbeta systematiskt i sin verksamhet.

”För mig har det varit viktigt att skapa en hållbar arbetsmiljö med tydliga prioriteringar och en bra balans mellan jobb och fritid.”

Hon vände kris till framgång

”Medarbetarna ska vissla på väg till jobbet och när de går därifrån,” så lyder en del av motiveringen bakom att Kajsa Köllerfors tilldelades Guldhjärtat i kategorin ledarskap.

– Jag är stolt och glad över priset och tacksam för all uppmuntran från vänner och kollegor i både Skåne och övriga landet, säger Kajsa Köllerfors.

När fysioterapeuten Kajsa Köllerfors för snart tio år sedan tog över rollen som verksamhetschef på Brahehälsan Eslöv var det kris. Trots det föll valet på Kajsa Köllerfors som då var ett oprövat kort.

– Valet av mig var kanske lite oväntat, men jag kände mig ändå redo eftersom jag jobbat i verksamheten sedan 2011. Det var en trygghet och jag fick stöd av en mentor i två år, förklarar Kajsa Köllerfors.

Idag går verksamheten som tåget och har 37 medarbetare och omkring 10 000 listade patienter. Dessutom har omsättningen dubblerats under Kajsa Köllerfors ledning.

– Det var några tuffa år, men tillsammans har vi lyckats skapa en riktigt bra verksamhet där vi verkligen trivs tillsammans. Och det känner patienterna av, säger Kajsa Köllerfors, och avslutar:

– För mig har det varit viktigt att skapa en hållbar arbetsmiljö med tydliga prioriteringar och en bra balans mellan jobb och fritid. Samtidigt är jag noga med att vara inlyssnande och tillgänglig. Det är en klyscha, men jag försöker se till att hålla dörren öppen, även om jag varken kan eller ska lösa allt.

Strategi

Omvärld

Dystra ekonomiska utsikter och kompetensbrist utmanar vården

Den svenska ekonomin har under 2023 försämrats i snabb takt och utsikterna för kommande år är enligt många bedömare dystra. Bakgrunden är fortsatt hög inflation och snabbt stigande räntor. Detta i ett Vårdsverige som redan präglas av ökande administrativ börda och kortsiktiga ekonomiska drivkrafter.

2023 var det första året helt utan restriktioner sedan pandemin slog till i början av 2020. Under de här tre åren har mycket förändrats.

Digitala vårdmöten har förändrat primärvården i grunden samtidigt som vårdköerna fortsatt vuxit. Enligt revisionsfirman Grant Thorntons senaste vårdrapport (december 2023) lever exempelvis ingen av Sveriges 21 regioner upp till den lagstadgande vårdgarantin.

Väntetiderna till ett första besök och operation/åtgärd har under de senaste fem åren ökat med cirka tio procent per år och i augusti 2023 stod omkring 157 000 patienter i kö till olika planerade ingrepp.

Kompetensbrist skapar vårdköer

Samtidigt har produktionen inom tandvården inte kommit tillbaka till nivåerna innan pandemin. Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets rapport ”Uppföljning av tandvårdsmarknaden mellan 2019 och 2022” konstaterar att tandvårdsproduktionen inom det statliga tandvårdsstödet minskade med 14 procent under pandemin och att produktionsnivåerna under 2022 är fem procent lägre jämfört med 2019.

Enligt rapporten är det främst Folktandvårdens produktion som minskat medan det inom den privata sektorn inte syns någon synlig förändring mellan 2019 och 2022.

Att produktionen minskar beror huvudsakligen på att färre tandläkare och tandhygienister arbetar i Folktandvården. Och värst drabbade är de fem Norrlandsregionerna samt ett stort antal glesbygdskommuner runt om i landet.

Bristen på medarbetare, i såväl tandvården som hälso- och sjukvården, är tydlig och har varit det i många år. Enligt Socialstyrelsen uppger 17 av 21 regioner brist på tandläkare och 19 av 21 uppger brist på tandhygienister.

I hälso- och sjukvården uppger samtliga 21 regioner brist på specialister i allmänmedicin, barnmorskor, grundutbildade sjuksköterskor och specialistsjuksköterskor. Dessutom bedömer Nationella vårdkompetensrådet att var fjärde allmänläkare i primärvården riskerar att saknas år 2035.

Fler måste välja ett vårdyrke

Den demografiska utvecklingen – där allt färre ska försörja och vårda allt fler – är utmanande och enligt Sveriges kommuner och regioner, SKR, är just kompetensförsörjningen en av välfärdens viktigaste frågor under det kommande decenniet.

För att klara av framtida bemanning krävs att nära hälften av de personer som idag kliver in på arbetsmarknaden väljer ett vårdyrke, men det krävs också ökad digitalisering för att effektivisera vården. Sverige ligger redan långt fram och enligt rapporten ”Svenskarna och internet” använder 81 (83) procent av befolkningen digitala vårdtjänster.

Men vården – framför allt den offentligt drivna – har svårigheter att attrahera tillsvidareanställda medarbetare. Regionernas hyrkostnader i hälso- och sjukvården fortsätter att öka. Under första halvåret 2023 ökade hyrkostnaderna i 19 av 21 regioner och den sammanlagda kostnaden uppgick till runt 4,6 miljarder kronor, vilket motsvarar 4,9 procent av den totala personalkostnaden i regionernas hälso- och sjukvård.

Vården pressas från flera håll

De ökade personalkostnaderna samt kraftigt höjda pensionskostnader i kombination med snabbt stigande inflation och räntor sätter också press på den offentliga ekonomin. 20 av 21 regioner väntas gå back med sammanlagt cirka sex miljarder kronor under 2023. Under 2024 bedöms läget förvärras och den totala förlusten beräknas då landa på omkring 24 miljarder kronor trots regeringens statsbidrag på cirka 16 miljarder kronor.

Samtidigt fortsätter samhället att utmanas av en ökande organiserad och ekonomisk brottslighet i välfärden, vilket kan innebära ytterligare lagstiftning och därmed ökad administration kommande år. Exempelvis har det föreslagits ett nationellt vårdgivarregister och tillståndsplikt för vårdgivare inom tandvård och hälso- och sjukvård.

En ökad administration kan få negativa konsekvenser för vårdproduktionen och på sikt leda till både högre kostnader och längre vårdköer, något som skulle sätta ytterligare press på en redan utmanande situation.

Utöver kompetensbrist och en dyster ekonomisk utveckling fortsätter den psykiska ohälsan att utmana. Mest oroande är utvecklingen bland unga där BUP inte klarar av söktrycket. Antalet patienter inom BUP som väntat längre än vårdgarantin under den senaste tolvmånadersperioden uppgår – enligt Grant Thornton – till cirka 6 000 patienter jämfört med cirka 6 500 under 2022, och cirka 3 800 under 2021.

Köerna beror dels på att fler barn och unga söker hjälp för bland annat depression, ätstörningar och ADHD, men även effektiviteten kan vara en faktor. Enligt Inspektionen för vård och omsorg, Ivo, är bristande samordning mellan olika instanser en av orsakerna till de långa väntetiderna.

Strategi

En strategi som utvecklar Praktikertjänst

Praktikertjänsts vision ”långsiktigt hållbar vård för alla i hela Sverige” anger en ambitiös och tydlig riktning för arbetet med att utveckla bolaget. Den har varit bärande för Praktikertjänsts innevarande strategi 2025 och kommer fortsatt att vara den långsiktiga målbilden i det strategiarbete som inleds under 2024.

Praktikertjänsts strategi tar sin utgångspunkt i den långsiktiga målbilden i form av vision och mission som både visar vad Praktikertjänst vill göra och hur det ska åstadkommas. Det förstärks av våra ledstjärnor som är vägledande i det dagliga arbetet på våra mottagningar.

Strategi för 2025

Praktikertjänsts strategi till 2025 togs fram med utgångspunkt i en tydlig analys av nuläge och omvärld och ska bidra till en fortsatt framgångsrik utveckling i linje med bolagets vision och mål.

Omvärlden förändras hela tiden, något som skapar både utmaningar och möjligheter för Praktikertjänst. Verksamheten påverkas av politiska beslut och alltmer omfattande regelverk ökar den administrativa bördan. Konkurrensen ökar både avseende patienter och medarbetare, vilket bland annat sätter fokus på betydelsen av ett starkt varumärke och erbjudande till alla intressenter.

En snabb teknisk utveckling kombinerat med att patienternas preferenser förändras över tid ger samtidigt stora

Vision:
Långsiktigt hållbar vård för alla i hela Sverige.

Mission:
Att tillsammans göra verklig skillnad för patienter och samhället genom att vara den samlande och stärkande kraften för ledande praktiker.

Vårt löfte

Praktikertjänst är en närvarande, genuin och entreprenöriell vårdgivare. Styrd av många praktiker som gör stor skillnad för både patienter och samhället. Hos oss får patienter som värderar delaktighet, långa relationer och högkvalitativ vård en möjlighet till vård genom hela livet.

Våra praktiker mår bra, är ledande och har ett långsiktigt perspektiv. Därför har vi också tid och engagemang för våra patienters behov och kan erbjuda kontinuitet i relationen.

Praktikertjänst bidrar till en positiv samhällsutveckling genom att verka för en långsiktigt hållbar vård – jämlikt för alla i Sverige. Med Praktikertjänst känner sig patienter trygga, involverade och prioriterade, samt att de gjort ett ansvarfullt val.

Omvärldsutveckling

- Politiska beslut och myndighetsdirektiv
- Förändrade krav från regionerna
- Ökad konkurrens om patienter och medarbetare
- Digitalisering och ny teknologi
- Patienternas preferenser och beteende förändras

Strategi – Praktikertjänst 2025

Praktikertjänst ska förstärka positionen som den ledande och mest attraktiva aktören inom tandvård och hälso- och sjukvård genom att fokusera på:

– Tillväxt och utveckling
– Klinisk och digifysisk framkant
– Hållbarhet och varumärke

Baserat på den kooperativa modellen, där mottagningarna drivs av de som utför vården, och effektiv samverkan bidrar Praktikertjänst långsiktigt till hållbar vård för alla i hela Sverige.

Koncernens mål

- Kvalitet tandvård
- Kvalitet primärvård
- Nöjda delägande praktiker
- Engagerade medarbetare
- Tillväxt
- Resultat
- Stabilitet

möjligheter för bolaget att förstärka vårderbjudandet och ytterligare utveckla positionen som den ledande vårdaktören med de mest nöjda patienterna och medarbetarna.

Ansvarsfullt genomförande av strategin

Praktikertjänsts strategi syftar till att stärka bolaget, ledande praktiker och verksamheterna samt skapa ännu bättre möjligheter att bedriva en framgångsrik och högkvalitativ vårdverksamhet. Förändringar ska genomföras på ett sätt som tar tillvara flera olika perspektiv.

Därför har Praktikertjänst operativa principer som är vägledande för hur strategin implementeras i verksamheten och som bygger på en kombiation av enkelhet, frihet och trygghet. Genom att tillämpa denna kombination på ett balanserat sätt ska de förändringar som genomförs ta hänsyn till både de enskilda verksamheternas och den gemensamma koncernens bästa.

Strategi som skapar resultat

Praktikertjänst har bedrivit ett målmedvetet arbete i linje med strategin inom en rad områden under de senaste åren. Några exempel är det förstärkta stödet till de medicinskt ansvariga läkarna, vilket underlättat arbetet för såväl verksamheterna som de medicinskt ansvariga läkarna runt om i landet, samt förändringar kopplat till varumärke och hållbarhet. Parallellt med detta har ett omfattande utvecklingsarbete genomförts för både Mitt PTJ och journalsystemet Frenda.

Inom rekrytering och tillväxt har ett fokuserat arbete med rekrytering gjort att Praktikertjänst, för första gången på flera år, är nära att nå en viktig brytpunkt som innebär att det finns en dedikerad ersättare till alla delägare som slutar.

Praktikertjänstmodellen har vidareutvecklats och alla legitimerade vårdyrken kan nu bli delägare i Praktikertjänst, vilket breddat ägargruppen. Utvecklingen av verksamhets-

Tio fokusområden

Strategin har brutits ned i tio prioriterade fokusområden med tillhörande aktivitetsplaner. De delas in i tre övergripande kategorier.

Klinisk och digifysisk framkant

Vårdkvalitet – kontinuerlig vårdutveckling, sammanhållna vårdkedjor och optimerade verktyg som ökar tid för patient.

Specialistvård – utökad generell satsning för att skapa tillväxt samt möta behov i Praktikertjänsts verksamhet, exempelvis kopplat till psykisk ohälsa.

Tandteknik – utveckla ett starkt erbjudande inom tandteknik för att skapa tillväxt, exempelvis genom ökad samverkan i Praktikertjänst med ökat antal internbeställningar.

Digitalisering – fortsatt utveckling av digitala gränssnitt för att stärka patientupplevelsen och tillvarata effektiviseringsmöjligheter i verksamheten. Fortsatt utveckling av journalsystemet Frenda för att ta ytterligare marknadsandelar som leverantör till tandvårdssektorn i Sverige och internationellt.

Tillväxt och utveckling

Rekrytering – av verksamhetsledande delägare för att skapa tillväxt och kompensera för pensionsavgångar.

Verksamhetsutveckling – såväl centralt som lokalt för ökad effektivitet i verksamheten och stärkt lönsamhet.

Konceptuell utveckling – fortsatt modernisering av Praktikertjänsts framgångsrika modell, exempelvis genom säkrad intern succession och breddad delägargrupp vilket ger tillväxtpotential. Fortsatt utveckling av koncepten Praktikertjänst Dental och Praktikertjänst Vård.

Hållbarhet och varumärke

Ambassadörskap – med delägare och medarbetare som är synliga och starka ambassadörer för Praktikertjänsts modell ökar möjligheten att rekrytera nya delägare och medarbetare.

Varumärke – ett starkt och välkänt gemensamt varumärke är centralt för att attrahera patienter, nya delägare och medarbetare samt stärka förtroendet bland uppdragsgivare och politiska beslutsfattare.

Hållbarhet – fortsatt starkt hållbarhetsfokus för att möta lagkrav och synliggöra de många hållbarhetsfördelarna med Praktikertjänsts modell – för medarbetare, patienter och samhälle.

formerna Praktikertjänst Dental och Praktikertjänst Vård – där exempelvis tandläkare och läkare kan bli enhetschefer och driva en mottagning utan att bli delägare – har möjliggjort en god tillväxt i bolaget.

Inom hållbarhet och varumärke märks också glädjande resultat. Indexet för ambassadörsskap (eNPS) nådde rekordnivån 52 i senaste medarbetarundersökningen. Den nya varumärkesplattformen är på plats, en implementering i hela bolaget har påbörjats och allt fler verksamheter bidrar till kooperativets kraft. Arbetet för att möta kommande lagkrav inom hållbarhetsrapportering utvecklas enligt plan.

En strategi för de kommande 60 åren

Praktikertjänst har funnits i över 60 år och under 2023 påbörjades en utredning inför nästa strategiperiod, som syftar till att säkra företagets fortsatta framgång i ytterligare minst 60 år. Den kooperativa modellen är nyckeln till bolagets historiska framgång och ligger som grund för det fortsatta utvecklingsarbetet, det vill säga att det är ägarna själva som utför vården som också planerar och styr den.

Under 2024 kommer styrelsen att arbeta fram en plan för nästa strategiperiod. Förslaget som tas fram ska vara transparent och förankras i kollektivet genom föreningarna och framtida ägarmöten.

Det handlar kort sagt om att driva verksamheten med praktikerperspektiv.

Koncernövergripande mål

	Mål	Utfall 2023
Kvalitet tandvård	Högsta kundnöjdheten enligt SKI (Svenskt kvalitetsindex)	83,1[1)]
Kvalitet primärvård	Högsta kundnöjdheten enligt NPE (Nationell patientenkät)	84[2)]
Verksamhetsledande delägare	Minst 90 procent nöjda eller mycket nöjda verksamhetsledande delägare	91%
Engagerade medarbetare	eNPS > 20 (employee Net Promotor Score)	52
Tillväxt[3)]	Omsättningsökning minst i nivå med marknaden inom Tandvård (3,4 procent) och Primärvård (8,5 procent)	Tandvård 1,0% Primärvård 7,6%
Resultat	Rörelsemarginal över 5 procent	0,8%
Stabilitet	Soliditet över 40 procent	50%

1) Övriga privattandvården har ett index på 79,1 och Folktandvården på 65,6.

2) Praktikertjänsts genomsnittsbetyg i kategorin helhetsintryck uppgår till 84. Övriga privata vårdgivares medelbetyg uppgår till 80 och offentliga vårdgivares till 79.

3) Målet/branschtalen avser 2017–2022 och utfallet avser 2018–2023.

Digitalt vårderbjudande

Fortsatt fokus på tillgänglighet, effektivitet och kvalitet

Genom att dra nytta av digitaliseringens möjligheter vill Praktikertjänst utveckla ett starkare vårderbjudande, som både skapar värde för patienten och för de egna verksamheterna.

Praktikertjänsts arbete inom digitalisering kan, lite förenklat, delas in i tre strategiskt betydelsefulla områden: ökad tillgänglighet till vård, effektivare verksamhet och ökad vårdkvalitet.

Ökad tillgänglighet till vård

Det digitala vårderbjudandet, i kombination med den fysiska vården, är ett viktigt verktyg för att öka tillgängligheten till vård på patienternas villkor. Det bidrar till en mer jämlik vård och ökad patientsäkerhet.

Digital vård är dock mycket mer än videosamtal. Genom appen Mitt PTJ ges utökade möjligheter att redan i början av patientkontakten – det som i vården kallas första linjen – bedöma och prioritera ärendena. Resultatet är att patienten får träffa rätt kompetens direkt, något som både sparar värdefulla vårdresurser och ger en komplett vårdupplevelse som leder till hög patientnöjdhet.

Praktikertjänst har gjort stora investeringar för att kunna erbjuda en digital vård av hög kvalitet. Den framtida utvecklingen kommer att påverkas av politiska beslut som fattas både nationellt och regionalt.

Från Praktikertjänsts perspektiv är det viktigt att utvecklingen inte går mot en situation där vårdgivaren tappar kontroll över det första viktiga steget, att bedöma patientens behov av vård och hjälpa dem rätt. Det riskerar att påverka kontinuitet och därmed patientsäkerhet negativt.

Effektivare verksamhet

Kvalificerad vårdpersonal och lokaler utgör de största kostnadsposterna i en vårdverksamhet. För att öka såväl effektivitet som kvalitet och patientnöjdhet gäller det att säkerställa att vårdpersonalen får lägga mer tid på sina patienter.

Praktikertjänsts ambition är att hjälpa verksamheterna att digitalisera det administrativa flödet i det dagliga arbetet så långt som möjligt.

Av den anledningen identifieras och utvärderas en stor mängd verktyg varje år med potential att effektivisera arbetet – alltifrån olika lösningar baserade på AI, till lösningar för att överföra tal direkt till patientjournalen med hjälp av röststyrning. Det kompletteras av Praktikertjänsts eget utvecklingsarbete, vilket vårdappen Mitt PTJ såväl som tandvårdens journalsystem Frenda är exempel på.

Ökad vårdkvalitet

Datadriven kvalitetsutveckling är ett prioriterat utvecklingsområde inom Praktikertjänst, och fokus kommer att öka ytterligare under 2024. Som landets största privata vårdgivare har Praktikertjänst tillgång till en stor mängd kvalitets- och produktionsdata. Det skapar stora möjligheter till analys av behandlingar utifrån vilket resultat de gett. Det kan exempelvis göra det möjligt att identifiera de bästa arbetssätten för att behandla olika kliniska diagnoser, vilket i slutändan bidrar till att öka kvaliteten och träffsäkerheten i den vård som ges.

Digitalisering skapade bättre arbetsmiljö

Digitalisering i primärvården ökar tillgängligheten och vässar effektiviteten, men skapar också mer tid för komplexa besvär och äldre patienter.

– Mitt PTJ har ökat kontinuiteten och tillgängligheten och de fysiska besöken erbjuds i hög grad de patienter som har störst vårdbehov, säger David Lefvert, verksamhetschef på Lidingödoktorn.

Det var under 2019 som Lidingödoktorn började arbeta med Mitt PTJ och tjänsten blev snabbt en succé. Ärendevolymerna slog vecka efter vecka rekord samtidigt som patienterna var nöjda. Men för medarbetarna blev situationen övermäktig. Lösningen blev att i grunden förändra arbetssätten.

– Vi engagerade hela verksamheten för att kunna hitta nya och långsiktigt hållbara digifysiska arbetssätt. Målet var att lyckas bibehålla hög kontinuitet och tillgänglighet samtidigt som vi skulle skapa en god arbetsmiljö, säger David Lefvert.

Förändringarna innebar bland annat ett mer sammansvetsat teamarbete mellan mottagningens olika yrkesgrupper och tydligare prioriteringar, där patienter med största vårdbehov i hög utsträckning skulle erbjudas fysiska besök.

– Genom Mitt PTJ skapar vi idag en mer sammanhållen vårdkedja där patienterna snabbare ska möta rätt vårdnivå, exempelvis läkare eller sjuksköterska. Arbetssättet sparar tid och effektiviserar hanteringen av enklare åkommor. Vi får mer tid för patienter med mer komplexa besvär och de som inte har tillgång till digitala verktyg, förklarar David Lefvert.

Verksamhet

Affärsområde

Tandvård

Praktikertjänst är Sveriges största vårdgivare inom privat driven tandvård och har landets mest nöjda patienter. Praktikertjänst erbjuder allt från allmäntandvård, implantat och kirurgi till estetisk tandvård och tandteknik.

Nästan var tredje tandvårdspatient i Sverige besöker varje år någon av Praktikertjänsts 523 tandvårdsmottagningar. Affärsområdet har cirka 3 265 medarbetare fördelat på tandläkare, tandhygienister, tandtekniker, tandsköterskor och administrativa medarbetare. Av dessa är drygt 700 verksamhetsansvariga tandläkare och tandtekniker som även är delägare i Praktikertjänst. Praktikertjänst har också elva tandtekniska labb med spetskompetens inom samtliga tandtekniska områden.

Praktikertjänst Dental, en verksamhetsform där tandläkare kan bli enhetschefer och driva en mottagning utan att bli delägare, har fortsatt att utvecklas starkt under 2023. Konceptet underlättar rekryteringen av nya kompetenta tandläkare med kapacitet att så småningom även bli delägare i bolaget. Verksamhetsformen ger också Praktikertjänst möjlighet att skapa ytterligare tillväxt genom förvärv av externa tandvårdsverksamheter. Under året har två nya verksamheter tillkommit, antingen genom nyetablering eller förvärv, och Praktikertjänst Dental omfattar nu 21 verksamheter över hela landet.

Under året startades också dotterbolaget Altrodent. Genom fokus på teknologisk innovation och hög kvalitet – och med ett erbjudande som inkluderar tandtekniska produkter, utbildning, rådgivning och teknisk support – har Altrodent ambitionen att bli ledande inom tandteknik på den nordiska marknaden.

Antal verksamheter

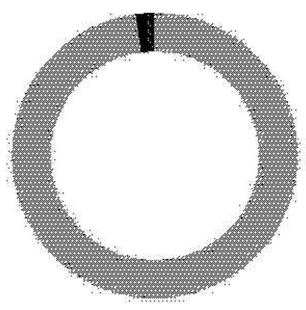

523 tandvårdsverksamheter
11 tandtekniska labb

4 462
omsättning, mkr

3 265
medarbetare

Hög efterfrågan på tandvård

Affärsområdet har upplevt en hög efterfrågan på vård under året och tillväxten har ökat. Nettoomsättningen uppgick till 4 462 (4 262) miljoner kronor under 2023. Under året slogs verksamheter ihop till större enheter vilket minskade det totala antalet mottagningar. Förutom att det skapar möjligheter till ökad effektivitet bidrar det positivt till arbetsmiljön, med fler kollegor och ökad trivsel – helt i linje med vad framför allt yngre medarbetare söker idag.

Sveriges mest nöjda patienter

Svenskt kvalitetsindex, SKI, mäter varje år kundnöjdheten i en rad olika branscher, däribland tandvården. De senaste åren har den privata tandvården placerat sig i topp med Praktikertjänst i täten. I mätningen för 2023 fick Praktikertjänst ett index på 83,1 (79,4) jämfört med privattandvården som helhet som nådde 80,8 (79). En viktig anledning till det höga resultatet är Praktikertjänsts kooperativa modell. Den skapar engagemang, och kvalitetsfokus med stor kontinuitet för patienten i mötet med tandläkare och tandhygienist.

Fokus på verksamhetsutveckling

Praktikertjänst har ambitionen att vara ledande inom kvalitet och patientsäkerhet. Samtidigt vill bolaget säkerställa en effektiv verksamhet med en ekonomi i balans för alla verksamheter. Det är viktiga ingångsvärden till det utvecklingsarbete som initierades i slutet av året och som kommer att prioriteras under 2024. Fokus ligger på tre områden: klinisk och digital framkant, ett förstärkt affärsmannaskap samt den svenska munhälsan.

Digitalisering och klinisk kvalitet hänger ofta tätt samman. Praktikertjänst fokuserar på att identifiera och implementera digitala hjälpmedel som ökar servicenivån och kvaliteten för patienterna, samtidigt som de underlättar det dagliga arbetet på klinikerna och frigör tid som i stället kan ägnas åt patienter.

Datadriven kvalitetsutveckling är ett prioriterat utvecklingsområde. Praktikertjänsts egenutvecklade journalsystem för tandvård, Frenda, samlar all behandlingsdata för affärsområdets verksamheter. Det ger bland annat förutsättningar för bred analys av behandlingar utifrån resultat – ett viktigt verktyg för att hela tiden identifiera förbättringar och utveckla den kliniska kvaliteten.

Praktikertjänst har också identifierat ett behov av att ytterligare förstärka den verksamhetsnära rådgivningen till delägarna. De ska få bästa möjliga stöd i att utveckla långsiktigt framgångsrika verksamheter – såväl sett till affärsmässighet och ekonomi som till vårdkvalitet och arbetsmiljö – i en omvärld som påverkas av hög inflation, stigande räntor och ett möjligt framtida införande av högkostnadsskydd för tandvård.

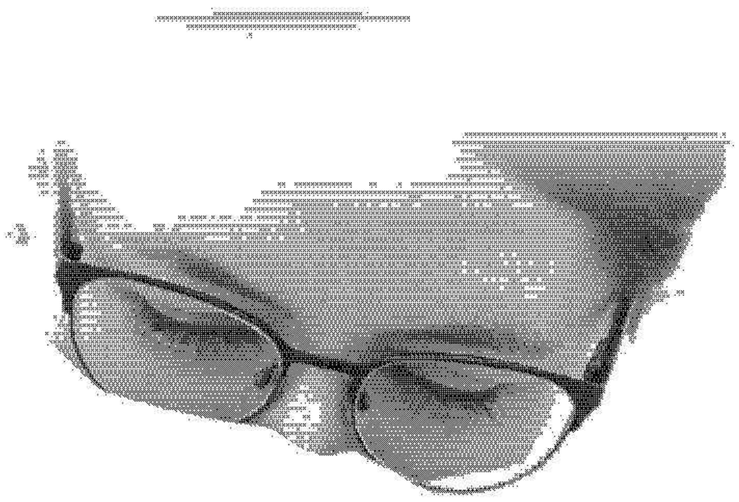

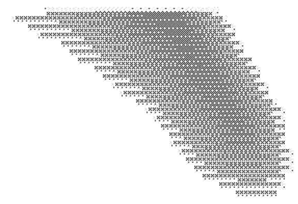

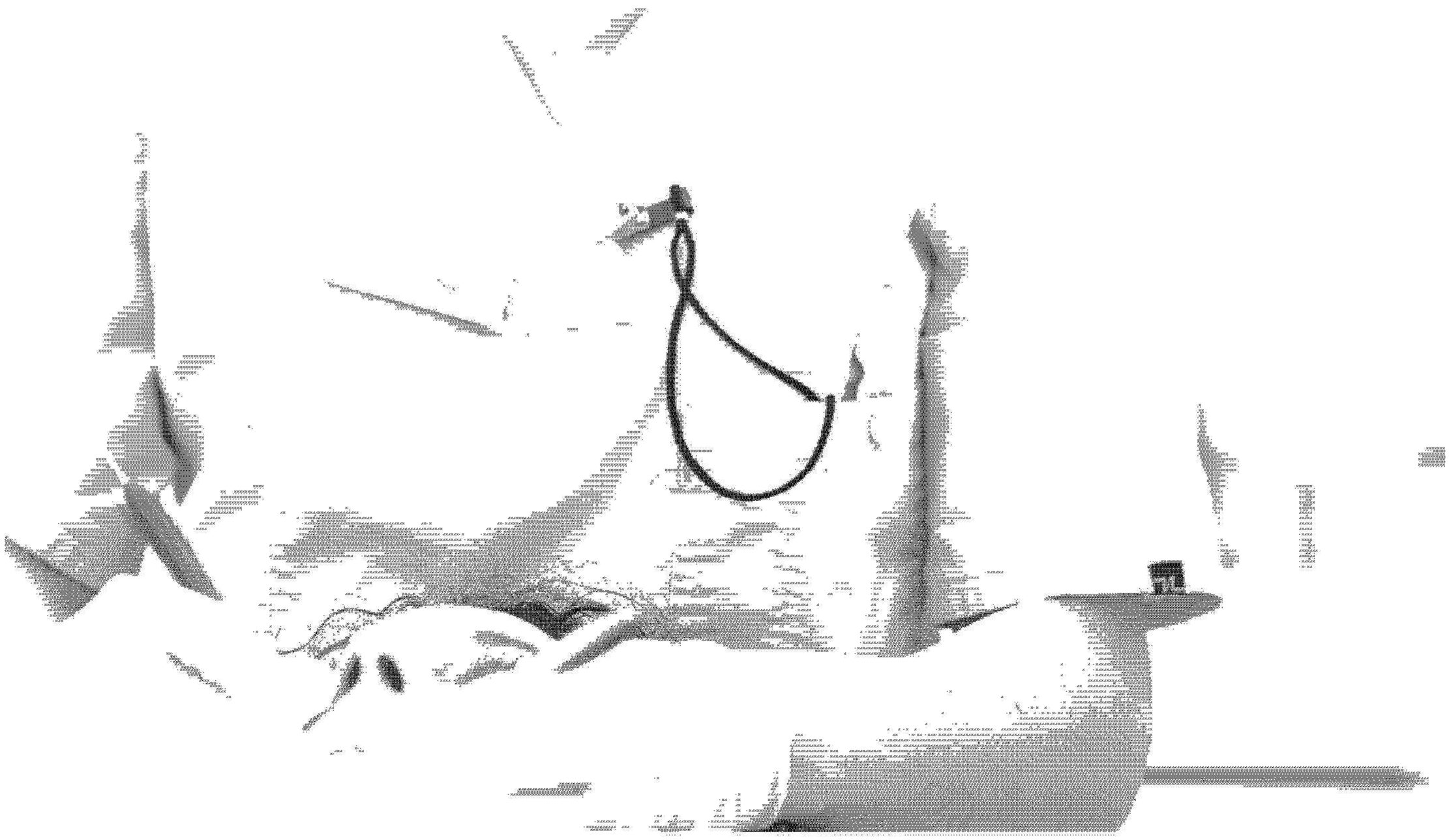

Engagemang för en jämlik tandvård

Som den största vårdgivaren inom privat tandvård vill Praktikertjänst verka för en jämlik tandvård och en svensk munhälsa i världsklass. Från Praktikertjänsts perspektiv är svensk tandvårds främsta utmaning den bristande tillgången till medarbetare i glesbygd och socioekonomiskt utsatta områden.

Samtidigt tenderar det politiska intresset för tandvården att vara koncentrerat till införandet av ett högkostnadsskydd för alla tandvårdspatienter. Det löser varken personalbristen eller bidrar till mer jämlik tillgång till tandvård. Det riskerar tvärtom att öka väntetiderna ytterligare, framför allt i glesbygd och på bekostnad av de med störst vårdbehov. Prislappen är dessutom hög och slår på de offentliga utgifterna – pengar som skulle kunna användas mer effektivt i åtgärder som bättre möter utmaningarna i tandvården.

Praktikertjänst har i stället föreslagit att bland annat den avgiftsfria tandvården för 20–23-åringar avskaffas och att ett skräddarsytt högkostnadsskydd för de över 65 övervägs. Därigenom prioriteras de med störst vårdbehov. Vidare föreslås en utökad finansiering och ökat antal utbildningsplatser för att säkra kompetensförsörjningen, vilket kompletteras med en statlig stimulanspeng för tjänster i glesbygd, i syfte att skapa en jämlik tandvård oberoende av var i landet man bor.

Samverkan och lika villkor behövs

Praktikertjänst eftersträvar samverkan med andra aktörer, såväl myndigheter som offentliga och privata tandvårdsaktörer, för att bidra till en jämlik tandvård. Ett framgångsrikt exempel är samarbetet som Praktikertjänst och Folktandvården har haft på Gotland. Praktikertjänst hade under en period en anställd tandläkare som även arbetade hos Folktandvården, vilket skapade ökad tillgång till tandvård på ön.

Praktikertjänst bedriver ett aktivt arbete för att föra fram viktiga frågor kopplat till villkor, kvalitet och tillgång till tandvård, såväl i löpande dialog med ansvariga politiker och myndigheter som genom seminarier och deltagande under Almedalsveckan. Cirka hälften av landets tandläkare arbetar idag i privat verksamhet. Att säkerställa lika villkor och goda förutsättningar för såväl den offentliga som den privata tandvården är med andra ord centralt för att Sverige ska fortsätta att ha en munhälsa i världsklass.

”Jag vill skapa en klinik som står för kvalitet, tillgänglighet och kontinuitet”

Jonas förverkligade sin dröm – startade klinik i Sandviken

I september 2023 öppnade Torggatans Tandvård i Sandviken. Delägaren och verksamhetschefen Jonas Rönnberger ansvarar för den helt nya kliniken.

– Jag har länge drömt om att starta och ansvara för en verksamhet. Jag vill skapa en klinik som står för kvalitet, tillgänglighet, kontinuitet och inte minst familjär och trygg stämning, säger Jonas Rönnberger.

Region Gävleborg dras med tandläkarbrist och efterfrågan på tandvård är stor. Enligt en sammanställning i Tandläkartidningen ligger Gävleborg i botten när det gäller tandläkartäthet per 100 000 invånare.

– Det finns uppenbart ett stort intresse och ett uppdämt behov av tandvård. Redan innan vi öppnade hade uppemot 300 personer hört av sig för att boka tid, säger Jonas Rönnberger.

Han började arbeta som tandläkare 2015 och startade karriären inom Folktandvården för att sedan byta till en privat verksamhet i Sandviken.

Men drömmen om att driva och ansvara för en verksamhet växte sig allt starkare i takt med att han blev alltmer erfaren. Så i september slog han tillsammans med tandsköterskan Caroline Wikstrand upp portarna till Torggatans Tandvård i centrala Sandviken.

– Idag finns ett stort behov av tandläkare i Sandviken med omnejd och det känns riktigt spännande att nu kunna öppna den här kliniken och öka tillgängligheten till tandvård. På sikt hoppas jag kunna utöka verksamheten ytterligare, gärna med en till tandläkare, fler tandsköterskor och en eller två tandhygienister, säger Jonas Rönnberger.

Affärsområde

Hälso- och sjukvård

Praktikertjänst är en av Sveriges största vårdgivare inom privat driven hälso- och sjukvård. Ungefär var femte patient som söker vård gör det på någon av bolagets mottagningar. I verksamheten ingår allt från primärvård och fysioterapi till specialistvård inom en rad olika vårdområden.

Inom affärsområde hälso- och sjukvård bedriver Praktikertjänst verksamhet i 20 av landets 21 regioner. Erbjudandet består av vård- och hälsocentraler, öppen specialistvård, rehab, barnavårdscentraler, mödrahälsovård, psykologer och psykoterapeuter. Det levereras genom 190 mottagningar som samlar fler än 3 660 medarbetare, varav cirka 450 är verksamhetsansvariga delägare.

Huvuddelen av verksamheterna drivs genom vårdavtal med regionerna via lagen om valfrihetssystem (LOV) eller lagen om offentlig upphandling (LOU), eller via lagen om läkarvårdsersättning (LOL) och lagen om ersättning för fysioterapi (LOF).

Praktikertjänst Vård är en verksamhetsform som kompletterar de delägarledda verksamheterna. Dessa mottagningar inom primärvård och rehab leds istället av enhetschefer som inledningsvis enbart är anställda i bolaget. Det ger fler praktiker möjligheten att bedriva vård inom Praktikertjänst och kan vara ett första steg på resan att bli delägare. Konceptet underlättar också för Praktikertjänst att förvärva vårdmottagningar, vilket skapar ytterligare tillväxtpotential.

Konsolidering och omställning

Delar av verksamheten har präglats av konsolidering och integration under 2023, efter förra årets stora tillväxtsatsning då 18 nya mottagningar antingen startades upp eller förvärvades inom ramen för Praktikertjänst Vård. Fokus har varit att fullt ut integrera verksamheterna i Praktikertjänst och säkerställa såväl patientunderlag som hög kvalitet i den dagliga driften.

I primärvården har Praktikertjänst under de senaste åren anpassat verksamheten för att möta en ökad efterfrågan och högre krav kopplat till covid-19-pandemin. I takt med att dessa behov minskat under 2023, och ersättningsbidragen tagits bort, har Praktikertjänst ställt om för att möta en normal efterfrågan. Därför har ett flertal effektiviseringssatsningar genomförts under året. Dessa är också viktiga i relation till det rådande ekonomiska läget, där den förväntade nivån på uppräkning av ersättningen från regionerna

Antal verksamheter

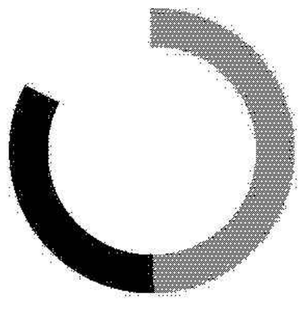

98 primärvårdsenheter
56 specialistverksamheter
34 rehabverksamheter

5 081
omsättning, mkr

3 660
medarbetare

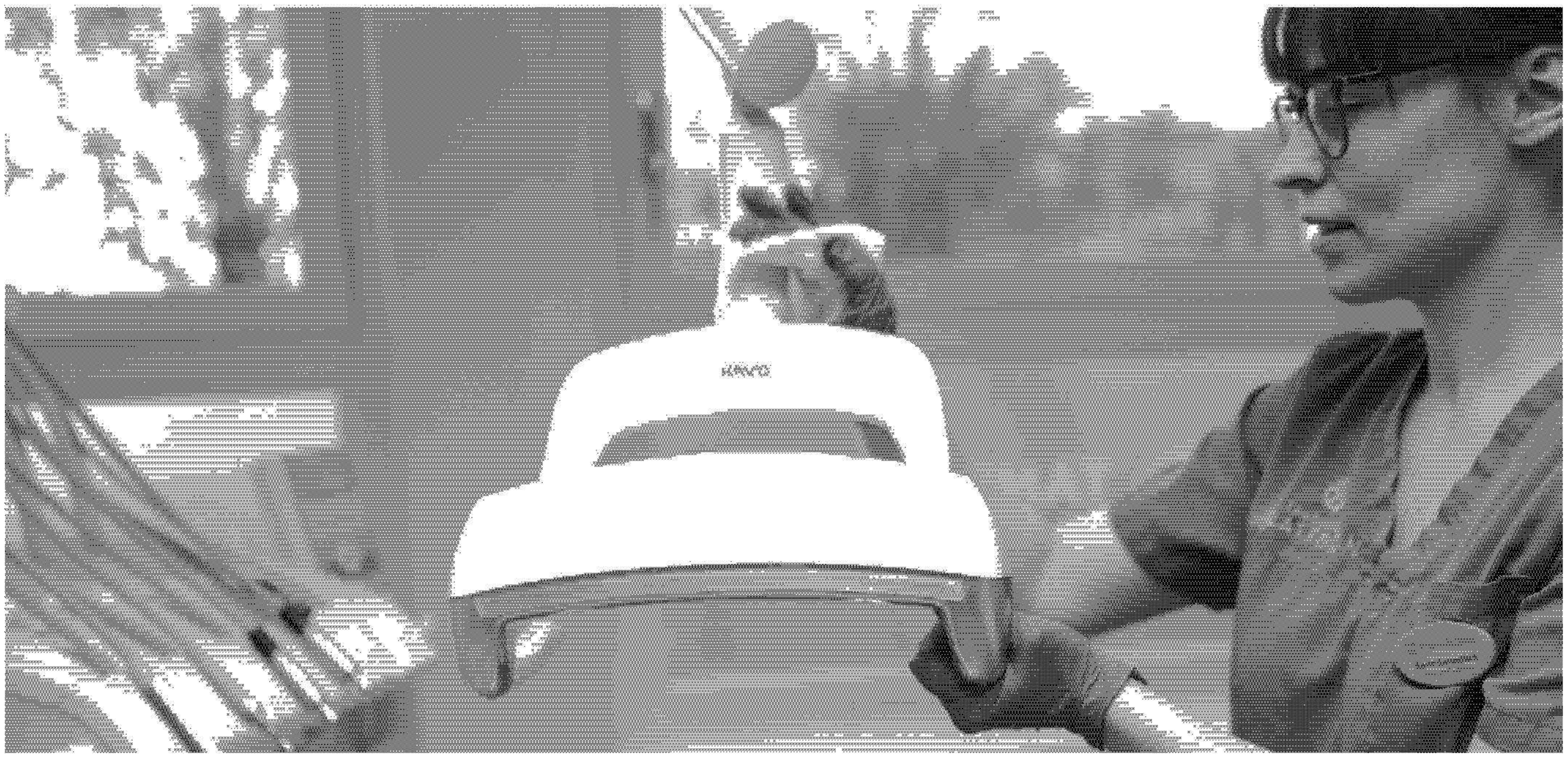

inte fullt ut kompenserar den kostnads- och löneinflation som verksamheterna möter.

Nettoomsättningen i affärsområdet uppgick sammantaget till 5 081 (4 711) miljoner kronor under 2023. Ytterligare en primärvårdsmottagning startades upp – vårdcentralen Stationsstaden i skånska Kävlinge.

Nöjda patienter och medarbetare som mår bra

En av Praktikertjänsts främsta styrkor är sättet som verksamheten bedrivs på, den kooperativa modellen, där varje verksamhetschef bedriver vård utifrån varje enhets unika förmåga. Under året fick bolaget ytterligare bevis på att den skapar värden både för patienterna och för de som utför vården. Praktikertjänst nådde återigen toppresultat i SKR:s Nationell patientenkät primärvård. Hela 18 (16) av bolagets mottagningar kvalar in på topp 100 och Praktikertjänst överträffar rikssnittet i samtliga kategorier. I kategorierna helhetsintryck och kontinuitet/koordinering märks störst skillnad mellan Praktikertjänst och övriga privata och offentliga vårdgivare.

Under 2023 fick Praktikertjänst dessutom rekordresultat i den årliga medarbetarundersökningen. Svarsfrekvensen var högre än någonsin och index för ambassadörskap, eNPS, ökade till rekordsiffran 52 (46), för hela Praktikertjänsts verksamhet. I en tid då arbetsmiljön inom vården ofta beskrivs som utmanande är de goda resultaten särskilt glädjande.

Grunden till de starka resultaten läggs i Praktikertjänsts modell och företagskultur, där de verksamhetsansvariga delägarna och medarbetarna har fullt ansvar för att driva och utveckla vården på mottagningen. Samtidigt får de centralt stöd inom administrativa och verksamhetskritiska områden. Resultatet är mer tid till det som medarbetarna värdesätter allra mest – att göra ett så bra arbete som möjligt för patienterna. Många inom Praktikertjänst stannar länge i sin verksamhet vilket skapar kontinuitet och långa patientrelationer vilket påverkar arbetsglädje och patientupplevelsen positivt.

Digitalisering ger effektivisering

Ökad digitalisering kan skapa stora fördelar både för Praktikertjänst och för patienterna. För att öka såväl effektivitet som kvalitet är det viktigt att medarbetarna kan lägga en stor del av sin tid på direkt patientkontakt och mindre tid på administration. Under året har Praktikertjänst fortsatt att identifiera, utvärdera och implementera digitala verktyg som stöttar verksamheterna och minskar den administrativa bördan.

Det digitala vårderbjudandet har sett fortsatta framsteg under året och utvecklingen sker i takt med regionernas diskussioner och kommande beslut kring den framtida digitala vården.

Praktikertjänsts grundinställning är att det digitala vårderbjudandet är ett viktigt verktyg för att öka tillgängligheten till vård på patienternas villkor och bidra till en mer jämlik vård. Digitala verktyg ger Praktikertjänst utökade möjligheter att redan i början av patientkontakten bedöma och prioritera ärendena. Därigenom får patienten direkt träffa rätt kompetens för sitt specifika ärende vilket både effektiviserar och ökar kvaliteten på vården.

Stort engagemang för att utveckla vården

Praktikertjänst driver både nationella och regionala frågor som är viktiga för verksamheterna och för hälso- och sjukvårdens långsiktiga utveckling i Sverige. Ett exempel på en sådan fråga är de resurser som krävs i primärvården för att den sjukhustunga svenska vården ska kunna ställas om i linje med de politiska reformer som beslutats. Omställningen till en god och nära vård kräver en utökad satsning på primärvården för att nå Socialstyrelsens riktlinje om 1 100 patienter per läkare, men också för att säkerställa god patientsäkerhet och förbättrad arbetsmiljö.

Eftersom privat drivna vårdcentraler utgör nästan hälften av Sveriges primärvård är det viktigt att ha lika villkor för alla verksamheter – oavsett om de drivs i offentlig eller privat regi. På motsvarande sätt behövs långsiktigt stabila lösningar när det gäller vårdvalet i specialistvården. Hos Praktikertjänst finns engagemanget och kraften att fortsätta att vara en viktig del av Sveriges totala vårdlösning, med Sveriges mest nöjda patienter och medarbetare.

”Genom Praktikertjänsts olika stödfunktioner kan vi ägna oss åt kärnverksamheten”

Ny vårdcentral i Kävlinge – fokus på hög tillgänglighet och kontinuitet

Den 1 september öppnade Stationsstadens vårdcentral i skånska Kävlinge, en verksamhet som leds av distriktsläkarna Linda Edhjelm och Ida Allvin.

– Genom Praktikertjänst startade vi en verksamhet som vi själva styr och formar efter hur vi tycker att en vårdcentral ska fungera, säger verksamhetschefen Linda Edhjelm.

Både Linda Edhjelm och Ida Allvin har lång erfarenhet av att arbeta med digitala vårdtjänster och redan från start ville de kombinera hög tillgänglighet med fast läkarkontakt och god kontinuitet. Vårdcentralen har öppet både kvällar och helger samtidigt som Mitt PTJ fungerar som en förlängning av mottagningen där patienterna när som helst kan starta ett ärende.

– Vi är självständiga och har kunnat starta den vårdcentral vi själva alltid velat arbeta på. Vi har friheten att fatta egna beslut och skapar arbetsscheman som är anpassade efter vår verksamhet och våra livssituationer, förklarar Ida Allvin, som också är medicinskt ansvarig läkare.

Linda Edhjelm fyller i:
– Även om det är jag och Ida som är formellt ansvariga för att driva vårdcentralen, så är det vi som arbetar här som tillsammans styr och bestämmer det mesta. Den interna friheten och de korta beslutsvägarna har varit centrala för oss, både i uppstarten och nu när vi varit igång ett tag, säger Linda Edhjelm, och avslutar:
– Genom Praktikertjänsts olika stödfunktioner kan vi ägna oss åt kärnverksamheten och inte åt administration och olika kringuppgifter.

Hållbarhet

Hållbarhetsstrategi

Strategi för en hållbar verksamhet

Praktikertjänsts hållbarhetsstrategi skapar förutsättningar för att uppnå visionen ”långsiktigt hållbar vård för alla i hela Sverige”.

Hållbarhet är ett prioriterat område i strategin ”Praktikertjänst 2025”. Området har vidareutvecklats under 2023 och en separat hållbarhetsstrategi har arbetats fram.

Hållbarhetsstrategin består av två fokusområden centrerade kring social hållbarhet. Den tar avstamp i Praktikertjänsts grundläggande arbete för en hållbar verksamhet med fokus på miljö- och klimatarbete, vår roll som en ansvarsfull arbetsgivare och åtagandet för ansvarsfull styrning.

Strategiska fokusområden visar vägen

De strategiska fokusområdena handlar om patienters tillgång till jämlik vård med hög kvalitet samt praktikers ökade inflytande över vården. Två centrala områden som främjar Vårdsverige.

Fokus på social hållbarhet bygger på Praktikertjänsts kärnverksamhet inom hälso- och sjukvård och tandvård. Att bidra till social hållbarhet genom hälsa och välmående är ofta ett viktigt skäl bakom att våra medarbetare valt just sitt yrke – de vill göra skillnad i praktiken.

Praktikertjänsts möjligheter att göra skillnad inom social hållbarhet skapas genom att vi arbetar löpande och systematiskt med vår ansvarsfulla grund.

Det handlar om rollen som arbetsgivare för cirka 7 300 medarbetare, som alla har rätt till en trygg och säker arbetsplats och utvecklande arbetsuppgifter.

Det handlar också om Praktikertjänsts systematiska miljö- och klimatarbete för att hantera en rad olika frågor – från kvicksilver från dentalt amalgam och utsläpp av växthusgaser till ansvarsfull styrning, god affärsetik och processer och rutiner för hantering av personuppgifter, cybersäkerhet och patientsäkerhet.

Genom att skapa en ansvarsfull grund kan vi arbeta för en långsiktigt hållbar vård för alla i hela Sverige med patientsäkerhet i fokus. På följande uppslag kan du läsa mer om hur Praktikertjänst arbetar med vår ansvarsfulla grund.

Hållbarhetsstrategin i korthet

Hållbarhetsstrategin är utvecklad för att uppfylla visionen ”långsiktigt hållbar vård för alla i hela Sverige”. Genom arbetet skapar Praktikertjänst förutsättningar för att göra Vårdsverige mer jämlikt och praktikerstyrt.

Alla i Sverige ska ha god tillgång till jämlik vård av hög kvalitet

- Vi driver samhällsdebatten för att ta en ledande position.
- Vi tar initiativ som möjliggör ökad tillgång till god vård för fler i Sverige.

Praktiker ska ha större inflytande över vården i Sverige

- Vi driver samhällsdebatten för att stärka vår ledande position.
- Vi tar initiativ som skapar förutsättningar för välmående praktiker och vård som utvecklas för patienter och samhällets bästa.

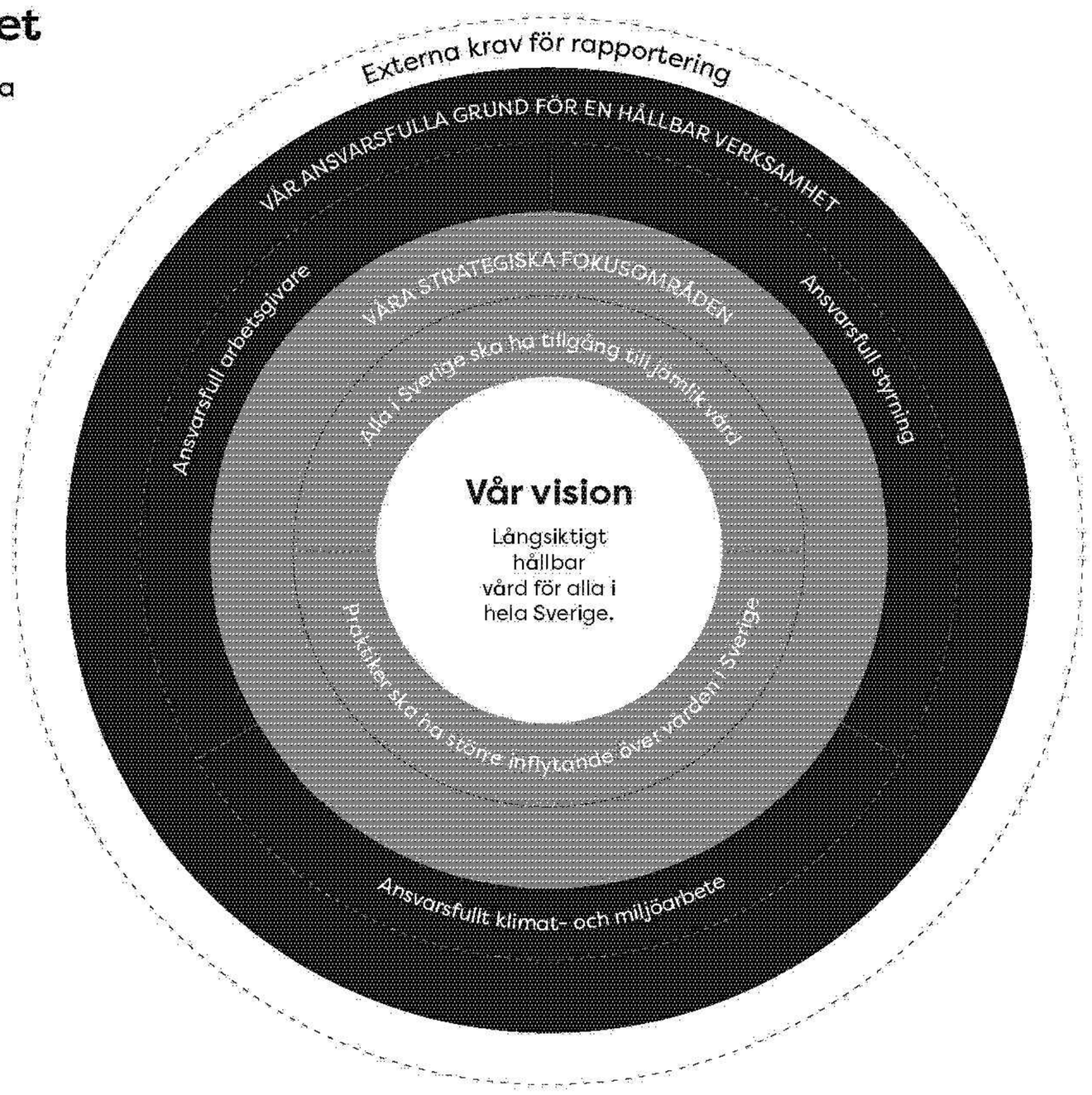

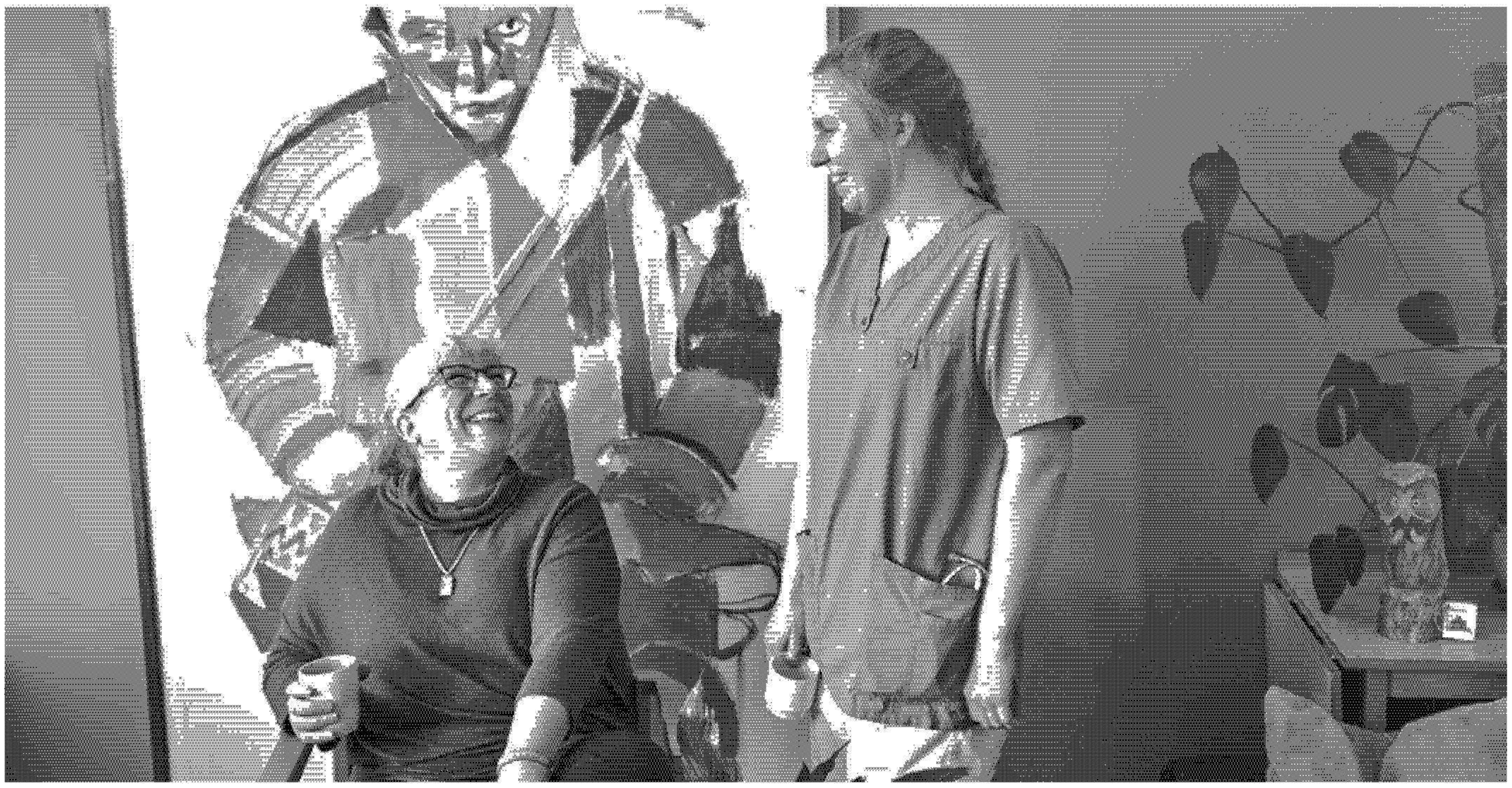

Ansvarsfullt klimat- och miljöarbete

Målsättningar

- **Minska växthusgasutsläpp från egen verksamhet i linje med Parisavtalet.**
- **Förstärka det systematiska miljöarbetet.**

Praktikertjänst ska vara ett föredöme i vården genom att successivt minska verksamhetens påverkan på klimat och miljö. Ambitionen är att reducera utsläppen av växthusgaser från den egna verksamheten (scope 1 och 2) i linje med Parisavtalet. Arbetet med att minska de indirekta utsläppen som genereras längs värdekedjan (scope 3) behöver fortsatt utvecklas. Det omfattar exempelvis utsläpp från inköp av material och tjänster, transporter och avfall. Genom ett certifierat ledningssystem har Praktikertjänst etablerat processer, rutiner och struktur för kemikaliehantering, kvicksilver från dentalt amalgam och farligt avfall. Nästa steg är att vidareutveckla arbetet för att inkludera fler frågor och ge stöd till alla verksamheter så att det blir lättare för bolagets praktiker att göra rätt, oavsett om det handlar om inköp, energianvändning eller återvinning och cirkuläritet. Läs mer om klimat- och miljöarbetet på sida 71.

Ansvarsfull arbetsgivare

Målsättningar

- **En arbetsmiljö som främjar fysisk och mental hälsa.**
- **En arbetsplats som speglar samhället.**

Hos Praktikertjänst kombineras det bästa av två världar genom att erbjuda både frihet och trygghet. Det innebär att praktiker får stor frihet att bedriva och utveckla vården på mottagningarna samtidigt som de är anställda i Sveriges största privata vårdbolag vilket ger trygghet och tillgång till en mängd gemensamma resurser.

I rollen som arbetsgivare bedriver Praktikertjänst ett kontinuerligt arbete för att attrahera och behålla kompetenta och erfarna ledare och medarbetare. Arbetet är verksamhetskritiskt då nyckeln till en mer jämlik och långsiktigt hållbar vård ligger i ledarnas och medarbetarnas kompetens, erfarenhet och engagemang. Praktikertjänsts ansvar som arbetsgivare är att skapa arbetsplatser som främjar fysisk och mental hälsa, och som kännetecknas av professionalism, inkludering och utvecklingsmöjligheter. Helt enkelt en arbetsplats dit människor söker sig och vill stanna länge.

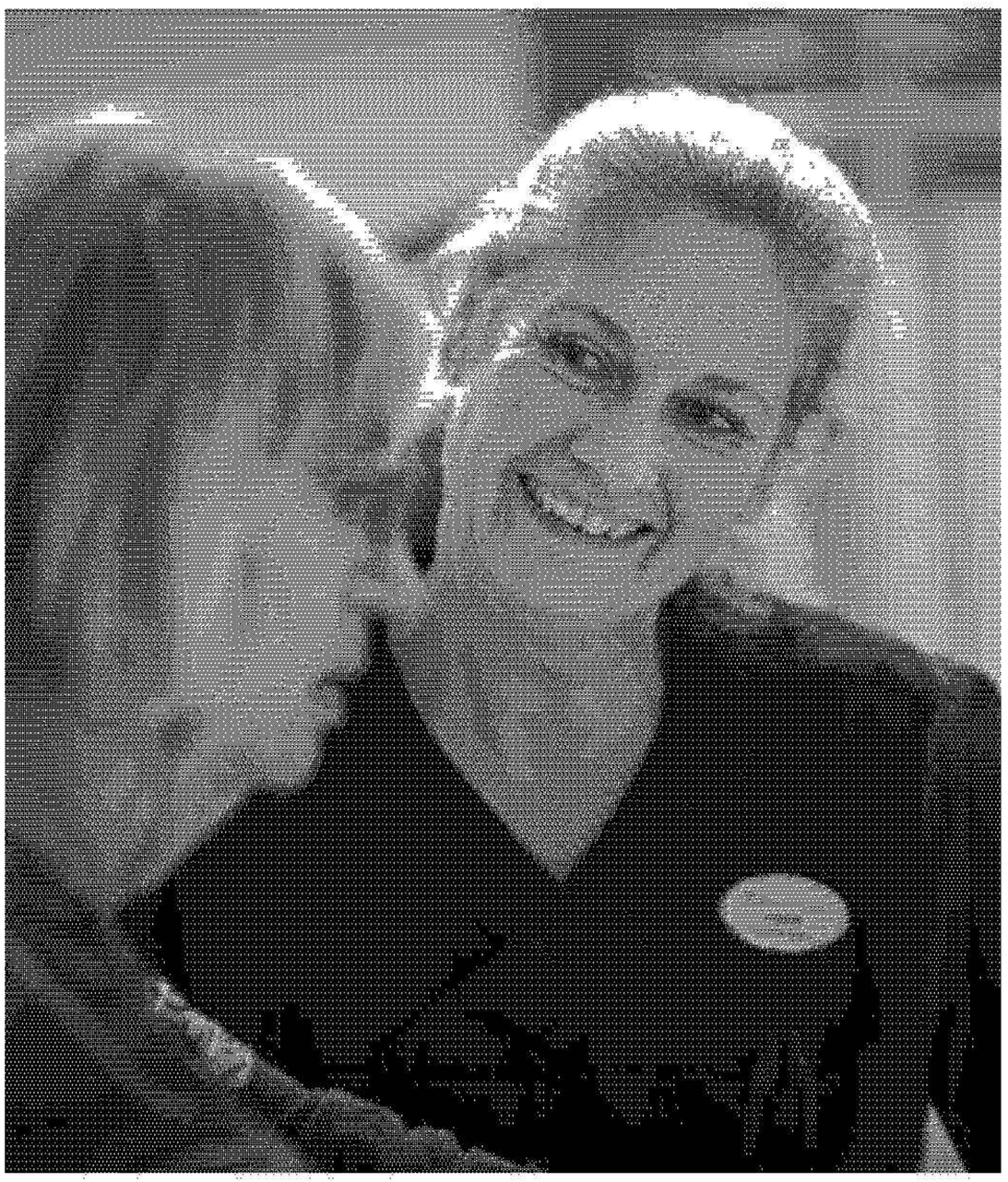

Ansvarsfull styrning

Målsättningar

- **Hög patientsäkerhet.**
- **Hanteringen av personuppgifter är säker och korrekt.**
- **Patienter upplever god tillgång till vård med hög patient-säkerhet och kvalitet.**
- **Patienter erbjuds god kontinuitet.**

Genom ett systematiskt kvalitetsarbete som möjliggör hög patientsäkerhet och minimerar vårdskador kan Praktikertjänsts medarbetare göra skillnad i praktiken.

Praktikertjänst ska arbeta framåtlutat med cyber- och informationssäkerhet vilket bidrar till patientsäkerhet och kontinuitet.

Därtill verkar Praktikertjänst för en sund och långsiktig verksamhet med hög affärsetik i alla verksamheter och affärsrelationer. Lagefterlevnad är en självklarhet och ibland är Praktikertjänst mer ambitiösa än lagstiftningen. Under kommande år ska vi se över hur Praktikertjänst kan implementera en process för tillbörlig aktsamhet i enlighet med internationella riktlinjer och förväntad ny EU-lagstiftning.

Läs mer om Praktikertjänsts hållbarhetsarbete på sidorna 70–74.

”Vi ska vara arbetsgivaren dit talanger söker sig”

Praktikertjänst möter nya lagkrav och förväntningar på hållbarhetsarbetet och har under 2023 stärkt upp organisationen med kommunikations- och hållbarhetsdirektör Mats Fogelberg samt hållbarhetschef Magdalena Frembäck.

– Praktikertjänst ska ta ett tydligt ledarskap när det gäller social hållbarhet. Bland annat genom att ta initiativ och driva samhällsutvecklingen mot en mer jämlik vård och ett ökat praktikerperspektiv. Att vår verksamhet lever upp till lagen på ett ansvarsfullt sätt är hygienkrav och en förutsättning för vår konkurrenskraft.

– Vi ska vara arbetsgivaren dit talanger söker sig och samtidigt ha våra uppdragsgivares förtroende att vi lever upp till lagar och krav. Hållbarhetsarbetet syftar till att göra det bättre för patienterna, bättre för våra medarbetare och bättre för samhället, säger Magdalena Frembäck, och fortsätter:

– Vårt grundläggande arbete är kopplat till mänskliga rättigheter, miljö och affärsetik, men också olika initiativ som bidrar till en jämlik och långsiktigt hållbar vård i hela Sverige. Från att arbeta med strålsäkerhet och minskade utsläpp av växthusgaser till att vässa förutsättningarna för våra praktiker att ge vård.

Praktikertjänsts kärnverksamhet innebär att social hållbarhet är särskilt relevant. Med cirka 7 300 medarbetare ställs tuffa krav på allt från en sund arbetsmiljö till ansvarsfulla inköp. Samtidigt är det viktigt att främja praktikerperspektivet och under året har Praktikertjänst bland annat samarbetat med Folktandvården på Gotland och presenterat en rapport om långsiktigt hållbar tandvård.

Dessutom har uppförandekoden uppdaterats och en utrullning i organisationen har påbörjats samtidigt som en uppdaterad hållbarhetsstrategi förankrats i styrelsen. Praktikertjänst har även inlett arbetet med en dubbel väsentlighetsanalys och en ny styrningsstruktur för hållbarhetsarbetet har implementerats.

– Hållbarhetsstrategin och den dubbla väsentlighetsanalysen kommer att vara våra ledstänger och ska visa hur vi ska dirigera våra resurser på allra bästa sätt. Det är runt 730 verksamheter inom Praktikertjänst, så det är helt centralt att resurserna används optimalt, säger Magdalena Frembäck, och fortsätter:

– Vi har bra fart och framåtlut i arbetet och under nästa år planerar vi att sjösätta olika verktyg som enskilda verksamheter kan använda i sitt lokala hållbarhetsarbete.

Mats Fogelberg lägger till:
– Precis som många andra företag har vi en ordentlig resa framåt, men genom åren har vi rustat oss genom ett aktivt kvalitetsarbete. Fokus nu är att göra affären starkare och bättre. Vi har funnits i över 60 år och jag är övertygad om att vi har en långsiktigt hållbar affärsmodell som kommer att leva upp till både dagens och morgondagens krav.

Forskningsbidrag

Forskning som utvecklar vården

Praktikertjänsts forsknings- och utvecklingsbidrag syftar till att stimulera vetenskapliga och verksamhetsutvecklande projekt. Bidraget har delats ut i över 20 år och under 2023 fick två projekt forskningsmedel. Urvalet görs av Praktikertjänsts forsknings- och utvecklingsnämnd som utses av styrelsen.

Projekten som tilldelas forskningsmedel ska ha betydelse för både vårdens och Praktikertjänsts långsiktiga utveckling.

Praktikertjänsts forsknings- och utvecklingsnämnd gör varje år en kvalitativ genomgång av projekten som skickas in och bedömer formulerad frågeställning, metodik, kompetens/genomförbarhet och patientnytta.

I projektbedömningarna tillämpas de kriterier som gäller vid fördelning av andra forskningsanslag, exempelvis från fakulteterna och från Medicinska forskningsrådet.

Det centrala i bedömningarna är att projekten har ett tydligt syfte och tydliga ramar samt att de förväntas ha betydelse för vårdens och Praktikertjänsts kliniska, praktiska eller administrativa verksamhet.

Under 2023 mottogs totalt sex ansökningar, varav två projekt tilldelades forskningsbidrag med varierande belopp.

Forsknings- och utvecklingsbidrag 2023

Namn	Organisation	Projekt
Joachim von Trampe	Brahehälsan Eslöv	Multidisciplinär handläggning av sjukskrivningar under sjuklöneperioden – möjligheter och risker?
Hillevi Pendleton	Ellenbogens ÖNH-mottagning Malmö	Airsonett Air4 behandling av Eosinofil Esofagit (EoE)

Styrning

Bolagsstyrningsrapport

Denna bolagsstyrningsrapport lämnas i enlighet med årsredovisningslagen och Svensk kod för bolagsstyrning. Rapporten redogör för bolagsstyrningen i Praktikertjänst AB under verksamhetsåret 2023.

Bolagsstyrning inom Praktikertjänst AB

Praktikertjänst AB är ett svenskt privat aktiebolag med säte i Stockholm. Bolagets ändamål är att bedriva tandvård, hälso- och sjukvård, ekonomisk förvaltning samt därmed förenlig verksamhet. Styrning, ledning och kontroll fördelas mellan aktieägarna, styrelsen, vd och företagsledningen i enlighet med gällande lagar, regler, rekommendationer samt Praktikertjänst AB:s bolagsordning och interna regelverk. Praktikertjänst AB följer i allt väsentligt Svensk kod för bolagsstyrning.

Styrelsen och styrelseordförande väljs på ordinarie bolagsstämma efter förslag från valberedningen. Bolagsordningen fastställdes vid årsstämman den 10 maj 2021. Därtill finns styrelsens arbetsordning och styrelsens instruktion för den vd som styrelsen utser.

För att effektivisera och fördjupa sitt arbete i vissa frågor har styrelsen inrättat en revisionskommitté, en ersättningskommitté och en investeringskommitté. Styrelsen och vd:s förvaltning samt företagets finansiella rapportering granskas av den externa revisor som utses av årsstämman. Interna policyer och riktlinjer utgör väsentliga styrdokument för hela företaget och tydliggör ansvar och befogenheter inom specifika områden, till exempel riskhantering.

Ägarspridning

Aktieägarkretsen utgörs av och är begränsad till anställda legitimerade vårdutövare med ansvar för resultatenhet inom bolaget, Praktikertjänst AB, och bestod vid utgången av 2023 av 1 284 aktieägare. Stiftelsen Praktikertjänstkonsortiet och Praktikertjänst AB:s Pensionsstiftelse kan också äga aktier i Praktikertjänst AB.

Bolagsstämma

Bolagsstämman är Praktikertjänst AB:s högsta beslutande organ där alla aktieägare har rätt att delta. Kallelse till bolagsstämma sker genom brev eller e-post till aktieägarna tidigast fyra och senast två veckor före stämman. Den bolagsstämma som hålls efter utgången av året kallas årsstämma.

Praktikertjänst AB:s årsstämma 2023

Årsstämma 2023 hölls på Sergel Hub i Stockholm den 5 maj. Totalt deltog 317 aktieägare som representerande 31,2 procent av rösterna. Stämman beslutade bland annat att fastställa Praktikertjänst AB:s och koncernens resultat- och balansräkningar, att disponera vinstmedlen i enlighet med styrelsens förslag samt att bevilja samtliga styrelseledamöter och vd ansvarsfrihet.

Extra bolagsstämma

Det har inte hållits någon extra bolagsstämma under året.

Valberedning

Valberedningen under 2023 har bestått av tandläkare Urban Olsson, tandläkare Carin Wibäck, tandläkare Maria Ruda, läkare Kjell Andersson, läkare Charlotta Wållgren samt suppleanter läkare Louise Natt och Dag och tandläkare Per Lagergren. Valberedningen väljs på årsstämman och det är tandläkar- och läkarföreningen i Praktikertjänst AB som nominerar kandidater till valberedningen.

Valberedningens uppgift

Valberedningens uppgift är att inför årsstämman förbereda och till aktieägarna lämna förslag på stämmoordförande och justeringsmän, styrelseledamöter, styrelseordförande, styrelsearvodering samt revisorer och deras arvodering. Valberedningen ska i samband med sitt uppdrag i övrigt fullgöra de uppgifter som enligt Svensk kod för bolagsstyrning ankommer på valberedningen.

Valberedningens arbete

Valberedningen har fram till och med december 2023 haft nio protokollförda möten. Valberedningen bedömer om den nuvarande styrelsen innehar rätt kompetens och erfarenhet för att uppnå företagets mål och den strategiska inriktningen. Valberedningen intervjuar samtliga styrelseledamöter under stämmoåret och genomför varje år en intern styrelseutvärdering, samt att en ledamot i valberedningen deltar som observatör på samtliga styrelsemöten förutom extrainsatta möten. Samtliga aktieägare har rätt att vända sig till valberedningen med förslag på styrelseledamöter.

Styrelse

Styrelsen är övergripande ansvarig för organisation, administration och förvaltning av Praktikertjänst AB. Enligt bolagsordningen ska styrelsen i Praktikertjänst AB bestå av en ordförande samt lägst fem och högst åtta övriga ordinarie ledamöter som väljs av bolagsstämman. Årsstämman den 5 maj 2023 beslutade på förslag från valberedningen att styrelsen ska bestå av ordförande samt ytterligare sju bolagsstämmovalda ledamöter. Förutom av årsstämman valda ledamöter består styrelsen av två ordinarie arbetstagarrepresentanter. Även arbetstagarnas suppleanter och två representanter från referensgrupp rehab och tandteknik är inbjudna att delta på styrelsemötena. Vd ingår

inte i styrelsen men är adjungerad till styrelsens möten. Urban Englund, Mikael Lundborg, Nils-Eric Vallo, Li Hansson, Alexander Wirdby, Anna Omstedt Lindgren och Gunilla Berg omvaldes till ledamöter vid årsstämman 2023. Stefan Hedelius valdes till ny ledamot.

Styrelsens arbete

Styrelsen fastställer årligen en skriftlig arbetsordning som klargör styrelsens ansvar och uppgifter. Styrelsen ska hålla minst sex sammanträden per år varav minst ett är konstituerande. Det konstituerande styrelsemötet hålls direkt efter årsstämman. Inför varje styrelsesammanträde utarbetas en dagordning av styrelsens ordförande och verkställande direktör som bland annat innehåller rapport från vd, rapport från revisionskommittén respektive ersättningskommittén, ekonomirapporter samt strategiska och affärsmässiga frågor.

Arbetet under året

Styrelsens arbete har under året innehållit tio protokollförda sammanträden, där sammanträdet i juni fokuserade på koncernens strategiska plan.

Utvärdering av styrelsen och vd

Var tredje år genomförs en större utvärdering av styrelsearbetet med hjälp av ett externt företag. Syftet är att få en uppfattning om hur väl styrelsearbetet fungerar. Denna utvärdering inkluderar både intervjuer och enkäter. Däremellan genomförs utvärderingar av styrelsens arbete genom en enkätundersökning. Redovisning sker till ordförande och styrelse. Slutsatserna presenteras för valberedningen. Styrelsen utvärderar fortlöpande vd:s arbete genom att följa verksamhetens utveckling mot de uppsatta målen. En gång per år görs en utvärdering av vd.

Revisionskommitté

Revisionskommittén utgör en viktig kommunikationsväg mellan styrelsen och företagets revisorer. Revisionskommittén har som främsta uppgift att stödja styrelsen i arbetet med att bereda frågor av betydelse för styrelsens övervakning och granskning av den finansiella rapporteringen, interna kontrollsystem, finansiella processer, riskhantering samt hålla löpande kontakt med bolagets revisorer och övervaka deras oberoende samt bistå valberedningen vid valet av revisor. Revisionskommittén ska bestå av minst tre av stämmans valda styrelseledamöter. Ledamöterna, liksom ordförande i revisionskommittén, utses årligen av styrelsen på det konstituerande sammanträdet. Under 2023 har kommittén genomfört fyra protokollförda möten. Ersättning till styrelseledamöterna har för arbete i revisionskommittén utgått enligt beslut på årsstämman.

Ersättningskommitté

Ersättningskommittén har som främsta uppgift att bereda löne- och anställningsvillkor för vd i moderbolaget, vd i pensionsstiftelsen och vd:ar i koncernens dotterbolag. Kommittén ska även behandla Praktikertjänsts pensionsstiftelses incitamentsprogram samt besluta om löner för vd:s direktrapporterande chefer i moderbolaget och vd:ar i dotterbolag. Under 2023 har kommittén genomfört sex protokollförda möten. Möten i ersättningskommittén hålls i möjligaste mån samband med ordinarie styrelsemöten i Praktikertjänst AB. För sådana möten erhålls ingen extra ersättning. Möten som förläggs utanför ordinarie styrelsemöten ersätts enligt den taxa som gäller för närvaro vid styrelsemöte.

Ansvarskommitté

Ansvarskommittén har främst som uppgift att skydda aktieägarkollektivet från negativa effekter av eventuella kvalitetsavvikelser och ekonomiska avvikelser på enskilda drifts- och resultatenheter inom Praktikertjänst AB. Samt vid behov även bereda och förankra koncernens beslut i ansvarsärenden hos styrelsen. Ansvarskommittén är vilande sedan 2020 och aktiveras vid behov.

Investeringskommitté

Investeringskommittén är ett rådgivande organ till verkställande direktör och aktiveras vid större investeringar enligt investeringspolicyn. Investeringskommittén ska minst bestå av Praktikertjänst AB:s verkställande direktör/koncernchef, Praktikertjänst AB:s finansdirektör, affärsutvecklingschef samt extern styrelseledamot med fördjupad ekonomikunskap. Under 2023 har revisionskommitténs ordförande och styrelseledamot Gunilla Berg ingått i denna kommitté. Investeringskommittén har främst som uppgift att övervaka koncernens förslag till förvärv, anbud, större avtal och investeringar samt säkerställa att investeringspolicyn följs. Kommittén bereder dessutom beslutsunderlag till Praktikertjänst AB:s styrelse. Under 2023 har kommittén inte haft något möte.

Revisorer

Revisorerna har till uppgift att på aktieägarnas vägnar granska bolagets bokföring och årsredovisning samt styrelsens och vd:s förvaltning. Revisionsbolaget Ernst & Young AB omvaldes vid årsstämman 2023, med omval av Mikael Sjölander som huvudansvarig revisor. Ernst & Youngs revision av Praktikertjänst AB innefattar årsbokslut samt förvaltningsrevision.

Verkställande direktör och koncernledning

Styrelsen har delegerat koncernens löpande förvaltning till bolagets verkställande direktör. Vd leder verksamheten inom de ramar som styrelsen fastställt genom ”Instruktioner för verkställande direktör” som fastställs årligen av styrelsen. Vd utser koncernledningen med tillämpning av farfarsprincipen. Koncernledningen består av vd, chef för affärsområde tandvård, chef för affärsområde hälso- och sjukvård, chef för affärsutveckling, finansdirektör, IT-chef, kommunikations- och hållbarhetsdirektör samt vd:s assistent.

Styrelsens beskrivning av intern kontroll

Styrelsens ansvar för intern kontroll regleras i den svenska aktiebolagslagen och i Svensk kod för bolagsstyrning som innehåller krav på årlig extern informationsgivning om hur den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen är organiserad. Styrelsen ska fortlöpande hålla sig informerad och utvärdera det interna kontrollsystemet. Intern kontroll i Praktikertjänst har utformats med målet att bolagets verksamhet är effektiv och ändamålsenlig, att den finansiella rapporteringen är tillförlitlig samt att tillämpliga lagar och förordningar efterlevs. Praktikertjänst delar upp

intern kontroll av den finansiella rapporteringen i beståndsdelarna kontrollmiljö, riskbedömning, kontrollaktiviteter, information & kommunikation och uppföljning.

Kontrollmiljö

Kontrollmiljön utgör basen för den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen. En viktig del av kontrollmiljön är att beslutsvägar, befogenheter och ansvar är tydligt definierade och kommunicerade mellan olika nivåer i organisationen samt att styrande dokument i form av policyer, riktlinjer och manualer finns tillgängliga. Beskrivning av intern kontroll i Praktikertjänst finns i det processorienterade ledningssystem som används för verksamhetsstyrning och verksamhetsstöd. Här beskrivs organisationsstrukturen och de befogenheter och ansvar som följer med verksamhetens olika roller. Genom en processorienterad utformning av ledningssystemet styrs berörda till gällande rutiner och verktyg för aktuellt arbetsmoment och därmed ges goda förutsättningar för att leva upp till uppställda krav och förväntningar på en god kontrollmiljö. Ledningssystemet finns tillgängligt för alla medarbetare via Praktikertjänsts intranät.

Riskbedömning

Praktikertjänst AB:s riskbedömning avseende den finansiella rapporteringen syftar till att identifiera och utvärdera de väsentligaste riskerna som påverkar den finansiella rapporteringen. Praktikertjänst genomför riskbedömningar av de gemensamma processerna. Det görs med stöd av en sammanhängande intressent-, risk- och möjlighetsanalys (IRMA). Riskbedömning sker också i verksamheten för specifika områden. Ledningssystemet stöttar standardiserade riskbedömningar med kalenderaktivitet i årskalendern och med checklistor för genomförandet.

Kontrollaktiviteter

För att säkerställa att verksamheten bedrivs effektivt samt att den finansiella rapporteringen vid varje rapporttillfälle ger en rättvisande bild, finns i varje process ett antal kontrollaktiviteter inbyggda. Dessa kontrollaktiviteter involverar alla nivåer av organisationen. Hanteringen sker genom att riskerna accepteras alternativt reduceras eller elimineras. Inom Praktikertjänst består dessa kontrollaktiviteter dels av en organisation med tydliga roller som möjliggör en effektiv och, ur ett internkontrollperspektiv, lämplig ansvarsfördelning, dels av specifika kontrollaktiviteter som syftar till att upptäcka eller att i tid förebygga risker för fel i rapporteringen. Genomförda kontroller dokumenteras. Verksamheten utvärderas regelbundet med nyckeltal, egenkontroller, interna revisioner och externa revisioner. Nyckeltal följs till viss del via månadsrapporten och till annan del i års- och tertialrapportering till exempel vid business review. Egenkontroller genomförs regelbundet och systematiskt.

Information och kommunikation

Information och kommunikation av policyer, processbeskrivningar, rutiner och verktyg gällande den finansiella rapporteringen återfinns i ledningssystemet som finns tillgängligt för alla berörda via Praktikertjänsts intranät. För kommunikation med interna och externa parter finns en kommunikationsriktlinje som anger hur denna kommunikation bör ske. Syftet med riktlinjen är att beskriva företagets övergripande inriktning i kommunikationsfrågor. Den tydliggör även ansvarsfördelningen för företagets interna och externa kommunikation. Den interna kommunikationen syftar till att bygga och stärka ett gemensamt varumärke – Praktikertjänst – hos samtliga medarbetare. För att nå syftet sker ett aktivt internt arbete, där information löpande kommuniceras via koncernens intranät.

Uppföljning

Efterlevnad och effektivitet i de interna kontrollerna följs upp löpande både av styrelse och ledning för att säkerställa kvaliteten i processerna. Företagets ekonomiska situation och strategi avseende den finansiella ställningen behandlas vid varje styrelsemöte. Revisionskommittén fyller en viktig funktion genom att övervaka effektiviteten i bolagets och koncernbolags interna kontroll med avseende på den finansiella rapporteringen. Praktikertjänsts interna revision genomför oberoende revisioner i verksamheten för uppföljning av att intern kontroll och ledningssystem tillämpas i syfte att leva upp till Praktikertjänsts interna ambitioner, externa krav och förväntningar. Rapportering sker till revisionskommittén via finansdirektör.

Finansiella verksamheten

Praktikertjänstkoncernens finansiella verksamhet bedrivs inom moderbolaget och dotterbolagen Praktikertjänst Fastigheter, Praktikertjänst Försäkring samt Praktikerinvestbolagen. Praktikertjänst AB:s Pensionsstiftelse tryggar de ägaranknutna pensionerna och Praktikertjänst Pensionsstiftelse 2 tryggar Praktikertjänsts åtaganden för den förmånsbestämda pensionsplanen ITP2.

För att bibehålla en stabil och långsiktigt stark finansiell ställning är en större del av koncernens finansiella tillgångar placerade med en lägre risk. Koncernens finansiella tillgångar (exklusive pensionsstiftelsernas tillgångar) uppgick vid årets slut till 4 427 (4 539) mkr.

Koncernens finansiella placeringar är indelade i fyra kategorier

Likvida medel

Likvida medel utgörs av koncernens samlade banktillgodohavanden och behållning på skattekonton hos Skatteverket. Vid utgången av 2023 uppgick likvida medel till 818 (734) mkr, merparten av de likvida medlen finns i moderbolaget.

Räntebärande värdepapper

Räntebärande värdepapper består av placeringar i obligationer och certifikat utgivna av staten, bostadsinstitut, banker samt företag och andra emittenter. Innehaven är uppdelade i två delportföljer; en penningmarknadsportfölj med kortare löptid och en obligationsportfölj med innehav som har en längre löptid. Placeringarna har mycket låg risk och ger därför en lägre avkastning. Vid utgången av 2023 uppgick marknadsvärdet för koncernens tillgångar som var placerade i räntebärande värdepapper till 1 679 (1 823) mkr.

Fastigheter

Koncernens fastigheter förvaltas av dotterbolaget Praktikertjänst Fastigheter AB och av Praktikertjänst AB. Vid årsskiftet ägde koncernen fem fastigheter, tre i vilka bolagets huvudkontor är beläget, en vårdfastighet i Solna samt ytterligare en fastighet i centrala Stockholm som för närvarande inrymmer en vårdcentral där planering och förberedelser pågår för att inrymma ytterligare vårdenheter.

Vid utgången av 2023 uppgick marknadsvärdet för koncernens fastigheter till 1 639 (1 600) mkr.

Placeringar med högre risk

Praktikerinvestbolagen investerar framför allt i onoterade bolag via fonder men även direkt i enskilda bolag och i noterade aktier. Av koncernens totala finansiella tillgångar är det dessa investeringar som är placerade med något högre risk med syfte att uppnå en högre avkastning. Denna kategori utgjorde vid utgången av 2023 cirka 7 procent av koncernens totala finansiella tillgångar, marknadsvärdet uppgick till 291 (382) mkr.

Praktikerinvest hade 2023 ett rekordår med en total avkastning om 47 procent. Avkastningen avser främst försäljning av innehavet i det onoterade medicinteknikföretaget Palette Life Sciences där Praktikerinvest var en

Koncernens finansiella placeringar

Marknadsvärde 4 427 (4 539) mkr

Koncernens finansiella placeringar

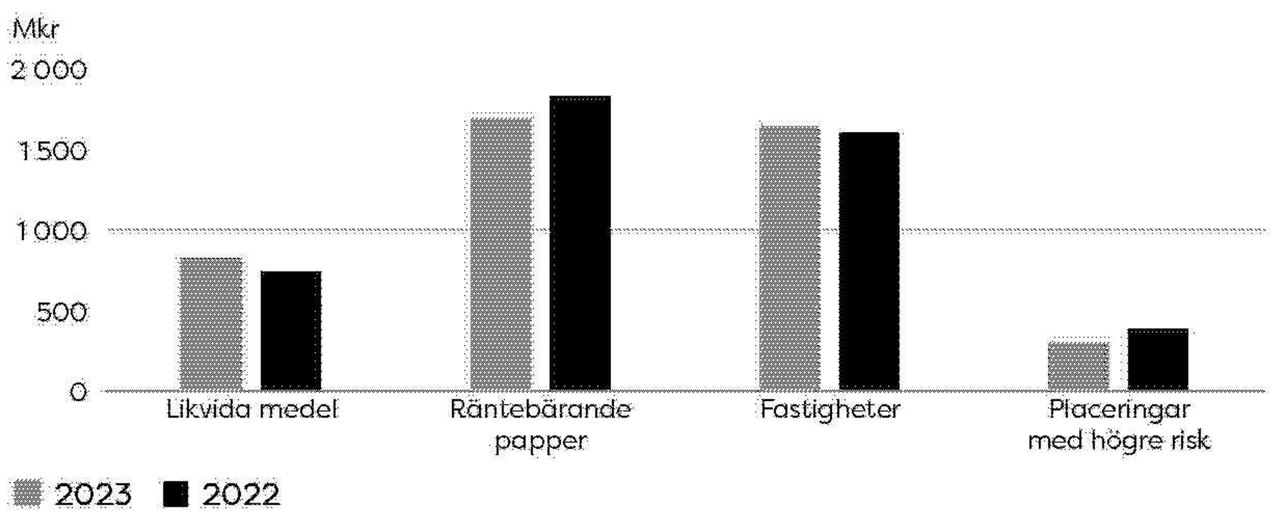

av de ledande investerarna med knappt 10 procent av aktierna. Bolaget såldes till det börsnoterade amerikanska företaget Teleflex och gav en försäljningsvinst som uppgick till 455 mkr. Försäljningsavtalet innehåller även överenskommelser om möjlighet till ytterligare tilläggsbetalningar till säljarna om vissa försäljningsmål uppnås. Även övriga innehav har utvecklats väl under året.

Praktikertjänsts pensionsstiftelser

Pensionsstiftelse 1

Tryggandet av de ägaranknutna pensionerna enligt PTP-planen i Praktikertjänst AB sker genom Praktikertjänst AB:s Pensionsstiftelse. Under 2017 genomfördes en övergång till en premiebestämd pensionsplan för merparten av bolagets verksamma delägare och som i stället tryggas genom tecknande av pensionsförsäkring.

Stiftelsen placerar sina tillgångar i enlighet med den referensportfölj som stiftelsens styrelse fattat beslut om vilket för närvarande innebär att 25 procent av tillgångarna är placerade i aktier och 75 procent i räntebärande tillgångar, fördelningen får dock variera inom ramen +/– 20 procentenheter.

Värdet av Pensionsstiftelsens tillgångar uppvisade för 2023 en positiv tillväxt och avkastningen för helåret uppgick till 9,3 (–6,9) procent. Uppgången följde en positiv utveckling på aktiemarknaderna och slutet på centralbankernas räntehöjningar för att bekämpa inflationen som under andra halvåret började sjunka, både den totala inflationen och den underliggande justerad för de mest volatila delarna.

Den starka uppgången på aktiemarknaden under senare delen av året medförde att 2023 avslutades med en god avkastning för aktier. Under året steg räntor som en följd av högre korträntor. Hela uppgången raderades dock ut under årets sista sex veckor. Den korta ränteportföljen och obligationer gav en högre avkastning än jämförelseindex och med en positiv relativ avkastning för året medan aktieportföljen tappade något mot jämförelseindex.

Stiftelsens avkastning fördelar sig på globala aktier +24,7 (–9,1) procent, tillväxtmarknader +4,71 (–8,0) procent, obligationsportföljen +6,3 (–6,8) procent och korta ränteportföljen +6,2 (+0,5) procent.

Stiftelsen hade vid utgången av 2023 en nettoförmögenhet på 8 744 (8 522) mkr efter lämnad gottgörelse med 543 (672) mkr till Praktikertjänst AB för täckande av bolagets pensionskostnader. En positiv avkastning och en lägre gottgörelse gav en förbättrad konsolideringsgrad som vid årsskiftet uppgick till 112,9 (109,5) procent.

Pensionsstiftelse 2

Praktikertjänst AB:s Pensionsstiftelse 2 bildades 2021 med syftet att tillsammans med avsättning i Praktikertjänst AB:s balansräkning i kombination med kreditförsäkring trygga Praktikertjänsts åtaganden för den förmånsbestämda pensionsplanen ITP2.

Stiftelsens tillgångar uppvisade en positiv värdetillväxt under 2023 och avkastningen för helåret uppgick till 5,5 (–3,4) procent.

Stiftelsens avkastning fördelar sig på obligationsportföljen +5,6 (–3,5) procent och korta ränteportföljen +3,3 (+0,6) procent.

Stiftelsen hade vid utgången av 2023 en nettoförmögenhet på 1 014 (962) mkr. Trots en god värdetillväxt för stiftelsens tillgångar minskade andelen av pensionsskulden som tryggas av pensionsstiftelsen något till 48,4 procent vid utgången av 2023. Minskningen beror främst på uppskrivning av de inflationssäkrade pensionsåtagandena som tryggas av stiftelsen.

Pensionsstiftelse 1 placeringstillgångar

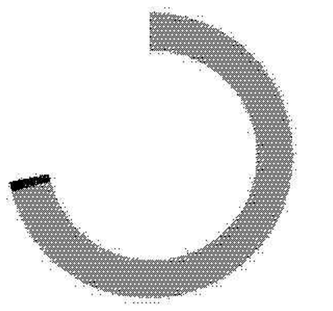

Pensionsstiftelse 2 placeringstillgångar

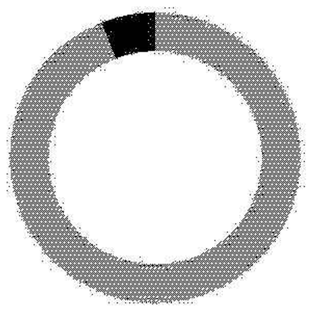

Pensionsstiftelsens konsolideringsgrad[1)]

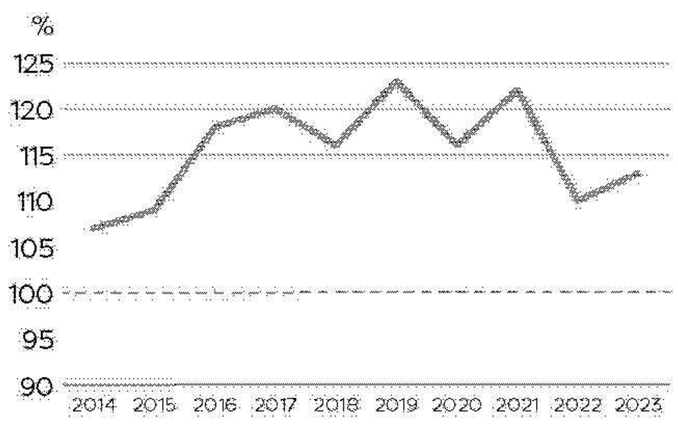

1) Pensionsstiftelsens förmögenhet i relation till tryggad pensionsskuld. Se ÅR 2022.

Styrelse

1. Gunilla Berg
Stämmovald ledamot
Född: 1960
Utbildning: civilekonom.
Uppdrag: extern styrelseledamot sedan 2021 samt ledamot i ersättningskommittén och ordförande i revisionskommittén.
Övriga uppdrag: styrelseledamot och ledamot i revisions- och projektutskotten Afry AB samt styrelseledamot och ordförande i revisionsutskottet Atrium Ljungberg AB.
Aktieinnehav: 0

2. Stefan Hedelius
Stämmovald ledamot
Födelseår: 1969
Utbildning: civilekonom.
Uppdrag: extern styrelseledamot sedan 2023.
Övriga uppdrag: styrelseordförande och vd för Human Care HC AB, styrelseledamot i Addlife AB, styrelseledamot i Momentum Group AB, styrelseledamot i Alligo AB, styrelseledamot i Suicide Zero, styrelseledamot i Chatflight AB.
Aktieinnehav: 0

3. Alexander Wirdby
Stämmovald ledamot
Född: 1971
Utbildning: leg. läkare, specialist i allmänmedicin.
Mottagning: läkare på Eira Hälsocentral i Gävle.
Uppdrag: styrelseledamot sedan 2022.
Aktieinnehav: 8 000

4. Anna Omstedt Lindgren
Stämmovald ledamot
Född: 1974
Utbildning: civilekonom.
Uppdrag: extern styrelseledamot sedan 2019 samt ledamot i ersättningskommittén och revisionskommittén.
Övriga uppdrag: vd och medgrundare MedUniverse AB, styrelseuppdrag i Synsam Group, MedUniverse AB, Hemfrid AB och Hjärt-Lungfonden.
Aktieinnehav: 0

5. Urban Englund
Stämmovald ledamot och styrelseordförande
Född: 1962
Utbildning: leg. tandläkare.
Mottagning: tandläkare på Tandläkarhuset i Hudiksvall.
Uppdrag: styrelseledamot sedan 2012 och styrelseordförande sedan 2014 samt ordförande ersättningskommittén, Praktikertjänst AB Pensionsstiftelse och Praktikertjänst AB Pensionsstiftelse 2, ledamot i revisionskommittén, styrelseledamot Praktikertjänst Fastigheter AB, Frenda AB, Praktikerinvest AB och Praktikerinvest PE AB.
Aktieinnehav: 25 000

6. Mikael Lundborg
Stämmovald ledamot och vice styrelseordförande
Född: 1963
Utbildning: leg. läkare, specialist i allmänmedicin.
Mottagning: verksamhetschef och läkare på Viktoriakliniken i Halmstad.
Uppdrag: styrelseledamot sedan 2014 och vice styrelseordförande sedan 2019 samt ledamot i ersättningskommittén och revisionskommittén, styrelseledamot Praktikertjänsts Pensionsstiftelse.
Aktieinnehav: 9 000

7. Adisa Salkic
Arbetstagarrepresentant, Vårdförbundet, suppleant
Född: 1987
Utbildning: leg. sjuksköterska och MSc. Med kand i folkhälsovetenskap med hälsoekonomi.
Utsedd av: Vårdförbundet.
Uppdrag: suppleant sedan 2021 samt avdelningsordförande Vårdförbundet Praktikertjänst, ordinarie ledamot Praktikertjänst AB Pensionsstiftelse 2.
Aktieinnehav: 0

8. Eugenio Triay Salamanca

Arbetstagarrepresentant, Läkarföreningen, suppleant

Född: 1968

Utbildning: leg. läkare, ögonspecialist.

Mottagning: verksamhetschef och ögonspecialist på Ögonkliniken Vision i Sollentuna.

Utsedd av: läkarföreningen i Praktikertjänst.

Uppdrag: suppleant sedan 2021 samt styrelseledamot i Praktikertjänst Pensionsstiftelse.

Övriga uppdrag: ledamot i expertgruppen för Region Stockholms läkemedelskommitté.

Aktieinnehav: 5 000

9. Nils-Eric Vallo

Stämmovald ledamot

Född: 1972

Utbildning: leg. tandläkare.

Mottagning: verksamhetschef och tandläkare på Kungskliniken i Eskilstuna.

Uppdrag: styrelseledamot sedan 2021 samt styrelseledamot Praktikertjänst AB Pensionsstiftelse och ledamot i ersättningskommittén.

Aktieinnehav: 3 010

10. Li Hansson

Stämmovald ledamot

Född: 1968

Utbildning: leg. tandläkare.

Mottagning: verksamhetschef och tandläkare på Storsjötandläkarna i Östersund.

Uppdrag: styrelseledamot sedan 2022.

Aktieinnehav: 7 040

11. Liza Löfberg

Arbetstagarrepresentant, Unionen, ordinarie

Född: 1964

Utbildning: kurser i företagsekonomi, marknadsföring samt styrelseutbildning.

Utsedd av: Unionen.

Uppdrag: arbetstagarrepresentant sedan 2015 samt ordinarie ledamot Praktikertjänst AB Pensionsstiftelse 2.

Övriga uppdrag: ordförande Unionens fackklubb i Praktikertjänst och ordförande Privata Tandvårdsanställdas Samverkansgrupp (PTS), ledamot i ledningsgruppen för TUC tandsköterskeutbildning.

Aktieinnehav: 0

12. Annelie Fornehelm

Arbetstagarrepresentant, Tandläkarföreningen, ordinarie

Född: 1975

Utbildning: leg. tandläkare.

Mottagning: verksamhetschef och tandläkare på Örebro Tandhälsa.

Utsedd av: tandläkarföreningen i Praktikertjänst.

Uppdrag: arbetstagarrepresentant sedan 2021 samt ordförande i Tandläkarföreningen i Praktikertjänst.

Övriga uppdrag: styrelsesuppleant Think Happy Thoughts.

Aktieinnehav: 4 010

13. Jay Lewis

Adjungerad ledamot, referensgrupp Rehab

Född: 1976

Utbildning: leg. fysioterapeut.

Mottagning: verksamhetschef och fysioterapeut på Danviks Rehab & Kiropraktik i Nacka.

Utsedd av: referensgrupp Rehab i Praktikertjänst.

Uppdrag: adjungerad ledamot sedan 2015 samt ordförande Referensgrupp Rehab i Praktikertjänst.

Aktieinnehav: 10

14. Martin Ovesjö

Adjungerad ledamot, referensgrupp Tandteknik

Född: 1973

Utbildning: tandtekniker.

Mottagning: verksamhetschef och tandtekniker på SDIC Isodental Tandteknik.

Utsedd av: referensgrupp Tandteknik i Praktikertjänst.

Uppdrag: adjungerad ledamot sedan oktober 2022 samt ordförande Referensgrupp Tandteknik.

Aktieinnehav: 10

Koncernledning

Mats Fogelberg

Kommunikations- och hållbarhetsdirektör

Anställningsår: 2023

Född: 1965

Utbildning: marknadsekonomi, reklam och marknadsföring samt international and industrial marketing vid Berghs.

Tidigare erfarenhet i urval: vd för strategibyrån United Minds, en del av Prime Group. Vd för At Night Studios och vd för Hill+Knowlton Strategies samt grundat och varit vd för Change Pilots och Audumbla Pilots.

Övriga uppdrag: styrelseledamot i Svenska Postkodföreningen.

Birgitta Lindén

Vd-assistent

Anställningsår: 2009

Född: 1964

Utbildning: civilekonom.

Tidigare erfarenhet i urval: prefektsekreterare Karolinska Institutet samt styrelseuppdrag inom hyresgästförening, Sollentuna församling och idrottsrörelsen.

Övriga uppdrag: inga.

Ann-Britt Östlund

Affärsområdeschef tandvård

Anställningsår: 2014, affärsområdeschef tandvård sedan mars 2023.

Född: 1965

Utbildning: Master in education and mathematics och MBA.

Tidigare erfarenhet i urval: chef för Praktikertjänst Dental och chef regional affärsutveckling Praktikertjänst. Försäljningschef AstraZeneca.

Övriga uppdrag: styrelseledamot i Frenda AB samt styrelseledamot i Svensk Privattandvård AB.

Jenny Persson

IT-chef

Anställningsår: 2009, IT-chef sedan februari 2022.

Född: 1972

Utbildning: teknisk kandidatexamen vid KTH.

Tidigare erfarenhet i urval: chef IT-drift Praktikertjänst AB, samt roller inom Fastighetsförvaltning och Facility Management.

Övriga uppdrag: vd Praktikertjänst Fastigheter AB.

Sofie Wallenberg

Affärsområdeschef hälso- och sjukvård

Anställningsår: 2009, affärsområdeschef hälso- och sjukvård sedan mars 2023.

Född: 1971

Utbildning: civilekonom.

Tidigare erfarenhet i urval: chef specialistvård, chef affärscoacher, chef kundreskontran och affärsområdessamverkan Praktikertjänst samt PR-ansvarig Ebay och controller Ericsson.

Övriga uppdrag: styrelseledamot Frenda AB samt styrelseledamot Vårdföretagarna.

Birgitta Jacobsson

Ekonomi- och finansdirektör

Anställningsår: 2007, chef ekonomi och finans sedan oktober 2019.

Född: 1962

Utbildning: civilekonom.

Tidigare erfarenhet i urval: ekonomichef, tf ekonomi- och finansdirektör Praktikertjänst, ekonomichef i bolag inom Arconakoncernen och revisor EY.

Övriga uppdrag: vd i Stiftelsen Praktikertjänstkonsortiet, Styrelseordförande i Praktikertjänst Försäkring AB.

Fredrik Ahlström

Chef affärsutveckling

Anställningsår: 1999, chef affärsutveckling sedan oktober 2019.

Född: 1967

Utbildning: M.Sc. Econometrics, M.Sc.Financial Economics samt Chartered Financial Analyst (CFA).

Tidigare erfarenhet i urval: CIO och tf CFO Praktikertjänst AB samt portföljförvaltare i Länsförsäkringar, Trygg Hansa, SSAB samt Gotabanken.

Övriga uppdrag: vd Praktikertjänst AB:s Pensionsstiftelse samt vd Praktikertjänst AB Pensionsstiftelse 2. Styrelseordförande Frenda AB, Praktikertjänst Fastigheter AB, PraktikerInvest AB, PraktikerInvest PE AB samt styrelseledamot Dilafor AB och Praktikertjänst Försäkring AB.

Carina Olson

Vd och koncernchef

Anställningsår: 2015, vd och koncernchef sedan november 2019.

Född: 1965

Utbildning: civilekonom och MBA.

Tidigare erfarenhet i urval: ekonomi- och finansdirektör samt vice vd Praktikertjänst, ekonomi- och finansdirektör Södra skogsägarna och ledande ekonomibefattningar i ABB samt styrelseledamot Svenska Spel, Haldex och Svevia AB.

Övriga uppdrag: styrelseledamot och ledamot i ersättningsutskottet Södra skogsägarna, styrelseledamot Blodcancerföreningen Stockholm, ledamot SNS Förtroenderåd.

Innehåll

Förvaltningsberättelse	45
Resultaträkningar	50
Balansräkningar	51
Förändringar i eget kapital	53
Kassaflödesanalys	54
Redovisningsprinciper och noter	55
Revisionsberättelse	67

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och den verkställande direktören i Praktikertjänst AB, med organisationsnummer 556077-2419 och säte i Stockholm, får härmed avge årsredovisning och koncernredovisning för verksamhetsåret 2023.

Verksamhet

Praktikertjänst är den största koncernen inom privat tandvård och hälso- och sjukvård i Sverige. Aktieägarna arbetar själva som verksamhetsansvariga på mottagningar över hela landet. De cirka 1 300 aktieägarna är tandläkare, tandtekniker, tandhygienister, läkare, fysioterapeuter, terapeuter, psykologer, sjuksköterskor, barnmorskor, logopeder, arbetsterapeuter och kiropraktorer med flera. Inom koncernen finns vid utgången av året ett fåtal dotterbolag som står för en marginell del av omsättningen.

Verksamheten i Praktikertjänst AB bedrivs från 1 januari 2017 i skatterättsligt kommissionärsförhållande enligt IL 36 kap. där Praktikertjänst AB är kommittentmoder. Vid utgången av året innefattar kommissionärsförhållandet dotterbolagen Frenda och Altrodent.

Kriget i Ukraina och kriget i Gaza har inte påverkat företagets verksamhet, finansiella ställning och resultat i någon större omfattning.

Intäkter och resultat

Praktikertjänstkoncernens intäkter uppgick till 9 769 (9 166) mkr. Resultat efter finansiella poster uppgick till 629 (78) mkr. Moderbolagets intäkter uppgick till 9 741 (9 135) mkr. Resultat efter finansiella poster uppgick till 701 (619) mkr. Gottgörelse från Praktikertjänst AB:s Pensionsstiftelse för täckande av pensionskostnader har erhållits med 543 (672) mkr.

Finansiell ställning

Koncernens egna kapital uppgick vid årets utgång till 3 194 (3 421) mkr vilket gav en soliditet på 50 (52) procent. Likvida medel uppgick vid årets slut till 800 (726) mkr. Kortfristiga placeringar uppgick till 1 679 (1 938) mkr.

Moderbolagets egna kapital uppgick vid årets utgång till 1 963 (2 096) mkr vilket gav en soliditet på 44 (43) procent. Likvida medel uppgick vid årets slut till 680 (674) mkr. Kortfristiga placeringar uppgick till 833 (1 575) mkr.

De ägaranknutna pensionerna tryggas via Praktikertjänst AB:s Pensionsstiftelse. Konsolideringsgraden uppgick vid årsskiftet till 112,9 (109,5) procent.

Den förmånsbestämda pensionsplanen ITP2 (PRI) tryggas via Praktikertjänst AB:s Pensionsstiftelse 2.

Vid årsskiftet tryggas cirka 48 (49) procent av åtagandet via stiftelsen och resterande del i Praktikertjänsts balansräkning i kombination med kreditförsäkring.

Investeringar

Investeringar i immateriella och materiella anläggningstillgångar uppgick för koncernen till 422 (512) mkr varav 346 (292) mkr avsåg inventarier samt förbättringsutgift på annans fastighet. Moderbolagets investeringar uppgick till 368 (520) mkr varav 318 (280) mkr avsåg inventarier samt förbättringsutgift på annans fastighet.

Personal

Medelantal anställda omräknat till heltid i koncernen uppgick till 6 316 (6 065) varav 6 276 (6 030) i moderbolaget.

Viktiga förhållanden

Förvärv

Praktikertjänst AB har under året förvärvat samtliga aktier i Stuvsta Vårdcentral AB, org nr 556744-8757.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Affärsområde Tandvård

Affärsområde Tandvårds nettoomsättning ökade till 4 462 (4 262) mkr, vilket motsvarar en tillväxt på 4,7 procent. Ungefär hälften av omsättningen finns i de tre storstadsregionerna Stockholm, Göteborg och Malmö.

FLERÅRSJÄMFÖRELSE

Koncernen, mkr	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Intäkter	9 769	9 166	9 010	9 454	11 156	10 924
Rörelseresultat	78	117	1 041	891	630	457
Rörelsemarginal, %	0,8	1,3	11,6	9,4	5,6	4,2
Resultat efter finansiella poster	629	78	1 126	870	615	430
Soliditet, %	50	52	61	49	40	41
Medelantal anställda omräknat till heltid	6 316	6 065	5 842	6 415	8 221	8 480

Moderbolaget, mkr	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Intäkter	9 740	9 135	8 635	8 099	8 463	8 346
Rörelseresultat	88	121	677	199	560	420
Rörelsemarginal, %	0,9	1,3	7,8	2,5	6,6	5,0
Resultat efter finansiella poster	701	619	652	867	690	364
Soliditet, %	44	43	44	41	33	33
Medelantal anställda omräknat till heltid	6 276	6 030	5 809	5 808	5 945	6 137

Tandläkare
Affärsområdesgrenen omfattar 520 ägarledda tandläkarverksamheter över hela Sverige. Praktikertjänst har en marknadsandel som uppgår till cirka 30 procent av den privata tandvården i Sverige. Tandläkarverksamheten visar en tillväxt på 3,1 procent jämfört med föregående år.

Under året har 40 anställningsavtal med nya verksamhetsansvariga tandläkare tecknats och fem tandläkarmottagningar förvärvats. 60 delägare har avslutat sin anställning, varav 34 med pension. Affärsområdet genomgår en generationsväxling där cirka 30 procent av tandläkarna närmar sig pensionsålder.

Ett av affärsområdets övergripande mål är att öka bolagets marknadsandel på tandvårdsmarknaden. En kvalitetssäkrad rekryteringsprocess och satsningar på organisk tillväxt genom verksamhetsutveckling inom såväl odontologi, som ledarskap samt ekonomi är viktiga fokusområden för att nå denna målsättning.

Utvecklingen på tandvårdsmarknaden går mot större mottagningar med flera tandläkare, hygienister och övrig personal, vilket ställer nya krav på styrning och ledarskap på lokal nivå. I Svenskt kvalitetsindex (SKI) mätningar av patientnöjdhet har Praktikertjänsts tandläkare under lång tid placerat sig högst inom tandvårdsbranschen och också högst inom alla i Sverige undersökta branscher.

I juni publicerade Praktikertjänst rapporten ”Policy för hållbar tandvård” som tagits fram tillsammans med konsultfirman Ramboll. Rapporten visar dels de statsfinansiella effekterna av ett utökat högkostnadsskydd i tandvården, dels den ökade efterfrågan som högkostnadsskyddet skulle medföra. Rapporten konstaterar bland annat att ett utökat högkostnadsskydd ökar de offentliga utgifterna för tandvård med 115 procent motsvarande 7,3 miljarder kronor per år. Samtidigt skulle efterfrågan på tandvård öka med 5,5 procent.

Praktikertjänst Dental
Den icke-ägarledda affärområdesgrenen Praktikertjänst Dental bildades år 2018 som en kompletterande del i affärsområdet med ökade möjligheter till externa förvärv och anställning för verksamhetsansvariga tandläkare utan ägarskap i Praktikertjänst AB. Praktikertjänst Dental har 21 verksamheter i drift över hela landet, från Ystad i söder till Luleå i norr. I början av året lämnade chefen för Dental för nya utmaningar inom Praktikertjänst och en ny chef tillträdde. Delar av personalen valde att följa avgående chef in till affärsområde Tandvård, vars vakanser fylldes med två lyckade nyrekryteringar från våra konkurrenter på tandvårdsmarknaden.

Praktikertjänst Dental visar en tillväxt på 28 procent jämfört med föregående år. Under året har två tandläkarmottagningar förvärvats och tre mottagningar har avyttrats.

Frenda
Under 2023 har tillväxten och expansionen för dotterbolaget Frenda fortsatt. Bolaget har anslutit nya kunder och utökat sin kundbas för såväl Frenda Journal som Frenda Röntgen och omsättningen ökade med över 29 procent under året och uppgick till cirka 77 mkr. Under året har bolaget ändrat redovisningsprincip och istället för den så kallade kostnadsföringsmodellen tillämpas den så kallade aktiveringsmodellen avseende internt upparbetade immateriella anläggningstillgångar, vilket en del av intäktsökningen är hänförlig till. Antalet anställda har under året ökat och uppgår till cirka 45 som ett led i att ytterligare förstärka Frendas organisation och driva den fortsatta tillväxten.

I juni 2023 tecknade Frenda avtal med Folktandvården i Örebro, Östergötland, Blekinge och Sörmland om att tillhandahålla journalsystemet Frenda Journal med tillhörande underhåll och support. Avtalet löper på sju år med möjlighet till förlängning i sex år. Därtill har dialog fortsatt med optionsparterna Kalmar och Kronoberg.

Aktiviteten på regionsmarknaden har under året varit hög och under Q4 2023 besvarade Frenda ett förfrågningsunderlag för upphandling (RFI) som Västra Götalandsregionen (VGR) genomförde gemensamt med Folktandvården Stockholm.

Tandteknik
Inom affärsområdesgrenen finns elva ägarledda tandtekniska laboratorier. Under året har ett laboratorium stängt och totalt har två tandtekniker lämnat bolaget. Affärsområdesgrenen visar en tillväxt på 10,5 procent jämfört med föregående år.

Altrodent
I december 2022 fattade styrelsen i Praktikertjänst AB beslut att starta dotterbolaget Altrodent AB, som ska bedriva tandtekniskt laboratorium med tillverkning och försäljning av dentaltekniska produkter.

Under år 2023 har Altrodent satt upp en produktionsanläggning i Arninge i Stockholm och under årets sista kvartal genomfördes en pilot med sex tandläkarmottagningar inom Praktikertjänst. Hundra tandkronor har skapats och en stor del av dessa är också cementerade på patient. Från och med januari 2024 är bolaget i ordinarie produktion och erbjuder sina produkter till Praktikertjänsts tandläkarmottagningar likväl som till externa mottagningar.

Affärsområde Hälso- och sjukvård
Affärsområde Hälso- och sjukvårds nettoomsättning uppgick till 5 081 (4 711) mkr, vilket motsvarar en tillväxt på 7,6 procent. Cirka 75 procent av omsättningen finns i regionerna Stockholm, Västra Götaland, Västmanland och Skåne. I affärsområdet ingår 92 vårdcentraler, 56 specialistvårdsverksamheter och 34 rehabverksamheter fördelade över hela Sverige.

Primärvård
Affärsområdesgrenen omfattar primärvårdsverksamheter inom moderbolagets ägarverksamhet och består av 80 vårdcentraler. Affärsområdesgrenen visar en tillväxt på 2 procent jämfört med föregående år där ersättningar för vaccination och testning relaterat till covid-19 ingår. Dessa ersättningar var cirka 108 mkr högre föregående år.

Under året har 22 nya verksamhetsansvariga delägare börjat och 20 har slutat. Affärsområdesgrenen har stort fokus på kvalitets- och patientsäkerhetsarbetet där ett stort antal av alla primärvårdsmottagningar idag är kvalitetsdiplomerade enligt Praktikertjänsts interna kvalitetsmodell. Verksamheterna inom Primärvård och Rehab håller fortsatt en mycket hög kvalitet. I den Nationella Patientenkäten som genomförs av Sveriges Kommuner och Regioner överträffar Praktikertjänst rikssnittet i samtliga sju kategorier som mäts.

Rehab
Affärsområdesgrenen omfattar 26 rehabverksamheter inom moderbolagets ägarverksamhet med geografisk tyngdpunkt på Stockholmsområdet. Fyra verksamhetsansvariga inom Rehab har slutat under året.

Specialistvård
Affärsområdesgrenen omfattar 56 specialistvårdsverksamheter inom moderbolagets ägarverksamhet och verksamheterna är koncentrerade till storstadsområdena. Sex nya verksamhetsansvariga har börjat under året och 14 har slutat, flertalet av dessa med anledning av pension.

Praktikertjänst Vård
För att skapa nya affärsmöjligheter och öka marknadsandelarna inom affärsområdet startades år 2021 Praktikertjänst Vård, en icke-ägarledd affärsenhet. Likt Praktikertjänst Dental är Praktikertjänst Vård ett komplement till affärsområdet med ökade möjligheter till externa förvärv och nystart av verksamheter då enheterna kan drivas av anställda läkare utan ägandeskap i Praktikertjänst AB. Efter förra årets kraftiga expansion inom Praktikertjänst Vård har fokus under 2023 varit att inkorporera de förvärvade enheterna så att mottagningarna arbetar i linje med Praktikertjänsts kvalitetskrav och rutiner. I februari 2023 förvärvades en vårdcentral i Stuvsta med drygt 20 000 listade patienter. Ett arbete med att avsluta konsultläkare inom affärsområdet inleddes och i slutet av året övergick de första av läkarkonsulterna till anställda, alternativt till delägare i en pilot med ägande enligt en hybridmodell. Nettoomsättningen i Praktikertjänst Vård 2023 uppgick till 616 mkr.

Mitt PTJ
Utvecklingen av Praktikertjänsts digitala tjänst Mitt PTJ har fortsatt under 2023. I mobilappen har man nu tillgång till hela Praktikertjänst, med karta, kontaktuppgifter och länkar till varje mottagning.

Av Praktikertjänsts hälso- och sjukvårdsmottagningar har 54 vårdcentraler, cirka 60 procent, även anslutning till det medicintekniska verktyget Doctrin för digital vård. Vissa av tandvårdsmottagningarna har anslutit FRENDA webbtidbok vilket ger patienter möjlighet att själva boka tid för tandvårdsbesök.

I december 2023 laddade fler än 6 000 individer ned appen på månadsbasis och tjänsten hade drygt 60 000 användare, som använde appen 192 000 gånger. Mobilappen placerar sig ständigt på svenska vårdappars topplista, och går att använda på olika typer av enheter såsom smarta telefoner, iPad och tablet. Antalet digitala vårdärenden har under året ökat med 10 procent jämfört med år 2022 och sedan lansering av den digitala tjänsten år 2018 har 2,5 miljoner vårdärenden hanterats. Den genomsnittliga kundnöjdheten är fortsatt mycket god där 94 procent skulle rekommendera tjänsten till andra och fler än nio av tio tycker att de fick tillräcklig information. Verktyget Doctrin kan användas via både webbläsare och mobilappen Mitt PTJ.

Drygt 85 procent av de patienter som söker vård via Mitt PTJ använder mobilappen, i stället för webbläsare.

Framtidsutsikter

Tandvård

Tandvården är en mogen marknad och bland de privata vårdgivarna – som står för merparten av vuxentandvården – har Praktikertjänst en ledande ställning. En av de främsta framtida utmaningarna är regional brist på utbildade tandläkare, tandhygienister samt tandsköterskor, men också den allt hårdare konkurrensen med andra aktörer på tandvårdsmarknaden samt den politiska osäkerheten.

Ytterligare en utmaning är att möta ökande krav från patienter, myndigheter och andra intressenter i frågor rörande tillgänglighet, transparens, delaktighet, patientsäkerhet, behandlingskvalitet och servicenivå. Detta kräver ständig utveckling inom områden som till exempel verksamhetsstöd, kvalitetskontroll, IT och rekrytering. Praktikertjänsts verksamheter är dock väl rustade för framtiden och utvecklingsprojekt pågår inom samtliga strategiska områden.

I regeringens samarbetsdokument med Sverigedemokraterna, det så kallade Tidöavtalet, nämns tandvården som ett prioriterat område. I dokumentet framgår att regeringen ska tillsätta en utredning ”för att stärka tandvårdens högkostnadsskydd för att mer efterlikna det som finns i övrig vård. Äldre personer med sämst munhälsa ska prioriteras. Utan att det påverkar rätten till tandvård som inte kan anstå ska de ekonomiska särregler som finns för tandvård för asylsökande och vissa personer utan uppehållstillstånd ses över med syfte att tas bort”.

Regeringen utsåg i oktober 2023 Martin Färnsten att leda utredningen, vars uppgift bland annat är att lämna skalbara förslag med slutrapport senast den sista oktober 2024. Genomförande är tänkt till årsskiftet 2025/2026.

Vidare har regeringen tillsatt två arbetsgrupper som ska arbeta med att se över möjligheterna till ett nationellt riskgrupperingssystem inom tandvård samt utvärdera de nya nationella riktlinjerna avseende vuxentandvård.

Regeringen mottog i december utredningen om ”stärkt stöd till tandvård för våldsutsatta och ökad kontroll över tandvårdssektorn” där det bland annat föreslås tillståndsprövning för all privat tandvård från och med årsskiftet 2025/2026.

Hälso- och sjukvård

Rekordinflation och kraftigt stigande räntor har under året inneburit kostnadsökningar som påverkat samtliga verksamheter i affärsområdet. Det allmänt försämrade konjunkturläget har också skapat stora underskott i regionerna vilket i sin tur lett till en utmanande ekonomisk situation, som under året inneburit låga, och i vissa fall inga, uppräkningar av ersättningarna. En sämre ekonomi kan på sikt innebära ökade svårigheter kring bemanning, vilket skulle kunna påverka arbetsmiljön negativt.

Samtidigt är kompetensförsörjningsfrågan central inom hälso- och sjukvården och det är hård konkurrens om framför allt sjuksköterskor och specialister i allmänmedicin över i stort sett hela landet, främst i Norrlandsregionerna och i glesbygdskommuner. Praktikertjänst har ett starkt varumärke och goda resultat i interna arbetsmiljömätningar, vilket skapar en stabil grund att utgå från. Under 2024 kommer Praktikertjänst att genomföra en kompetenskartläggning inom hälso- och sjukvård för att tydliggöra bristområden och därefter genomföra ett strukturerat kompetensförsörjningsarbete med stöd av bland annat HR och rekryteringsorganisationen.

Omställningen till en god och nära vård – med primärvården som bas i hela hälso- och sjukvårdssystemet – går trögt, vilket under året bekräftats i rapporter från Myndigheten för vård- och omsorgsanalys, Socialstyrelsen och Inspektionen för vård och omsorg. Praktikertjänst delar den uppfattningen och många vårdcentraler runt om i landet vittnar exempelvis om att de statsbidrag som regionerna tar del av inte når fram till verksamheterna.

En rad regioner – bland annat Uppsala, Halland och Östergötland – har dock fattat inriktningsbeslut kring bland annat att man inom ett antal år avser att dels ha nått Socialstyrelsens nationella riktvärde på 1 100 listade patienter per specialistläkare i primärvården, dels att primärvårdens andel av den totala hälso- och sjukvårdsbudgeten uppgår till 25 procent.

I regionvalen under 2022 skiftade ett stort antal regioner majoritet från Moderatledda till ledda av Socialdemokraterna. I Region Stockholm – som numera leds av Socialdemokraterna – har man beslutat om en omställningsplan med mål att avveckla ett antal vårdval och ersätta dem med upphandling eller att de ska tas över av regionen.

Omställningsplanen har inneburit svårigheter att agera långsiktigt. Praktikertjänst har därför sagt upp vårdavtalen för hud och vårdavtalet för specialiserad allergologi. Det innebär att Mörby Hud, Stockholm Hud och Astma- och allergimottagningen stänger under 2024. Samtidigt har regionen aviserat om flera olika upphandlingar för specialistvård, däribland ögon.

Digitaliseringen har fått ett starkt fäste i framför allt primärvården och det finns idag en rad olika digitala verktyg som kan effektivisera administrationen, men även skapa en positiv effekt på patientflöden. Under året har Praktikertjänst utvärderat ett antal nya verktyg som kan bidra till att frigöra tid för vård och patientmöten. Under 2024 fortsätter arbetet och Praktikertjänst avser att söka samarbeten med branschkollegor och potentiella leverantörer från andra branscher för att fortsatt vara i klinisk och digital framkant.

Parallellt pågår ett omfattande arbete i ett stort antal regioner kring den nya tjänsten 1177 Direkt, där patienten får en automatiserad medicinsk bedömning, något som riskerar att leda till sämre patientsäkerhet, minskad kontinuitet och på sikt ökade kostnader. Praktikertjänst har löpande dialog med de regioner där vi har verksamhet för att säkerställa att lösningarna inte påverkar våra möjligheter att bedriva god vård med hög kontinuitet.

Vårdkvalitet och patientsäkerhet

Praktikertjänst arbetar aktivt och kontinuerligt med vårdkvalitet och patientsäkerhetsfrågor. Bolagets mål är att vara ledande gällande vårdkvalitet och patientsäkerhet vilket avspeglas i koncernens långsiktiga mål: En hållbar och säker verksamhet i hela Praktikertjänst för patienter, medarbetare, allmänhet och miljö.

Det aktiva arbetet för en hög patientsäkerhet utgår från principen om ständig förbättring. Verksamheternas verktyg för arbetet är det processbaserade ledningssystemet som är möjlighets- och riskbaserat. Ledningssystemet som är certifierat för kvalitet enligt ISO 9001 och för miljö enligt ISO14001 samt är ackrediterat för laboratoriemedicin enligt ISO 17025 inkluderar förutom patientsäkerhet även strålsäkerhet, yttre miljö, arbetsmiljö, informationssäkerhet och säkerhet. Under året har ledningssystemet uppdaterats och är nu mer självinstruerande. Därutöver har ett verktyg för systematisk uppföljning mellan ingående system lanserats.

De verksamheter som har möjlighet rapporterar till relevanta nationella kvalitetsregister, exempelvis SKaPa (Svenskt kvalitetsregister för karies och parodontit) och NDR (Nationellt diabetesregister). För att nå en hög rapportering till register skickar tandvårdsverksamheternas journalsystem Frenda automatiskt in kliniska data till SKaPa. Genom funktionen är Praktikertjänst den största privata vårdgivaren att rapportera till SkaPa. Samtliga verksamheter med Dental DT rapporterar stråldoser till det nationella verktyget DosReg som tillhandahålls av Strålsäkerhetsmyndigheten. Med hjälp av DosReg kan verksamheter över hela Sverige jämföra undersökningsinställningar och dosoptimera.

Under året har Praktikertjänst erhållit medel av Region Stockholm inom ramen för God och nära vård. Praktikertjänst har fokuserat på patientgruppen sköra och äldre och de utmaningar som gruppen har i samverkan mellan specialistvård och primärvård. Projektet kommer att löpa vidare under kommande år med mål att visa hur patientkontrakt påverkar slutenvårdstillfällen inklusive oplanerade besök i akutsjukvård. Arbetet förväntas dessutom identifiera fem indikatorer som visar på behov av patientkontrakt och identifiera de vårdcentraler som har flest patienter i gruppen med fast läkar- och sjuksköterskekontakt.

Sedan många år tillbaka har Praktikertjänst ett internt kvalitetsdiplom. För att erhålla ett diplom ska verksamheten genomföra en godkänd lagefterlevnadskontroll och skriva en lokal patientsäkerhetsberättelse. Lagefterlevnadskontrollen möjliggör för verksamheterna att granska sin verksamhet utifrån gällande lagar och förordningar samt underlättar för bolaget att identifiera de verksamheter som är i behov av extra stöd.

Under året har intern allmän revision genomförts vid 100 mottagningar inom tandvård och hälso- och sjukvård i landet. Revisionen visade på bra resultat med få avvikelser och har givit en bra grund för fortsatt utveckling enligt principen för ständig förbättring.

Hållbarhetsrapport

Praktikertjänsts hållbarhetsarbete bedrivs som en integrerad del i den löpande verksamheten. Arbetet beskrivs närmare i den hållbarhetsrapport som har upprättats enligt ÅRL 6 kap 10§ och som återfinns på sidorna 69–75. Rapporten avser koncernens samtliga företag.

Forskning och utveckling

Inom Praktikertjänstkoncernen bedrivs forskning och utveckling inom olika områden. Forskning bedrivs bland annat i samverkan med universitet och högskolor samt med regioner och andra vårdgivare. Praktikertjänst avsätter årligen medel för forsknings- och utvecklingsverksamhet och bidragen syftar till att stimulera vetenskapliga projekt som kan få betydelse för vården och för koncernens framtida verksamhet och utveckling. Medlen kan sökas av samtliga anställda, och under 2023 tilldelades två projekt forskningsanslag.

Styrelsens arbete

Styrelsen för Praktikertjänst AB har under året bestått av tio ledamöter, varav åtta är valda av årsstämman och två utnämnda av arbetstagarorganisationerna. På styrelsens sammanträden deltar även två suppleanter samt två adjungerade för referensgrupperna Rehab och Tandteknik. De årsstämmovalda revisorerna deltar vid minst ett styrelsemöte per år för att avrapportera utförd revision och träffar då också styrelsen utan ledningens närvaro. Under året har styrelsen haft 10 protokollförda sammanträden. Styrelsen har arbetat enligt den arbetsordning som fastställts och som tillsammans med vd-instruktionen och övriga styrande dokument årligen ses över och uppdateras. Den av styrelsen utsedda revisionskommittén har under året bestått av fyra ledamöter som haft fyra sammanträden.

Händelser efter räkenskapsårets utgång

Alecta beslutar om värdesäkring av ITP 2 varje år varför PRI-skulden i bolaget, som brukligt, räknas upp i januari. Nivån på värdesäkringen per 2024-01-01 beslutades den 15 november och blev 6,48 procent. Praktikertjänst bedömer att inflationsjusteringen medför en ökad avsättning om cirka 165 mkr inklusive särskild löneskatt.

Styrelsens förslag till vinstdisposition

Till årsstämmans förfogande står följande vinstmedel:	kronor
Överkursfond	471 115 076
Balanserad vinst	4 291 767
Årets resultat	688 991 553
Summa	**1 164 398 396**

Styrelsen föreslår att vinstmedlen disponeras så:	kronor
Att till aktieägarna utdelas 110 kronor per aktie av serie A, maximalt	720 923 170
Att i ny räkning lägst överföra	443 475 226
Summa	**1 164 398 396**

Utbetalningsdag för beslutad utdelning är den 30 april 2024.

Styrelsens yttrande enligt 18 kap. 4 § Aktiebolagslagen

Styrelsen i Praktikertjänst AB har föreslagit årsstämman att fastställa vinstutdelning till aktieägare med ett belopp om maximalt 720 923 170 kr.

Styrelsen anser att vinstutdelningen är försvarlig med hänsyn till:

- redovisat resultat i företaget under år 2023 och åren dessförinnan
- de krav som företagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av det egna kapitalet och
- företagets konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Resultaträkningar

		Koncernen		Moderbolaget	
Mkr	**Not**	**2023-12-31**	**2022-12-31**	**2023-12-31**	**2022-12-31**
Rörelsens intäkter					
Nettoomsättning	4, 5	9 565	8 995	9 567	8 977
Aktiverat arbete för egen räkning		12	–	–	–
Övriga rörelseintäkter	6, 7	192	171	173	158
		9 769	**9 166**	**9 740**	**9 135**
Rörelsens kostnader					
Råvaror och förnödenheter		–1 514	–1 435	–1 571	–1 486
Övriga externa kostnader	8, 9	–1 700	–1 603	–1 668	–1 569
Personalkostnader	10	–6 166	–5 737	–6 120	–5 699
Av- och nedskrivningar på materiella och immateriella anläggningstillgångar		–299	–269	–281	–256
Övriga rörelsekostnader		–12	–5	–12	–4
		–9 691	**–9 049**	**– 9 652**	**–9 014**
RÖRELSERESULTAT		**78**	**117**	**88**	**121**
Resultat från finansiella poster					
Resultat från andelar i koncernföretag	11	–	–	563	550
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	12	480	34	8	17
Ränteintäkter från koncernföretag		–	–	1	1
Ränteintäkter och liknande resultatposter	13	107	–44	69	–41
Räntekostnader till koncernföretag		–	–	–1	–
Räntekostnader och liknande resultatposter	14	–36	–29	–27	–29
		551	**–39**	**613**	**498**
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER		**629**	**78**	**701**	**619**
Bokslutsdispositioner					
Avsättning till periodiseringsfond		–	–	–	–44
Avskrivningar utöver plan		–	–	–	–56
Erhållna koncernbidrag		–	–	15	20
Lämnade koncernbidrag		–	–	0	–20
Kommissionärsbidrag		–	–	–3	3
		–	–	**12**	**–97**
RESULTAT FÖRE SKATT		**629**	**78**	**713**	**522**
Skatt på årets resultat	15	–34	–57	–24	–21
ÅRETS VINST		**595**	**21**	**689**	**501**

Balansräkningar

Mkr	Not	Koncernen 2023-12-31	Koncernen 2022-12-31	Moderbolaget 2023-12-31	Moderbolaget 2022-12-31
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar					
Hyresrätter och liknande rättigheter	16	0	1	0	1
Goodwill	17	268	285	267	283
Övriga immateriella anläggningstillgångar	18	29	27	7	12
		297	**313**	**274**	**296**
Materiella anläggningstillgångar					
Byggnader och mark	19	380	395	248	260
Förbättringsutgifter på annans fastighet	20	50	64	50	64
Inventarier	21	747	641	716	628
Pågående nyanläggningar	22	16	2	–	1
		1 193	**1 102**	**1 014**	**953**
Finansiella anläggningstillgångar					
Andelar i koncernföretag	23	–	–	402	396
Andra långfristiga värdepappersinnehav	24	727	691	668	586
Uppskjuten skattefordran	25	181	179	183	181
Andra långfristiga fordringar	26	0	0	0	0
		908	**870**	**1 253**	**1 163**
Summa anläggningstillgångar		**2 398**	**2 285**	**2 541**	**2 412**
Omsättningstillgångar					
Varulager					
Varulager		26	26	26	27
		26	**26**	**26**	**27**
Kortfristiga fordringar					
Kundfordringar		348	315	343	313
Fordringar hos koncernföretag		–	–	373	36
Aktuell skattefordran		274	288	283	285
Övriga fordringar		684	832	658	822
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	27	229	217	218	207
		1 535	**1 652**	**1 875**	**1 663**
Kortfristiga placeringar					
Räntebärande värdepapper		1 531	1 823	816	1 572
Övriga kortfristiga placeringar	28	148	115	17	3
		1 679	**1 938**	**833**	**1 575**
Kassa och bank					
Kassa och bank		801	723	680	674
		801	**723**	**680**	**674**
Summa omsättningstillgångar		**4 041**	**4 339**	**3 414**	**3 939**
SUMMA TILLGÅNGAR		**6 439**	**6 624**	**5 955**	**6 351**

Balansräkningar

Mkr	Not	Koncernen 2023-12-31	Koncernen 2022-12-31	Moderbolaget 2023-12-31	Moderbolaget 2022-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER					
Eget kapital					
Bundet eget kapital					
Aktiekapital	29	775	857	775	857
Reservfond				24	12
				799	**869**
Fritt eget kapital					
Övrigt tillskjutet kapital / Fri överkursfond		516	504	471	480
Balanserad vinst		–	–	4	246
Annat eget kapital inklusive årets resultat / Årets resultat		1 903	2 060	689	501
				1 164	**1 227**
Summa eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare / Summa eget kapital		**3 194**	**3 421**	**1 963**	**2 096**
Obeskattade reserver					
Periodiseringsfonder	30	–	–	438	438
Ackumulerade avskrivningar utöver plan		–	–	370	370
Summa obeskattade reserver		–	–	**808**	**808**
Avsättningar	31				
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser enligt tryggandelagen		1 080	975	1 080	975
Övriga avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		857	845	857	845
Uppskjuten skatteskuld	25	175	179	–	–
Övriga avsättningar		32	54	32	48
Summa avsättningar		**2 144**	**2 053**	**1 969**	**1 868**
Långfristiga skulder	32				
Övriga skulder		15	7	–	–
Summa långfristiga skulder		**15**	**7**	–	–
Kortfristiga skulder					
Leverantörsskulder		355	361	352	355
Skulder till koncernföretag		–	–	162	463
Övriga skulder	33	473	502	454	490
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	34	257	280	247	271
Summa kortfristiga skulder		**1 086**	**1 143**	**1 215**	**1 579**
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**6 439**	**6 624**	**5 955**	**6 351**

Förändringar i eget kapital

Mkr Förändringar i eget kapital, koncernen	Aktiekapital	Övrigt tillskjutet kapital	Annat eget kapital inkl årets resultat	Summa eget kapital
Belopp vid årets ingång	857	504	2 060	3 421
Inlösen av aktier	-82		-62	-144
Avsättning till reservfond		12	-12	0
Resultatdisposition enligt beslut av årsstämma				
Utdelning till aktieägare			-678	-678
Årets vinst			595	595
Belopp vid årets utgång		**775**	**516**	**1 903**	**3 194**

Mkr Förändringar i eget kapital, moderbolaget	Aktiekapital	Reservfond	Övrigt fritt eget kapital	Årets resultat	Summa fritt eget kapital	Summa eget kapital
Belopp vid årets ingång	857	12	726	501	1 227	2 096
Inlösen av aktier	-82		-62		-62	-144
Avsättning till reservfond		12	-12		-12	0
Resultatdisposition enligt beslut av årsstämma			501	-501		0
Utdelning till aktieägare			-678		-678	-678
Årets vinst				689	689	689
Belopp vid årets utgång	**775**	**24**	**475**	**689**	**1 164**	**1 963**

Kassaflödesanalys

Mkr	Not	Koncernen 2023-01-01 –2023-12-31	Koncernen 2022-01-01 –2022-12-31	Moderbolaget 2023-01-01 –2023-12-31	Moderbolaget 2022-01-01 –2022-12-31
Den löpande verksamheten					
Rörelseresultat		78	116	88	121
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	35	346	482	334	470
Erhållen ränta m.m.		37	20	11	15
Erlagd ränta		–28	–29	–28	–29
Betald inkomstskatt		–24	–122	–23	–112
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		**409**	**467**	**382**	**465**
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital					
Minskning/ökning av varulager		0	–2	1	–3
Minskning/ökning av kundfordringar		–28	–15	–30	–17
Minskning/ökning av fordringar		–4	48	–352	103
Minskning/ökning av leverantörsskulder		–5	16	–3	24
Minskning/ökning av kortfristiga skulder		–48	185	–337	–454
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**324**	**699**	**–339**	**118**
Investeringsverksamheten					
Förvärv av övriga immateriella anläggningstillgångar		–12	–	–	–
Förvärv av byggnader och mark		–35	–47	–35	–43
Försäljning av byggnader och mark		–	1	–	1
Förvärv av inventarier och installationer		–310	–240	–281	–228
Försäljning av inventarier och installationer		94	94	94	94
Förvärv av pågående nyanläggningar		–15	–2	–1	–1
Förvärv av koncernbolag/rörelse	23	–49	–221	–95	–305
Utdelning från koncernbolag		–	–	600	550
Försäljning av andelar i koncernbolag	23	–	2	–	–26
Förvärv av långfristiga värdepapper		–115	–132	–115	–113
Försäljning av långfristiga värdepapper		557	74	42	20
Förvärv/försäljning av övriga kortfristiga placeringar		337	14	815	160
Försäljning av långfristiga fordringar		–	1	–	1
Kassaflöde från investeringsverksamheten		**452**	**–456**	**1 024**	**110**
Finansieringsverksamheten					
Koncernbidrag/kommissionärsbidrag		–	–	12	3
Amortering leasing		–7	–2	–	–
Utbetald utdelning		–678	–733	–678	–733
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**–685**	**–735**	**–666**	**–730**
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL		**91**	**–492**	**19**	**–502**
LIKVIDA MEDEL VID ÅRETS BÖRJAN		**727**	**1 219**	**678**	**1 180**
Likvida medel i fusionerade dotterbolag		**–**	**–**	**–**	**0**
LIKVIDA MEDEL VID ÅRETS SLUT	36	**818**	**727**	**697**	**677**

Redovisningsprinciper och noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Praktikertjänsts koncern- och årsredovisning har upprättats med tillämpning av årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Moderföretaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen utom i de fall som anges under avsnittet "Moderföretagets redovisningsprinciper".

Koncernredovisning
Koncernredovisningen omfattar, förutom moderföretaget, samtliga dotterföretag där moderföretaget har ett bestämmande inflytande. Ett bestämmande inflytande föreligger i normalfallet då moderföretaget direkt eller indirekt innehar majoriteten av rösterna.

Koncernredovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden. Metoden innebär att förvärv av ett dotterföretag beaktas som en transaktion varigenom koncernen indirekt förvärvar dotterföretagets tillgångar och övertar dess skulder och eventualförpliktelser.

Förvärvstidpunkten fastställs till tidpunkten då det bestämmande inflytandet erhållits över dotterföretaget. Det koncernmässiga anskaffningsvärdet fastställs genom en förvärvsanalys i anslutning till förvärvet. Identifierbara tillgångar och skulder värderas inledningsvis till verkliga värden vid förvärvstidpunkten. Goodwill utgörs av mellanskillnaden mellan de förvärvade identifierbara nettotillgångarna vid förvärvstillfället och anskaffningsvärdet, och värderas initialt till anskaffningsvärdet. Eventuella tilläggsköpeskillingar ingår i anskaffningsvärdet om dessa kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt. Om anskaffningsvärdet överstiger verkligt värde på det förvärvade företagets nettotillgångar utgör skillnaden goodwill. Justering av tilläggsköpeskilling som sker inom ett år från förvärvstidpunkten påverkar goodwill. Fastställs den slutliga köpeskillingen senare än ett år efter förvärvstidpunkten redovisas effekterna i koncernresultaträkningen. Transaktionskostnader i samband med förvärv ingår i anskaffningsvärdet.

Dotterföretagets finansiella rapporter inkluderas i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten till det datum då det bestämmande inflytandet upphör. Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter eller kostnader och orealiserade vinster eller förluster som uppkommer från koncerninterna transaktioner mellan koncernföretag, elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen.

Värderingsgrunder
Tillgångar och skulder är redovisade till historiska anskaffningsvärden om inte annat anges. Moderföretagets redovisningsvaluta är svenska kronor. Svenska kronor utgör även rapporteringsvaluta för moderföretaget och koncernen, vilket innebär att de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp är angivna i miljontals kronor om inte annat särskilt anges.

Bedömningar och klassificeringar
Att upprätta finansiella rapporter i enlighet med K3 kräver att företagsledningen gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Verkligt utfall kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar. Uppskattningarna och antagandena ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder. Bedömningar gjorda av företagsledningen vid tillämpningen av K3 som har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna och gjorda uppskattningar som kan medföra väsentliga justeringar i det påföljande årets finansiella rapporter beskrivs närmare i not 2.

Omräkning av poster i utländsk valuta
Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs. Kursvinster och kursförluster på rörelsefordringar och rörelseskulder redovisas i rörelseresultatet medan kursvinster och kursförluster på finansiella fordringar och skulder redovisas som finansiella poster.

Intäktsredovisning
Koncernens verksamhetsgrenar utgörs av tandvård och hälso- och sjukvård. Intäkter redovisas när dess belopp kan mätas på ett tillförlitligt sätt samt att det är sannolikt att de genererar framtida ekonomiska fördelar.

Intäkter inom Tandvård består i huvudsak av patientavgifter, ersättning från Försäkringskassan för vuxentandvård och ersättning från regionen för barn- och ungdomstandvård. Tandvårdsintäkter redovisas i takt med att fastställda och med patienterna överenskomna åtgärder blivit utförda samt att ersättningsbegäran upprättats.

Verksamheten inom hälso- och sjukvård bedrivs i Sveriges samtliga regioner med ett antal olika ersättningsmodeller. Tjänster utförs och redovisas huvudsakligen i enlighet med fleråriga vårdavtal med månatlig fakturering. Ersättningen är knuten till antal patientbesök, antal vårddygn, typ av åtgärd med mera. Övriga tjänster redovisas i den takt de blivit utförda och ersättningsbegäran upprättats.

Hyresintäkter
Leasingintäkter i form av hyresintäkter redovisas linjärt under leasingperioden.

Ränta och utdelning
Ersättning i form av ränta eller utdelning redovisas som intäkt när det är sannolikt att de ekonomiska fördelar som är förknippade med transaktionen har tillförts koncernen samt när inkomsten kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Ränta redovisas som intäkt enligt den s.k. effektivräntemetoden. Utdelning redovisas som intäkt när aktieägarens rätt till betalning är säkerställd.

Ersättning till anställda
Kortfristig ersättning
Ersättningar till anställda avser alla typer av ersättningar som koncernen lämnar till de anställda. Koncernens ersättningar innefattar lön, betald semester, betald sjukfrånvaro, sjukvård och bonus.

Kortfristig ersättning redovisas som en kostnad och en skuld då det finns en legal eller informell förpliktelse att utbetala en ersättning.

Ersättning efter avslutad anställning (pension)
I koncernen finns såväl avgiftsbestämda som förmånsbestämda pensionsplaner. Koncernens förmånsbestämda pensionsplaner redovisas i enlighet med förenklingsreglerna i BFNAR 2012:1 (K3).

Den förmånsbestämda pensionsplanen ITP 2 tryggas avseende utfästelser till och med 2019-12-31 genom avsättningar i balansräkningen och genom Praktikertjänst AB:s Pensionsstiftelse 2 i kombination med kreditförsäkring hos PRI. Den del av ITP 2-planens pensionsåtagande som inte täcks av Praktikertjänst AB:s Pensionsstiftelse 2 förmögenhet redovisas under Avsättningar till pensioner i enlighet med K3 kapitel 28 punkt 19. Överskott i pensionsstiftelsen redovisas inte. Utfästelser från 2020-01-01 erläggs via premier till Alecta.

Den förmånsbestämda pensionsplanen, PTP-planen, är en allmän pensionsplan skapad för Praktikertjänst AB:s praktikansvariga vårdutövare. PTP-planen tryggas främst genom Praktikertjänst AB:s Pensionsstiftelse.

Den del av PTP-planens pensionsåtagande som inte täcks av pensionsstiftelsens förmögenhet redovisas under Avsättningar till pensioner i enlighet med K3 kapitel 28 punkt 19. Överskott i pensionsstiftelsen redovisas inte.

Direktpensioner och övriga pensionsförpliktelser redovisas under Avsättningar till pensioner. Utgifter för avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad under den period de anställda utför de tjänster som ligger till grund för förpliktelsen.

Pensionsåtagande enligt PTP-planen och övriga av pensionsstiftelsen tryggade åtaganden samt direktpensioner är beräknade enligt försäkringstekniska grunder i Finansinspektionens föreskrift FFFS 2020:05. Avseende antaganden om diskonteringsränta för åtaganden enligt PTP-planen tillämpas, från och med räkenskapsår 2016, en i planen fastställd metod. Antagande om ränta för PTP-planen uttrycks som en räntefot i procent före avdrag för avkastningsskatt. Antagandet fastställs som ett medelvärde av marknadsnoterade

Not 1 – Redovisningsprinciper, forts.

ränteswappar de tre senaste åren. Ränteswapparnas löptid ska motsvaras av pensionsåtagandets duration. Tillämpad räntefot ska dock som lägst uppgå till 2,90 procent och som högst till 4,90 procent. Övriga pensionskostnader (förmåns- och premiebestämda) belastar rörelseresultatet som premier eller utbetalningar.

De direktpensioner som är säkerställda genom kapitalförsäkringar och där pensionsförmånen uteslutande är beroende av värdet på kapitalförsäkringen redovisas till samma värde som kapitalförsäkringen. Kapitalförsäkringarna redovisas till anskaffningsvärde med i förekommande fall nedskrivning till verkligt värde vid värdenedgång. Vid utbetalning av pensioner redovisas finansiell intäkt till den del utbetalningen sker från värdeökning, med samma belopp redovisad pensionskostnad. Vid utbetalning från anskaffningsvärdet minskas värdet av kapitalförsäkringen och pensionsskulden med samma belopp.

Från 2017 har en övergång till en premiebestämd pensionsplan genomförts för merparten av företagets verksamma ägare, där intjänad pension fr.o.m. detta datum istället tryggas genom tecknande av pensionsförsäkring.

Ersättningar vid uppsägning
Ersättningar vid uppsägning utgår då något företag inom koncernen beslutar att avsluta en anställning före den normala tidpunkten för anställningens upphörande eller då en anställd accepterar ett erbjudande om frivillig avgång i utbyte mot sådan ersättning. Om ersättningen inte ger företaget någon framtida ekonomisk fördel redovisas en skuld och en kostnad när företaget har en legal eller informell förpliktelse att lämna sådan ersättning. Ersättningen värderas till den bästa uppskattningen av den ersättning som skulle krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen.

Skatt
Total skatt utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Skatter redovisas i resultaträkningen, utom då underliggande transaktion redovisas direkt mot eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i eget kapital.

Verksamheten i Praktikertjänst AB bedrivs från 1 januari 2017 i skatterättsligt kommissionärsförhållande enligt IL 36 kap där Praktikertjänst AB är kommittentmoder.

Aktuell skatt
Aktuell skatt avser inkomstskatt för innevarande räkenskapsår samt den del av tidigare räkenskapsårs inkomstskatt som ännu inte redovisats. Aktuell skatt beräknas utifrån den skattesats som gäller per balansdagen.

Uppskjuten skatt
Uppskjuten skatt är inkomstskatt som avser framtida räkenskapsår till följd av tidigare händelser. Redovisning sker enligt balansräkningsmetoden. Enligt denna redovisas uppskjutna skatteskulder och uppskjutna skattefordringar på temporära skillnader som uppstår mellan bokförda respektive skattemässiga värden för tillgångar och skulder samt för övriga skattemässiga avdrag eller underskott.

Uppskjutna skattefordringar nettoredovisas mot uppskjutna skatteskulder endast om de kan betalas med ett nettobelopp. Uppskjuten skatt beräknas utifrån beslutad skattesats på balansdagen. Effekter av förändringar i gällande skattesatser redovisas i den period förändringen lagstadgats. Uppskjutna skattefordringar reduceras till den del det inte är sannolikt att den underliggande skattefordran kommer att kunna realiseras inom en överskådlig framtid. Uppskjuten skattefordran redovisas som finansiell anläggningstillgång och uppskjuten skatteskuld som avsättning.

Värdering och avskrivning av immateriella och materiella anläggningstillgångar
Anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Avskrivningar görs linjärt över den bedömda nyttjandeperioden. Anläggningstillgångar redovisas endast om, de är identifierbara, anskaffningsvärdet kan mätas på ett tillförlitligt sätt, samt att det är sannolikt att de kommer generera ekonomiska fördelar i framtiden.

Immateriella anläggningstillgångar
Goodwill värderas till anskaffningsvärdet minus ackumulerade av- och nedskrivningar. Bedömd nyttjandeperiod överstigande 5 år är baserad på den förvärvade tillgångens långsiktighet i innehavet.

Goodwill är föremål för löpande prövning där hänsyn tas till framtida kassaflöden.

Internt upparbetade immateriella anläggningstillgångar
Koncernen har tidigare tillämpat den s.k. kostnadsföringsmodellen avseende internt upparbetade immateriella anläggningstillgångar, vilket innebar att samtliga utgifter kostnadsförts.

Med syfte att de finansiella rapporterna ska ge mer rättvisande information avseende bolagets lönsamhet har byte av redovisningsprincip genomförts. Fr o m år 2023 tillämpas den s.k. "aktiveringsmodellen" avseende internt upparbetade immateriella anläggningstillgångar. Metoden innebär att samtliga utgifter som uppfyller kriterierna i K3 aktiveras som immateriell anläggningstillgång och skrivs av under tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Då det är praktiskt ogenomförbart att fastställa effekterna av ett byte av redovisningsprincip för det föregående räkenskapsåret tillämpas den nya redovisningsprincipen på tillgångar och skulder från och med början av det innevarande räkenskapsåret.

Avskrivningsprinciper för immateriella anläggningstillgångar

Förvärvsgoodwill koncern	10–15%
Rörelsegoodwill	15%
Internt upparbetade immateriella tillgångar	14–20%
Övriga immateriella tillgångar	20%

Materiella anläggningstillgångar
Anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Avskrivningar görs linjärt över den bedömda nyttjandeperioden. I anskaffningsvärdet ingår avgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången. Realisationsvinst respektive realisationsförlust vid avyttring av en anläggningstillgång redovisas som Övrig rörelseintäkt respektive Övrig rörelsekostnad.

Komponentredovisning
Materiella anläggningstillgångar har delats upp på betydande komponenter när komponenterna har väsentligt olika nyttjandeperioder. När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utrangeras eventuell kvarvarande del av det bokförda värdet av den utrangerade komponenten och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras. Utgifter för löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader.

Avskrivningsprinciper för materiella anläggningstillgångar

Komponentavskrivningar byggnader och mark	
Mark	0,0%
Markanläggning	5,0%
Byggnads- och markinventarium	10,0–20,0%
Stomme	1,0%
Tak	2,5%
Fasad	2,5%
Inre ytskikt (golv, väggar, innertak)	5,0%
Installationer (el, rör, ventilation, hiss)	3,3–6,7%
Hyresgästanpassningar	10,0–33,3%
Maskinell utrustning	5,0%

Materiella anläggningstillgångar	
Inventarier	6,7–15,0%
Tjänstebilar	20,0%
Datautrustning	20,0%
Förbättringsutgifter på annans fastighet	6,7–15,0%

Not 1 – Redovisningsprinciper, forts.

Nedskrivningsprövning
Vid varje balansdag bedöms om det finns någon indikation på att en tillgångs värde är lägre än dess redovisade värde. Om en sådan indikation finns, beräknas tillgångens återvinningsvärde. Om återvinningsvärdet inte kan beräknas för en enskild tillgång, beräknas återvinningsvärdet för hela den kassagenererande enhet som tillgången hör till. Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader och nyttjandevärdet för tillgången.

Finansiella tillgångar och skulder
Finansiella tillgångar och skulder redovisas i enlighet med reglerna i K3 kapitel 11. Finansiella instrument värderas utifrån anskaffningsvärdet.

Redovisning i balansräkningen
Finansiella tillgångar och skulder som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, likvida medel och kortfristiga placeringar, leverantörsskulder och låneskulder. En finansiell tillgång eller skuld redovisas i balansräkningen när ett företag inom koncernen blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor.

Fordringar och skulder med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen redovisas som anläggningstillgångar alternativt långfristiga skulder. Övriga fordringar och skulder redovisas som omsättningstillgångar alternativt kortfristiga skulder.

En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när den avtalsenliga rätten till kassaflödet från tillgången har upphört eller regelrats. Detsamma gäller när de risker och fördelar som är förknippade med innehavet i allt väsentligt överförts till annan part och företaget inte längre har kontroll över den finansiella tillgången. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när den avtalade förpliktelsen fullgjorts eller upphört.

Värderingsprinciper
Finansiella tillgångar värderas vid första redovisningstillfället till anskaffningsvärdet, inklusive eventuella transaktionsutgifter som är direkt hänförliga till förvärvet av tillgången. Efter första redovisningstillfället redovisas finansiella tillgångar till anskaffningsvärdet med avdrag för eventuella nedskrivningar och med tillägg för eventuella uppskrivningar.

Finansiella omsättningstillgångar redovisas efter första redovisningstillfället till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen. Kundfordringar och övriga fordringar som utgör omsättningstillgångar värderas individuellt till det belopp som beräknas att regleras.

Varulagret har värderats till det lägsta av dess anskaffningsvärde och dess nettoförsäljningsvärde på balansdagen. Med nettoförsäljningsvärdet avses varornas beräknade försäljningspris, minskat med försäljningskostnader. Den valda värderingsmetoden innebär att eventuell inkurans i varulagret har beaktats. Förnödenheter kostnadsförs löpande.

Räntebärande anläggningstillgångar redovisas till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden. Vid värdering till lägsta värdets princip respektive vid bedömning av nedskrivningsbehov anses företagets finansiella instrument som innehas för riskspridning ingå i en värdepappersportfölj och värderas därför som en post.

Finansiella långfristiga skulder värderas till upplupet anskaffningsvärde. Utgifter som är direkt hänförliga till upptagande av lån korrigerar lånets anskaffningsvärde och periodiseras enligt effektivräntemetoden. Kortfristiga skulder värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Avsättningar redovisas när förtaget har en formell eller informell förpliktelse som en följd av tidigare händelser och det är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen. Avsättningar värderas till den bästa uppskattningen av det belopp som krävs för att reglera förpliktelsen. Om effekten av tid när betalning sker är väsentlig nuvärdesberäknas förpliktelsen.

Leasing
Alla leasingavtal har klassificerats som finansiella eller operationella leasingavtal. Ett finansiellt leasingavtal är ett leasingavtal enligt vilka de risker och fördelar som är förknippade med att äga en tillgång i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. Tillgångar som leasas genom ett finansiellt leasingavtal redovisas som en materiell anläggningstillgång samtidigt som framtida leasingavgifter redovisas som skuld. Vid det första redovisningstillfället redovisas tillgången och skulden till nuvärdet av framtida minimileaseavgifter och eventuellt restvärde. Vid beräkningen av nuvärdet av minimileaseavgifterna används avtalets implicita ränta.

Ett operationellt leasingavtal är ett leasingavtal som inte är ett finansiellt leasingavtal. Leasingavgifterna enligt operationella leasingavtal redovisas som kostnad linjärt över leasingperioden.

Likvida medel
Likvida medel består av kassamedel samt omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut, samt kortfristiga placeringar med en löptid från anskaffningstidpunkten understigande tre månader vilka är utsatta för endast obetydlig risk för värdefluktuation.

Kassaflödesanalys
Kassaflödesanalys upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- eller utbetalningar. Kassaflödet definieras som förändring av likvida medel.

Moderföretagets redovisningsprinciper
Endast redovisningsprinciper som avviker från de som tillämpas i koncernredovisningen presenteras nedan.

Leasingavtal
I moderföretaget redovisas samtliga leasingavtal, såväl finansiella som operationella, som operationella leasingavtal.

Obeskattade reserver
I moderföretaget redovisas i balansräkning obeskattade reserver utan uppdelning på eget kapital och uppskjuten skatteskuld, till skillnad från koncernen. I resultaträkningen görs i moderföretaget på motsvarande sätt ingen fördelning av bokslutsdispositioner till uppskjuten skattekostnad.

Bokslutsdispositioner
Förändringar av obeskattade reserver redovisas som bokslutsdispositioner i resultaträkningen. Koncernbidrag samt kommissionärsbidrag redovisas som bokslutsdispositioner.

Andelar i koncernföretag
Andelar i koncernföretag redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar. Utdelningen redovisas i normalfallet när behörigt organ fattat beslut om den och den kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Not 2 Bedömningar och uppskattningar

De bedömningar och uppskattningar som innebär en betydande risk för väsentliga justeringar i redovisade värden för tillgångar och skulder under nästkommande räkenskapsår behandlas i huvuddrag nedan.

Värdering goodwill
Värden på goodwill prövas varje år med avseende på eventuellt nedskrivningsbehov. Om ett verkligt värde kan fastställas har detta använts för bedömning av eventuellt nedskrivningsbehov. I vissa fall har det verkliga värdet inte kunnat fastställas och en uppskattning av verkligt värde har gjorts med tillämpning av nuvärdesberäkning av förväntat framtida kassaflöde. Skillnader i uppskattningen av förväntat framtida utfall och diskonteringsräntor som använts kan resultera i avvikelser vid värderingen av tillgångarna.

Avsättningar till pensioner
Pensionsförpliktelsernas nuvärde är beroende av ett antal faktorer som fastställs på aktuariell basis med hjälp av ett antal antaganden. I de antaganden som använts vid fastställande av nettokostnad (intäkt) för andra stiftelsetryggade åtaganden än PTP-planen ingår den av Finansinspektionen årligen fastställda diskonteringsräntan. Avseende PTP-planen tillämpas en i planen intagen modell för fastställande av diskonteringsränta.

Övriga avsättningar
Uppskattning av avsättningsbelopp kräver särskild bedömning av ledningen utifrån tillgänglig information.

Not 3 Väsentliga händelser efter balansdagen

Alecta beslutar om värdesäkring av ITP 2 varje år varför PRI-skulden i bolaget, som brukligt, räknas upp i januari. Nivån på värdesäkringen per 2024-01-01 beslutades den 15 november och blev 6,48 procent, Praktikertjänst bedömer att inflationsjusteringen medför en ökad avsättning om cirka 165 mkr inklusive särskild löneskatt.

Not 4 Nettoomsättning uppdelad på verksamhetsgren

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	**2022**	**2023**	**2022**
Nettoomsättning per verksamhetsgren				
Tandvård	4 462	4 262	4 462	4 262
Hälso- och sjukvård	5 081	4 711	5 081	4 688
Övrig verksamhet	22	22	24	27
	9 565	**8 995**	**9 567**	**8 977**
Nettoomsättning per land				
Sverige	9 565	8 995	9 567	8 977
	9 565	**8 995**	**9 567**	**8 977**

Not 5 Inköp och försäljning inom koncernen

	Moderbolaget	
	2023	**2022**
Försäljning till koncernföretag	14	14
Inköp från koncernföretag	127	128

Not 6 Leasingavtal – operationell leasing leasegivare

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	**2022**	**2023**	**2022**
I övriga rörelseintäkter ingår variabla avgifter med	52	42	42	36
Framtida minimileaseavgifter för icke uppsägningsbara leasingavtal, förfaller till betalning enligt följande:				
Inom 1 år	57	46	49	43
Mellan 2 till 5 år	114	96	99	80
Senare än 5 år	–	–	–	–
	171	**142**	**148**	**123**

Leasingavtalen avser primärt lokalhyra.

Not 7 Övriga rörelseintäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	**2022**	**2023**	**2022**
Vinst vid avyttring av anläggningstillgång	58	57	58	58
Hyresintäkter	52	46	42	35
Elstöd	5	–	5	–
Övriga rörelseintäkter	77	68	68	65
	192	**171**	**173**	**158**

Not 8 Leasingavtal – operationell leasing leasetagare

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	**2022**	**2023**	**2022**
Under året har företagets leasingavgifter uppgått till	490	427	485	428
Framtida minimileaseavgifter för icke uppsägningsbara leasingavtal, förfaller till betalning enl följande:				
Inom 1 år	409	359	403	357
Mellan 2 till 5 år	672	538	668	537
Senare än 5 år	86	48	104	48
	1 167	**945**	**1 175**	**942**

Cirka 91 procent av moderbolagets leasingavtal avser lokalhyror.

Not 9 Ersättning till revisorer

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	**2022**	**2023**	**2022**
Ernst & Young AB				
Revisionsuppdraget	4	4	4	4
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	0	0	0	0
Skatterådgivning	0	0	0	0
Övriga tjänster	0	0	0	0
Summa revisionsarvoden och andra uppdrag	**4**	**4**	**4**	**4**

Med revisionsuppdraget avses granskning av årsredovisning och bokföring samt styrelsens och vd:s förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på företagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförande av sådana övriga arbetsuppgifter. Allt annat är andra uppdrag.

Not 10 Personal

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	**2022**	**2023**	**2022**
Medelantalet anställda omräknat till heltid				
varav kvinnor	5 043	4 821	5 025	4 802
varav män	1 273	1 244	1 251	1 228
	6 316	**6 065**	**6 276**	**6 030**

Löner, ersättningar, m.m

Löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader har utgått med följande belopp:

Styrelse och vd:				
Löner och ersättningar	13	10	8	7
Tantiem	1	0	-	-
Pensionskostnader	2	1	2	1
	16	**11**	**10**	**8**
Övriga anställda:				
Löner och ersättningar	3 720	3 428	3 692	3 406
Pensionskostnader	1 424	1 553	1 422	1 552
	5 144	**4 981**	**5 114**	**4 958**
Sociala kostnader	1 365	1 242	1 354	1 235
Gottgörelse från Pensionsstiftelsen	-543	-672	-543	-672
	822	**570**	**811**	**563**
Summa styrelse och övriga	**5 982**	**5 562**	**5 935**	**5 529**

Könsfördelning i styrelse och företagsledning				
Antal styrelseledamöter	***55***	***49***	***10***	***9***
varav kvinnor	17	17	5	5
varav män	38	32	5	4
Antal övriga befattningshavare inkl vd	***16***	***15***	***8***	***7***
varav kvinnor	8	8	6	6
varav män	8	7	2	1

Medelantalet anställda bygger på av bolaget betalda närvarotimmar relaterade till en normal arbetstid (i hållbarhetsnoterna på sida 73 redovisas medarbetardata räknat som Head Count (HC), vilket innebär att totalsiffrorna mellan ovan och hållbarhetsnoterna skiljer sig åt).

Ersättningar till styrelsen för moderbolaget uppgick till 1 956 (2 541) tkr, varav arvode till ersättningkommittén ingår med 42 (14) tkr. Styrelsens ordförande har på årsbasis uppburit arvode om 320 (300) tkr samt bilförmån. Efter beredning och beslut i ersättningskommittén har intern kompensation utgått för intäktsbortfall till resultatenheter där klinisk verksamhet inte kunnat upprätthållas i samband med att verksamhetsansvarig tillika styrelseledamöter deltagit vid styrelsemöten eller utfört annat till styrelseuppdraget relaterat arbete. Arvode till revisionskommittén uppgick till 337 (291) tkr.

Total ersättning till vd, inklusive pension, har under året uppgått till 6 866 (6 122) tkr. Nuvarande vd:s avtal löper med 6 månaders uppsägningstid vid egen uppsägning respektive 12 månader vid uppsägning från företagets sida. Ordförande och vd uppbär inga andra ersättningar för uppdrag inom koncernen.

I de dotterbolag där ersättning till vd utgår gäller sedvanlig pensionsplan (ITP/ITPK). Anställningsavtalen varierar med mellan 3 och 6 månaders uppsägningstid från vd:s sida. Från företagens sida varierar uppsägningstiden mellan 3 och 12 månader.

En ersättningskommitté bestående av 5 av 8 årsstämmovalda styrelserepresentanter har som främsta usppgift att godkänna avtal om ersättningar för vd och övrig företagsledning i moderbolaget samt för vd i koncernföretag.

Not 11 Resultat från andelar i koncernföretag

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	**2022**	**2023**	**2022**
Utdelning från dotterbolag	-	-	600	550
Resultat vid avyttring av koncernföretag	-	-	-	0
Nedskrivningar	-	-	-37	0
	-	**-**	**563**	**550**

Utdelning från dotterbolag år 2023 avser utdelning från Praktikerinvest AB på 60 mkr och Praktikerinvest PE AB på 190 mkr samt en anteciperad utdelning på 350 mkr från PraktikerInvest PE AB. Utdelning från dotterbolag år 2022 avser utdelning från Praktikertjänst Fastigheter AB 550 mkr. Resultat vid avyttring av koncernföretag under 2022 avser avyttring av Southern California Real Estate AB 0,1 mkr.

Not 12 Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	**2022**	**2023**	**2022**
Utdelning	3	-	-	-
Kursdifferenser	7	6	-	-
Resultat vid försäljning av värdepapper	470	5	8	17
Återföring av nedskrivningar	-	23	-	-
	480	**34**	**8**	**17**

Not 13 Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	**2022**	**2023**	**2022**
Räntor	33	1	12	3
Kursdifferenser	5	0	-	-
Resultat vid handel med värdepapper	4	19	-3	11
Nedskrivningar	-29	-87	-24	-72
Återföring av nedskrivningar	94	23	84	17
	107	**-44**	**69**	**-41**

Not 14 Räntekostnader och liknande resultatposter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	**2022**	**2023**	**2022**
Räntekostnad hänförlig till pensionsskuld enligt FPG/PRI	29	26	29	26
Övriga räntekostnader och liknande resultatposter	7	3	-2	3
	36	**29**	**27**	**29**

Not 15 Skatt på årets resultat

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	**2022**	**2023**	**2022**
Aktuell skatt	–40	–34	–25	–21
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	2	1	1	–
Uppskjuten skatt avseende obeskattade reserver	4	–24	–	–
	–34	**–57**	**–24**	**–21**
Avstämning av effektiv skatt				
Resultat före skatt	629	78	713	522
Skattekostnad 20,6% (20,6%)	–130	–16	–147	–108
Skatteeffekt av:				
Ej avdragsgilla kostnader	–11	–31	–17	–29
Ej skattepliktiga intäkter	117	7	142	117
Schablonintäkt periodiseringsfond	–2	0	–2	0
Investeringar i inventarier	0	0	0	0
Förändring uppskjuten skatt	–	–	1	–
Effekt av koncernintern försäljning	–7	–17	–	–
Övrigt	–1	0	–1	–1
Summa	**–34**	**–57**	**–24**	**–21**

Not 16 Hyresrätter och liknande rättigheter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	**2022**	**2023**	**2022**
Ingående anskaffningsvärde	2	2	2	2
Inköp	–	–	–	–
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**2**	**2**	**2**	**2**
Ingående avskrivningar	–1	–1	–1	–1
Årets avskrivningar	–1	–0	–1	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	**–2**	**–1**	**–2**	**–1**
Utgående redovisat värde	**0**	**1**	**0**	**1**

Not 17 Goodwill

	Koncernen		Moderbolaget	
	23-12-31	**22-12-31**	**23-12-31**	**22-12-31**
Ingående anskaffningsvärde	490	284	488	259
Inköp	49	217	49	239
Försäljningar	–14	–11	–14	–10
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**525**	**490**	**523**	**488**
Ingående avskrivningar	–202	–172	–202	–171
Försäljningar	7	9	7	6
Årets avskrivningar	–60	–39	–59	–37
Utgående ackumulerade avskrivningar	**–255**	**–202**	**–254**	**–202**
Ingående nedskrivningar	–3	–2	–3	–2
Återförda nedskrivningar	1	–	1	–
Årets nedskrivningar	0	–1	0	–1
Utgående ackumulerade nedskrivningar	**–2**	**–3**	**–2**	**–3**
Utgående redovisat värde	**268**	**285**	**267**	**283**

Moderbolagets goodwill omfattar inkråmsgoodwill. I koncernen tillkommer koncerngoodwill hänförlig till företagsförvärv. Under året har 8 (24) verksamhetsöverlåtelser skett. Cirka 66 (74) procent av restvärdet av koncernens goodwill består av inkråmsgoodwill.

Not 18 Övriga immateriella anläggningstillgångar

	Koncernen		Moderbolaget	
	23-12-31	**22-12-31**	**23-12-31**	**22-12-31**
Ingående anskaffningsvärde	115	115	92	92
Inköp	12	–	–	–
Försäljningar/ utrangeringar	–	–	–	–
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**127**	**115**	**92**	**92**
Ingående avskrivningar	–88	–74	–80	–70
Försäljningar/ utrangeringar	–	–	–	–
Årets avskrivningar	–10	–14	–5	–10
Utgående ackumulerade avskrivningar	**–98**	**–88**	**–85**	**–80**
Utgående redovisat värde	**29**	**27**	**7**	**12**

Tillgången avser huvudsakligen aktivering av utgifter för affärssystem där anskaffningsvärdet kan mätas på ett tillförlitligt sätt och innebär ekonomiska fördelar i framtiden.

Koncernens inköp år 2023 avser aktivering av arbete för egen räkning i dotterbolaget Frenda AB. Försäljning av de system som utvecklas sker både till externa kunder samt nyttjas inom koncernen.

Not 19 Byggnader och mark

	Koncernen		Moderbolaget	
	23-12-31	22-12-31	23-12-31	22-12-31
Ingående anskaffningsvärde	558	584	405	405
Inköp	–	1	–	–
Försäljningar/ utrangeringar	–	–27	–	–
Omklassificeringar	2	0	1	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**560**	**558**	**406**	**405**
Ingående avskrivningar	–163	–168	–145	–132
Försäljningar/ utrangeringar	0	22	0	0
Årets avskrivningar	–17	–17	–13	–13
Utgående ackumulerade avskrivningar	**–180**	**–163**	**–158**	**–145**
Utgående redovisat värde	**380**	**395**	**248**	**260**
Redovisat värde byggnader	347	362	231	242
Redovisat värde mark	33	33	17	18
	380	**395**	**248**	**260**

Moderbolagets ägda fastigheter består av fastigheterna Tranhalsen 2, 6 och 11. Dessa fastigheter inrymmer huvudsakligen bolagets egen verksamhet. Övriga delar hyrs ut till dotterbolag och externa hyresgäster.

Utöver ovan nämnda fastigheter i moderbolaget äger koncernen vid utgången av år 2023 även fastigheten Tuben 16 samt Kasernen 9. Fastigheten Tuben 16 inrymmer verksamheter inom Praktikertjänst AB medan Kasernen 9 för närvarande ör en projektfastighet.

Moderbolagets fastigheter Tranhalsen 2, 6 och 11 marknadsvärderades till 1 430 mkr enligt extern värdering gjord i okt 2022.

Fastigheten Tuben 16 värderades år 2023 till 144 mkr.

Not 20 Förbättringsutgifter på annans fastighet

	Koncernen		Moderbolaget	
	23-12-31	22-12-31	23-12-31	22-12-31
Ingående anskaffningsvärde	257	242	257	242
Inköp	35	46	35	46
Försäljningar/ utrangeringar	–2	–6	–2	–6
Omklassificeringar	–36	–25	–36	–25
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**254**	**257**	**254**	**257**
Ingående avskrivningar	–193	–183	–193	–183
Försäljningar/ utrangeringar	1	5	1	5
Omklassificeringar	–	–1	–	–
Årets avskrivningar	–12	–14	–12	–14
Utgående ackumulerade avskrivningar	**–204**	**–193**	**–204**	**–193**
Utgående redovisat värde	**50**	**64**	**50**	**64**

Not 21 Inventarier

	Koncernen		Moderbolaget	
	23-12-31	22-12-31	23-12-31	22-12-31
Ingående anskaffningsvärde	2 447	2 372	2 429	2 364
Inköp	310	246	283	234
Försäljningar/ utrangeringar	–178	–196	–178	–194
Omklassificeringar	36	25	36	25
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**2 615**	**2 447**	**2 570**	**2 429**
Ingående avskrivningar	–1 806	–1 779	–1 801	–1 776
Försäljningar/ utrangeringar	138	157	139	156
Årets avskrivningar	–200	–184	–192	–181
Utgående ackumulerade avskrivningar	**–1 868**	**–1 806**	**–1 854**	**–1 801**
Ingående nedskrivningar	–	–	–	–
Försäljningar/ utrangeringar	–	–	0	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	**–**	**–**	**–**	**–**
Utgående redovisat värde	**747**	**641**	**716**	**628**

Anskaffningsvärde avseende finansiell leasing av IT-utrustning i koncernen ingår med 34,6 (13,7) mkr.

Restvärde avseende den finansiella leasingen i koncernen ingår med 24,3 (11,0) mkr.

Not 22 Pågående nyanläggningar

	Koncernen		Moderbolaget	
	23-12-31	22-12-31	23-12-31	22-12-31
Ingående anskaffningsvärde	2	22	1	–
Inköp	16	2	1	1
Försäljningar/ utrangeringar	–	–22	–	–
Omklassificeringar	–2	–	–2	–
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**16**	**2**	**0**	**1**
Utgående redovisat värde	**16**	**2**	**0**	**1**

Not 23 Andelar i koncernföretag

	Moderbolaget	
	23-12-31	22-12-31
Ingående anskaffningsvärde	396	374
Inköp	43	56
Fusion/likvidation	–	–34
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**439**	**396**
Ingående nedskrivningar	0	–7
Fusion/likvidation	–	7
Årets nedskrivningar	–37	–
Utgående ackumulerade nedskrivningar	**–37**	**0**
Utgående redovisat värde	**402**	**396**

Not 23 – Andelar i koncernföretag, forts.

Innehav av andelar i dotterbolag utgörs av följande:

Koncernen	Organisations-nummer	Företagets säte	Kapital-andel
Fastighetsbolaget Tranhalsen AB	556622-5487	Stockholm	100%
Läkarhus AB	556080-2075	Stockholm	100%
Mitt Hjärta i Bergslagen AB	556640-1054	Stockholm	100%
Praktikerinvest AB	556076-8300	Stockholm	100%
Praktikerinvest PE AB	556559-7415	Stockholm	100%
Altrodent AB	559412-2151	Stockholm	100%
Frenda AB	559110-9078	Stockholm	100%
Peltzer & Ekberg AB	556670-7286	Stockholm	100%
Praktikertjänst Fastigheter AB	556282-3350	Stockholm	100%
Kasernen Holding AB	559234-4815	Stockholm	100%
Solna Kasernen 9 Fastighets AB	559234-4823	Stockholm	100%
Nebuttuben AB	559222-6459	Stockholm	100%
Praktikertjänst Försäkring AB	516406-0450	Stockholm	100%
Praktikertjänst Hälso- och sjukvård AB (SVB)	556627-5458	Stockholm	100%
Praktikertjänst Primärvård väst AB	556880-0410	Stockholm	100%
Praktikertjänst Vård Dalarna AB	556864-2028	Stockholm	100%
Smålandshälsan i Ljungby AB	556941-0193	Stockholm	100%
Stuvsta Vårdcentral	556744-8757	Stockholm	100%

Moderbolaget	Kapital-/röst-andel	Antal aktier	Bokfört värde 2023	Bokfört värde 2022
Fastighetsbolaget Tranhalsen AB	100%	100	0	0
Läkarhus AB	100%	12 000	4	4
Mitt Hjärta i Bergslagen AB	100%	10 000	27	42
Praktikerinvest AB	100%	500 000	149	149
Praktikerinvest PE AB	100%	2 000	0	0
Praktikertjänst Fastigheter AB	100%	11 250 000	113	113
Praktikertjänst Försäkring AB	100%	45 000	45	45
Praktikertjänst Hälso- och sjukvård AB (SVB)	100%	20 000	2	2
Praktikertjänst Primärvård väst AB	100%	50 000	5	8
Praktikertjänst Vård Dalarna AB	100%	500	15	27
Smålandshälsan i Ljungby AB	100%	50	5	6
Stuvsta Vårdcentral	100%	527 000	37	0
Utgående bokfört värde			**402**	**396**

Praktikertjänst AB förvärvade 2023-02-01 samtliga aktier i bolaget Stuvsta Vårdcentral, org nr 556744-8757. Bolaget driver vårdcentral med primärvård i Stuvsta. Nettoomsättningen år 2022 uppgick till cirka 75 mkr och antalet anställda uppgick till 65 st.

Praktikertjänst AB förvärvade 2022-06-01 samtliga aktier i bolaget Smålandshälsan i Ljungby AB, org nr 556941-0193. Bolaget driver vårdcentral med primärvård i Ljungby. Nettoomsättningen år 2022 uppgick till cirka 12 mkr och antalet anställda uppgick till 12 st.

Praktikertjänst AB förvärvade 2022-12-01 samtliga aktier i bolaget Praktikertjänst Primärvård väst AB, org nr 556880-0410. Bolaget driver vårdcentral med primärvård i Lerum. Nettoomsättningen år 2022 uppgick till cirka 23 mkr och antalet anställda uppgick till 24 st.

Praktikertjänst AB förvärvade 2022-12-01 samtliga aktier i bolaget Mitt hjärta i Bergslagen AB, org nr 556640-1054. Bolaget driver vårdcentral med primärvård i Fagersta. Nettoomsättningen år 2022 uppgick till cirka 34 mkr under det förkortade räkenskapsåret (åtta mån) och antalet anställda uppgick till 29 st.

Not 24 Andra långfristiga värdepappersinnehav

	Koncernen		Moderbolaget	
	23-12-31	22-12-31	23-12-31	22-12-31
Värdepapper				
Andel i BRF	3	3	3	3
Kapitalförsäkring	665	583	665	583
Andra långfristiga värde-pappersinnehav	59	105	–	–
	727	**691**	**668**	**586**
Ingående anskaffnings-värde	695	623	589	476
Inköp	529	147	111	128
Försäljningar/utrange-ringar	-496	-75	-32	-15
Omklassificeringar	–	0	–	–
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**728**	**695**	**668**	**589**
Ingående nedskrivningar	-4	-24	-3	–
Återförda nedskrivningar	3	24	3	–
Årets nedskrivningar	0	-4	0	-3
Utgående ackumulerade nedskrivningar	**-1**	**-4**	–	–
Utgående redovisat värde	**727**	**691**	**668**	**586**

Framtida investeringsåtaganden i fonder finns i dotterbolaget Praktikerinvest PE AB och uppgår till 16,5 (19,6) mkr.

Not 25 Uppskjuten skatt

	Koncernen		Moderbolaget	
	23-12-31	22-12-31	23-12-31	22-12-31
Uppskjutna skattefordringar				
Förbättringsutgifter på annans fastighet	16	16	16	16
Materiella anläggnings-tillgångar	1	1	–	–
Pensionsavsättningar	177	175	177	175
Befarade kundförluster	3	2	3	2
Övriga temporära skillnader	7	10	7	10
Uppskjutna skatteskulder avseende obeskattade reserver	0	0	–	–
Skattemässigt direktav-drag reparation byggnad	0	0	–	–
Summa uppskjutna skattefordringar	**204**	**204**	**203**	**203**
Kvittning mot uppskjutna skatteskulder +/–	–22	–25	–20	–22
Uppskjutna skattefordringar	**182**	**179**	**183**	**181**
Uppskjutna skatteskulder				
Övriga temporära skillnader	2	3	–	–
Uppskjutna skatteskulder avseende obeskattade reserver	175	179	–	–
Skattemässigt direktav-drag reparation byggnad	20	22	20	22
Summa uppskjutna skatteskulder	**197**	**204**	**20**	**22**
Kvittning mot uppskjutna skattefordringar +/–	–22	–25	–20	–22
Uppskjutna skatteskulder	**175**	**179**	**0**	**0**
Summa uppskjutna skatteskulder enligt balansräkning	**175**	**179**	**0**	**0**

Not 26 Andra långfristiga fordringar

	Koncernen		Moderbolaget	
	23-12-31	22-12-31	23-12-31	22-12-31
Ingående anskaffningsvärde	0	1	0	1
Amorteringar	0	–1	0	–1
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**0**	**0**	**0**	**0**
Utgående redovisat värde	**0**	**0**	**0**	**0**

Fordran år 2022 avsåg jämkning av ombyggnadsmoms för fastigheten Tranhalsen 2.

Not 27 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	23-12-31	22-12-31	23-12-31	22-12-31
Förutbetalda hyror	101	93	97	90
Upplupna intäkter	23	24	17	19
Förutbetalda kostnader	105	100	104	98
	229	**217**	**218**	**207**

Not 28 Övriga kortfristiga placeringar

	Koncernen		Moderbolaget	
	23-12-31	22-12-31	23-12-31	22-12-31
Noterade aktier och andelar	30	9	–	–
Skattekonto	17	3	17	3
Fonder och direktlån	101	103	–	–
	148	**115**	**17**	**3**

Framtida investeringsåtagande uppgår till 20,7 (31,1) mkr.

Not 29 Upplysningar om aktiekapital

	Antal aktier	Kvotvärde per aktie
Antal/värde vid årets ingång	**7 253 847**	118,18
Inlösen aktier	–700 000	
Antal/värde vid årets utgång	**6 553 847**	**118,18**

Aktier kan utges i två serier; serie A och serie C. Aktie av serie A är utdelningsberättigad medan aktie i serie C inte medför rätt till utdelning. I övrigt medför aktierna i de två serierna samma rätt.

Not 30 Periodiseringsfonder

	Moderbolaget	
	23-12-31	22-12-31
Periodiseringsfond 2019	151	151
Periodiseringsfond 2020	64	64
Periodiseringsfond 2021	179	179
Periodiseringsfond 2022	44	44
Periodiseringsfond 2023	0	0
	438	**438**

Not 31 Avsättningar

	Koncernen		Moderbolaget	
	23-12-31	22-12-31	23-12-31	22-12-31
Uppskjuten skatteskuld	175	179	–	–
Avsättning för pensioner enligt tryggandelagen, PRI[1)]	1 080	975	1 080	975
Övriga avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser[2)]	857	845	857	845
Garantiåtaganden[3)]	32	48	32	48
Övriga avsättningar	–	6	–	–
	2 144	**2 053**	**1 969**	**1 868**

1) Från år 2021 tryggas den förmånsbestämda pensionsplanen ITP 2 (PRI) delvis genom avsättning till Praktikertjänst AB:s Pensionsstiftelse 2. Den del av förpliktelsen som inte täcks av stiftelsens förmögenhet redovisas under avsättningar. Förmögenheten i Praktikertjänst AB:s Pensionsstiftelse 2 uppgår till 1 014 (962) mkr.

2) Övriga avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser utgör inte avsättning till pension enligt tryggandelagen. Beloppet avser i huvudsak direktpensioner, varav 665 (583) mkr är säkerställda genom kapitalförsäkringar redovisade till 665 (583) mkr som Andra långfristiga värdepappersinnehav.

3) Avser garantiåtaganden för utförda behandlingar samt efterhandskontroller från Försäkringskassan inom affärsområde Tandvård.

Koncernen och moderbolaget har härutöver pensionsförpliktelser enligt den allmänna pensionsplanen (PTP-planen) uppgående till 7 747 (7 784) mkr vilka tryggas i Praktikertjänst AB:s Pensionsstiftelse. Förmögenheten i Praktikertjänst AB:s Pensionsstiftelsen uppgår till 8 744 (8 522) mkr.

Not 32 Långfristiga skulder

	Koncernen		Moderbolaget	
	23-12-31	22-12-31	23-12-31	22-12-31
Amortering inom 1 år	–	–	–	–
Amortering inom 2 till 5 år	15	7	–	–
Amortering efter 5 år	–	–	–	–

Långfristig skuld avseende finansiell leasing av IT-utrustning i koncernen ingår med 15,1 (7,2) mkr.

Not 33 Övriga kortfristiga skulder

	Koncernen		Moderbolaget	
	23-12-31	22-12-31	23-12-31	22-12-31
Arbetsgivaravgifter	99	93	98	92
Personalens källskatt	99	97	98	96
Särskild löneskatt	205	206	204	205
Övriga skulder	70	106	54	97
	473	**502**	**454**	**490**

Not 34 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	23-12-31	22-12-31	23-12-31	22-12-31
Semesterlöneskuld och upplupna löner	106	107	105	106
Upplupna sociala avgifter	32	32	32	32
Övriga upplupna kostnader	112	136	105	130
Förutbetalda intäkter	7	5	5	3
	257	**280**	**247**	**271**

Not 35 Justering för poster som inte ingår i kassaflödet

	Koncernen		Moderbolaget	
	23-12-31	22-12-31	23-12-31	22-12-31
Avskrivningar	299	269	282	255
Avsättningar till pensioner	117	270	117	270
Vinst vid försäljning av materiella och immateriella anläggningstillgångar	-58	-58	-58	-58
Förlust vid försäljning av materiella och immateriella anläggningstillgångar	11	8	11	4
Övriga avsättningar	-23	-9	-17	-9
Övriga poster	0	2	-1	8
	346	**482**	**334**	**470**

Not 36 Likvida medel

	Koncernen		Moderbolaget	
	23-12-31	22-12-31	23-12-31	22-12-31
Kassa och bank	801	723	680	674
Skattekonto	17	3	17	3
	818	**726**	**697**	**677**

Not 37 Disposition av vinst eller förlust

Förslag till disposition av bolagets vinst	kronor
Till årsstämmans förfogande står följande vinstmedel:	
Fri överkursfond	471 115 076
Balanserad vinst	4 291 767
Årets resultat	688 991 553
	1 164 398 396
Styrelsen föreslår att vinstmedlen disponeras så:	
Att till aktieägarna utdelas 110 kronor per aktie av serie A, maximalt	720 923 170
Att i ny räkning lägst överföra	443 475 226
	1 164 398 396

Not 38 Ställda säkerheter

	Koncernen		Moderbolaget	
	23-12-31	**22-12-31**	**23-12-31**	**22-12-31**
Fastighetsinteckningar	276	276	276	276
Företagsinteckningar[1)]	210	210	210	210
Pantsatta värdepapper	87	84	–	–
Summa ställda säkerheter	**573**	**570**	**486**	**486**

[1)] Avser säkerheter för kreditförsäkring hos Försäkringsbolaget PRI Pensionsgaranti.

Not 39 Eventualförpliktelser

	Koncernen		Moderbolaget	
	23-12-31	**22-12-31**	**23-12-31**	**22-12-31**
Ansvarsförbindelse pensionsskuld PRI Pensionsgaranti	43	40	43	40
Garantiförbindelser övrigt	1	1	1	1
	44	**41**	**44**	**41**

Övriga garantiförbindelser avser hyresgaranti.

Stockholm den 20 mars 2024

Urban Englund
Ordförande

Gunilla Berg
Styrelseledamot

Annelie Forneheim
Arbetstagarrepresentant

Li Hansson
Styrelseledamot

Stefan Hedelius
Styrelseledamot

Mikael Lundborg
Styrelseledamot

Liza Löfberg
Arbetstagarrepresentant

Carina Olson
Verkställande direktör

Anna Omstedt Lindgren
Styrelseledamot

Nils-Eric Vallo
Styrelseledamot

Alexander Wirdby
Styrelseledamot

Vår revisionsberättelse har avgivits den 20 mars 2024
Ernst & Young AB

Mikael Sjölander
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Praktikertjänst AB, org.nr 556077-2419

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Praktikertjänst AB för räkenskapsåret 2023. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 45–66 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets och koncernens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dessas finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 1–44 samt 70–77. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen. Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag och en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden
Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av Praktikertjänst AB för år 2023 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden
Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar
Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar
Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen. Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Stockholm den 20 mars 2024
Ernst & Young AB

Mikael Sjölander
Auktoriserad revisor

Innehåll

Hållbarhetsnoter 70
Generella upplysningar 70
H1 Om redovisningen 70
H2 Hållbarhetsstrategi 70
H3 Hållbarhetsstyrning 70
Miljöinformation 71
H4 Klimatpåverkan och energi 71
H5 Annan miljöpåverkan 71
H6 EU-taxonomi 71
Social information 72
H7 Medarbetare 72
Styrningsinformation 73
H8 Ansvarsfullt företagande 73
Egna upplysningar 74
H9 Kvalitetsarbete 74
Revisorns yttrande 75

Hållbarhetsnoter

Generella upplysningar

H1 Om redovisningen

Det här är Praktikertjänsts lagstadgade hållbarhetsrapport enligt årsredovisningslagen. Hållbarhetsrapporteringen har samma omfattning som den finansiella rapporteringen och avser räkenskapsåret 1 januari till 31 december 2023.

Revisorns uttalande om att den lagstadgade hållbarhetsrapporten har upprättats finns på sida 75. Hållbarhetsrapporteringen har i övrigt inte varit föremål för oberoende extern granskning.

Praktikertjänst bedriver ett löpande arbete med att anpassa och utveckla en rapportering som möter det kommande hållbarhetsrapporteringsdirektivet CSRD med tillhörande rapporteringsstandarder ESRS. Från och med räkenskapsåret 2025 avges Praktikertjänsts hållbarhetsrapportering i enlighet med CSRD och ESRS.

H2 Hållbarhetsstrategi

I Praktikertjänsts strategi fram till 2025 anges att Praktikertjänst ska ha ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet integrerad i affärsstrategin. Som ett led i detta har Praktikertjänsts styrelse antagit en hållbarhetsstrategi, vilken under 2023 har vidareutvecklats i syfte att säkerställa att den är linjerad med kärnverksamheten – hälso- och sjukvård och tandvård (för mer information se sidorna 10–27). Hållbarhetsstrategin består av två strategiska fokusområden vilka tar avstamp i arbetet med miljö, medarbetare och styrningsfrågor.

De strategiska fokusområdena är frågor där Praktikertjänst har potential att vara ledande och bidra till ökad social hållbarhet: alla i Sverige ska ha tillgång till jämlik vård med hög kvalitet, och praktiker ska ha större inflytande över vården i Sverige. Under 2024 ska respektive affärsområde och berörda avdelningar komplettera strategin med mätbara mål och delmål, för att strategin därefter ska implementeras i verksamheterna. Läs mer om Praktikertjänsts hållbarhetsstrategi på sidorna 28–32.

Väsentlighetsanalys

Praktikertjänst har sedan tidigare genomfört en väsentlighetsanalys för att identifiera bolagets påverkan på miljö och mänskliga rättigheter. Väsentlighetsanalysen ligger till grund för Praktikertjänsts nuvarande hållbarhetsstrategi och hållbarhetsrapportering. Hållbarhetsfrågor har bedömts med hänsyn till Praktikertjänsts påverkan och våra intressenters förväntningar och prioriteringar. I ett nästa steg gjordes en kvalitativ analys av respektive fråga utifrån dess potentiella påverkan på Praktikertjänst. Den befintliga väsentlighetsanalysen behöver uppdateras för att möta lagkraven under CSRD och en dubbel väsentlighetsanalys av hållbarhetsområdena i ESRS har inititerats under 2023. Den dubbla väsentlighetsanalysen kommer att slutföras under början av 2024, varpå en översyn av hållbarhetsstrategi och rapporteringsstruktur ska genomföras för att säkerställa att samtliga väsentliga hållbarhetsområden hanteras och rapporteras i enlighet med kraven som ställs i ESRS för räkenskapsåret 2025.

H3 Hållbarhetsstyrning

Praktikertjänsts hållbarhetsstyrning, som är en del av företagets omfattande regelefterlevnadsarbete, utgår från bolagets vision och värderingar samt ett processbaserat ledningssystem med styrande dokument, däribland policyer och riktlinjer. Det är Praktikertjänsts styrelse som har det yttersta ansvaret för hållbarhet.

I början av 2023 beslutade styrelsen om en ny policystruktur vilken omgående trädde i kraft. Praktikertjänsts uppförandekod är antagen av styrelsen och under slutet av 2023 påbörjades utrullningen i organisationen. Uppförandekoden är grunden för ledningsprocessen och den övergripande policyn Ledning och styrning med fem underliggande policyer. Bland dessa ingår kvalitetspolicyn som omfattar patientsäkerhet samt hållbarhetspolicyn som omfattar miljö och socialt ansvarstagande. Till respektive policy finns riktlinjer som beskriver varför något ska göras. Dessa ägs av specialist/chef och godkänns av medlem i koncernledningen. I nästa led finns rutiner som förklarar hur något ska göras. Dessa ägs av specialist/chef och godkänns av (närmaste) chef.

Hållbarhetsansvaret är delegerat från styrelsen till koncernledningen. På koncernnivå leds arbetet av vår hållbarhetschef, som rapporterar till Praktikertjänsts kommunikations- och hållbarhetsdirektör, som ingår i koncernledningen. Under 2023 kompletterades Praktikertjänsts hållbarhetsstyrning med en styrgrupp för hållbarhet, där hållbarhetschefen har ett samordnande ansvar. I styrgruppen ingår finans- och ekonomidirektör, kommunikations- och hållbarhetsdirektör, chef för affärsutveckling samt kvalitetschef och HR-chef. Styrgruppen är ett organ med mandat att fatta beslut gällande hållbarhetsarbetet. Vid behov ska styrgruppen eskalera frågor till koncernledningen, som sedan eskalerar till styrelsen. Ytterligare ett syfte med styrgruppen är att möjliggöra spridning av kunskap och kompetens inom hållbarhetområdet i hela organisationen. Styrgruppen får stöd av en referensgrupp för hållbarhet, där representanter från flera avdelningar och dotterbolag deltar. Referensgruppens roll är att säkerställa att koncernens skilda behov och perspektiv är beaktade i det underlag och de analyser som ligger till grund för material som går till styrgruppen, koncernledningen och styrelsen. Underlag och analyser bereds i för ändamålet upprättade arbetsgrupper. Under 2023 inledde två arbetsgrupper arbetet med dels den dubbla väsentlighetsanalysen enligt ESRS, dels utvecklingen av hållbarhetsrapporteringen.

För att säkerställa att Praktikertjänsts koncernledning och styrelse har adekvat hållbarhetskompetens och förståelse för koncernens påverkan på hållbarhet och relevanta hållbarhetsrisker, fattade koncernledningen och styrelsen beslut om att genomgå en grundläggande utbildning i hållbarhet. Under 2023 genomfördes ett första utbildningstillfälle, vilket följs av ytterligare tre utbildningstillfällen. Dessa har fokus på hållbarhet, dubbel väsentlighetsanalys, CSRD och hållbarhetsrapportering enligt standarderna ESRS. Därtill kommer styrelsen att ytterligare utbildas i hur den lagstadgade hållbarhetsrapporteringen påverkar styrelsearbetet. Även Praktikertjänsts fyra föreningsstyrelser genomgår en grundutbildning i hållbarhet, vilken inleddes under 2023.

Valberedningen genomför årligen en intern utvärdering av styrelsens arbete och intervjuar under stämmoåret samtliga styrelseledamöter. Valberedningen har också i uppdrag att säkerställa att styrelsen förfogar över tillräcklig kompetens för att möta de utökade krav på hållbarhetsrapportering som följer från och med räkenskapsåret 2025. Initialt kommer styrelsens revisionskommitté att ta utökat ansvar för hållbarhetsfrågorna. För mer information om Praktikertjänsts styrelse och dess arbete under året, se Bolagsstyrningsrapporten på sidorna 35–37.

Praktikertjänsts ledningssystem omfattar hela organisationen och är certifierat för kvalitet (ISO 9001) och miljö (ISO 14001). Vidare är flera mottagningar certifierade och/eller ackrediterade: 22 mottagningar ingår i kvalitetscertifikatet (varav åtta tillkom under 2023) och 85 mottagningar ingår i miljöcertifikatet (varav 11 tillkom under 2023). Två mottagningar är ackrediterade enligt ISO 17025:2018 för provtagningslaboratorium. Samtliga certifierade mottagningar har genomfört den omfattande certifieringsprocessen till följd av krav från regionen där de verkar.

Tre gånger om året genomförs Ledningens genomgång av ledningsprocessen tillsammans med koncernledningen. Uppföljningen inkluderar lednings-, huvud- och stödprocesser gällande frågor som patientsäkerhet, medicinteknik inklusive strålsäkerhet, arbetsmiljö, säkerhet, informationssäkerhet och miljö inklusive hantering av koncernens miljöaspekter. I de fall det krävs, exempelvis om kritiska verksamhetsrisker identifieras, informeras styrelsen omedelbart, annars erhåller styrelsen uppdateringar en gång om året.

Miljöinformation

H4 Klimatpåverkan och energi

Under 2023 fortsatte Praktikertjänst arbetet med att kartlägga verksamhetens utsläpp av växthusgaser. Både hälso- och sjukvård och tandvård är beroende av energi och material likt andra verksamheter och orsakar därmed direkta och indirekta utsläpp av växthusgaser. Till exempel har Praktikertjänst tjänste- och förmånsbilar, vi använder medicinska gaser och energi (bränsle, el, värme och kyla). Kartläggningen av indirekta utsläpp i värdekedjan (scope 3) har fortlöpt under 2023 men det är ett arbete som kräver ytterligare insatser och vi har inte kunnit definiera ett basår ännu. Praktikertjänst måste utöka datainsamling av alla direkta och indirekta utsläpp samt förbättra datakvaliteten för att möta kraven under CSRD, ett arbete som är pågående och prioriterat.

Som ett första klimatmål gäller att utsläppen från den egna verksamheten ska reduceras i enlighet med Parisavtalet. Initialt följer Praktikertjänst tumregeln i "Carbon law" vilket innebär en halvering av utsläpp varje decennium.

Genom det helägda dotterbolaget Praktikertjänst Försäkring AB har Praktikertjänst under 2023 påbörjat en riskanalys av verksamheternas potentiella exponering mot fysiska klimatrisker. Med hjälp av externa riskkonsulter analyserades Praktikertjänsts platsregister genom ett program för klimatriskanalys. Den initiala analysen indikerade att en mindre andel verksamheter är exponerade mot en viss risk för översvämning, värmebölja och torka, detta till följd av deras geografiska placering. Under 2024 kommer analysen att vidareutvecklas genom att ett mindre antal adresser i möjlig riskzon analyseras djupare med hjälp av platsspecifik information från myndigheter, institutioner och kommuner.

Energiförbrukning (MWh)	2023
Bränsle[1)]	4 141
El[2)]	14 966
Fjärrvärme[3)]	23 931
Fjärrkyla[4)]	132
Totalt	**43 170**

1) Innefattar bränsleförbrukningen från 43 procent av våra tjänste- och förmånsbilar.

2) För elförbrukningen har vi samlat in elhandelsdata från cirka 61 procent av våra verksamheter. Med hjälp av snittförbrukningen för de verksamheter där data insamlats estimerades förbrukningen för resterande 39 procent. Arbetet med att samla in faktisk aktivitetsdata fortsätter under 2024.

3) För att estimera fjärrvärmeförbrukningen har vi använt oss av ytan i kvadratmeter för grovt 80 procent av våra verksamheter. Resterande 20 procent har exkluderats på grund av avsaknad av tillförlitlig data gällande kvadratmeter. Arbetet med att samla in faktisk aktivitetsdata fortsätter under 2024.

4) Innefattar data från Praktikertjänsts kontor i Stockholm. Förbrukningen är estimerad på kostnaden för inköpt fjärrkyla. Under 2024 kommer vi att vidta åtgärder för att samla in förbrukningsdata för resterande verksamheter som använder fjärrkyla.

Utsläpp av CO_2e (ton)	2023
Scope 1[1)]	982
Scope 2[2)]	
Platsbaserade utsläpp	1 211
Marknadsbaserade utsläpp	*1 695*
Scope 3[3)]	41 399
Totalt[4)]	**43 592**

1) Siffran inkluderar estimerade utsläpp för 662 av 889 (74 procent) av våra tjänste- och förmånsbilar. Utsläppen har beräknats per bil baserat på bränsleförbruknings- eller periodmilsdata. Resterande 227 bilar (26 procent) har exkluderats på grund av avsaknad av data. Använd emissionsfaktorer är DEFRA 2023.

2) Emissionsfaktorerna för den platsbaserade och marknadsbaserade elförbrukningen är från AIB 2022, fjärrvärme från DEFRA 2023 och fjärrkyla från Airaksinen & Matilainens artikel A Carbon Footprint of an Office Building (2011).

3) Siffran är en estimering och innefattar utsläppskategorierna inköpta varor och tjänster, kapitalvaror, bränsle- och energirelaterade aktiviteter, affärsresor samt uppströms transport och distribution och står för cirka 95 procent av inköpen. Genom att utgå från transaktionsdata (inflationsjusterade) och momsregistreringsnummer samt egna kategoriseringar har emissionsfaktorer identifierats, vilka är DEFRA 2023 för bränsle- och energirelaterade aktiviter och Exiobase 3.8.2 för resterande kategorier. För att öka datakvaliteten och -täckningen kommer vi under 2024 utföra en analys för att identifiera de underkategorier i scope 3 som är mest väsentliga för vår verksamhet.

4) Totalen är beräknad på scope 1, scope 2 (platsbaserade utsläpp) samt scope 3.

H5 Annan miljöpåverkan

Praktikertjänst arbetar för att hantera verksamhetens påverkan på miljö, vilket främst organiserats genom ledningssystemet. Miljöarbetet styrs av hållbarhetsstrategin, hållbarhetsriktlinjer, miljölagstiftning och tillhörande krav och förordningar. På en mer operativ nivå ansvarar mottagningens verksamhetschef för det lokala miljöarbetet.

För att bedriva vård krävs resurser som vatten, kemikalier och olika förbrukningsmaterial och såväl hälso- och sjukvård som tandvård genererar farligt avfall och smittförande avfall, samt icke-farligt avfall. Utöver lagkrav ställer uppdragsgivare krav på hantering av farligt avfall, vatten och kemikaliehantering. Tillförlitliga data finns att tillgå gällande hanteringen av farligt avfall i enlighet med lagar och föreskrifter. Vad gäller icke-farligt avfall finns idag en begränsad insyn i de kvantiteter som genereras runt om i verksamheterna. Detsamma gäller för de vattenvolymer som används i Praktikertjänsts verksamheter. Under 2024 kommer vi att se över hur vi kan samla in mer data, vilket kommer att krävas både för vår årliga rapportering och för att möta ökande krav från våra uppdragsgivare.

Vissa regioner ställer via avtal krav på miljöcertifierade mottagningar (enligt ISO 14001 eller enligt av respektive region stipulerade krav). Berörda mottagningar får stöd för att leva upp till den omfattande process som gäller för att bli miljöcertifierad. De miljöcertifierade verksamheterna revideras utifrån en treårscykel där en intern revision av en tredjedel av de miljöcertifierade verksamheterna genomförs varje år. Därtill görs årligen en extern revision av ett flertal verksamheter enligt beslutad revisionsplan.

Praktikertjänsts mottagningar arbetar aktivt med läkemedels- och kemikaliehantering i syfte att undvika skadlig påverkan på omgivningen. Samtliga mottagningar har tillgång till ett kemikaliehanteringssystem som stöd i det systematiska arbetet med kemikalier. Systemet ger förslag på utbytesprodukter som ett stöd i substitutionsarbetet. En viktig del i substitutionsarbetet är att ställa hållbarhetskrav i upphandlingar, till exempel på korrekta säkerhetsdatablad och kemiskt innehåll vid centrala inköp av kemikalier.

På grund av urborrning av gamla amalgamfyllningar kan det fortfarande ske utsläpp av dentalt amalgam från tandvårdslokaler. Det krävs därför ett fortsatt proaktivt arbete för att minimera utsläppen av kvicksilver från dentalt amalgam. Alla Praktikertjänsts tandvårdsmottagningar har amalgamavskiljare i enlighet med svensk lagstiftning. Ytterligare en insats som prioriteras i syfte att ytterligare minska utsläppen av dentalt amalgam är den miljösanering som sker av våra tandvårdslokaler. Det kvicksilver som samlas in genom sanering och amalgamavskiljning transporteras i samarbete med Sweden Recycling till slutförvar i enlighet med gällande lagstiftning. Sweden Recycling är en del av tyska Medentex-gruppen, som har tillstånd och behörighet att transportera farligt avfall över landsgränserna. Kvicksilveravfallet som samlas in i Sverige transporteras till Tyskland för slutförvaring i saltgruvor.

Under 2023 samlades cirka 3,2 kg kvicksilver in genom miljösaneringar. Sedan vi påbörjade mätningarna år 2014 har cirka 91,8 kg kvicksilver omhändertagits som farligt avfall genom miljösanering. Klicka här för mer information om Praktikertjänsts hantering av kvicksilver och EU-projektet Hg-rid.

Med anledning av Praktikertjänsts arbete med att införa koncerngemensam IT, som ämnar stärka informations- och IT-säkerheten samt leva upp till nuvarande och kommande lagkrav, byttes 3 065 datorer och skärmar ut under 2023. Praktikertjänst arbetar tillsammans med en leasingpartner för att säkerställa korrekt hantering av allt elektronikavfall. Elektroniken rensas på känslig information och när möjligt säljs den vidare för återbruk. I de fall elektroniken är i dåligt skick går den till materialåtervinning i samarbete med väletablerade aktörer i Sverige. Praktikertjänsts samarbetspartner arbetar med underleverantörer vilka hanterar och materialåtervinner elektroniken på plats i Sverige.

H6 EU-taxonomi

Som onoterat bolag omfattas Praktikertjänst för närvarande inte av lagstiftningen gällande EU-taxonomin. I och med att NFRD uppdateras till CSRD blir EU-taxonomin gällande för Praktikertjänst och vi kommer därför att genomföra en första screening mot EU-taxonomin under 2024, för att sedan rapportera för räkenskapsåret 2025.

Social information

H7 Medarbetare

Kärnan i Praktikertjänsts unika kooperativa modell är att de som utför vården också äger företaget. Det skapar engagerade delägare och medarbetare med fokus på kvalitet, kontinuitet och kompetens, vilket är en förutsättning för att leverera en tillgänglig och jämlik vård av hög kvalitet. Att som arbetsgivare kontinuerligt arbeta för att behålla kompetenta och erfarna ledare och medarbetare och samtidigt locka nya talanger är därför verksamhetskritiskt.

Jämställdhet

Praktikertjänst ska vara en attraktiv arbetsplats som erbjuder en arbetsmiljö där alla människors lika värde värnas. Praktikertjänst har nolltolerans mot diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet och uttryck, etnicitet, trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Vårdbranschen är en kvinnodominerad bransch, vilket också speglas i Praktikertjänsts verksamheter genom en överrepresentation av kvinnliga medarbetare. Totalt i Praktikertjänst är cirka 80 procent kvinnor medan en mer jämn fördelning återfinns mellan kvinnor och män i chefsposition.

Enkätundersökning – Arbetsmiljöpulsen

Praktikertjänst genomför varje år enkätundersökningen Arbetsmiljöpulsen för att utvärdera arbetsmiljö och identifiera förbättringspotential. Den genomförs i två upplagor – en för bolagets medarbetare och en för delägare. Resultaten framgår enligt nedan.

Resultat från medarbetarnas Arbetsmiljöpuls

67 (62) procent av samtliga medarbetare besvarade Arbetsmiljöpulsen för medarbetare. Samtliga delar av verksamheten rörde sig i en positiv riktning där framför allt ökningen bland medarbetare inom kontor respektive hälso- och sjukvård var påtaglig.

Hållbart medarbetarengagemang (HME-index) för 2023 ökade till 85 (84), primärt drivet av resultatförbättringar inom affärsområde hälso- och sjukvård. 50 (54) procent uppger att de har en för hög arbetsbelastning, en förbättring jämfört med föregående år. 25 (27) procent uppger att arbetet är psykiskt påfrestande och 20 (21) procent upplever otillräcklighet varje vecka.

Index för arbetsgivarvarumärket i form av Employee Net Promoter Score (eNPS) klättrade till en ny rekordnivå, från 46 till 52. Hela 62 procent av respondenterna räknas som ambassadörer och rekommenderar Praktikertjänst som arbetsgivare.

Index för Hållbart SäkerhetsEngagemang (HSE-index) låg under 2023 kvar på oförändrade 84. Endast medarbetare i verksamheterna svarar på HSE-frågorna. För andra året i rad har hot och våld från patienter och anhöriga ökat i omfattning. Under 2023 har problemet varit störst i affärsområde hälso- och sjukvård, där medarbetare upplevde en ökad utsatthet från patienter och anhöriga. Totalt uppger 3,2 procent av Praktikertjänsts medarbetare att de upplevt våld och hot om våld under det senaste året[1]. Praktikertjänst har nolltolerans mot all form av utsatthet, diskriminering, kränkande särbehandling, sexuella trakasserier, hot och våld. Dessvärre är olika former av utsatthet en ökande samhällstrend och Praktikertjänst är inte förskonade. Praktikertjänst har en rutin för hantering av våld och hot om våld och alla anställda i en verksamhet genomgår e-utbildning i samband med sin introduktion. Verksamheter med särskilda behov får riktat stöd av koncernsäkerhetschef. Gällande annan utsatthet får berörda medarbetare kontakt med Praktikertjänsts HR-avdelning som ger stöd i arbetet med att följa upp samt att förebygga återkommande utsatthet. Därtill finns underlag om utsatthet på Praktikertjänsts intranät.

Resultat från delägarnas Arbetsmiljöpuls

64 (61) procent av alla delägare besvarade Arbetsmiljöpulsen för delägare. Hållbart medarbetarengagemang (HME-index) är oförändrat på 87 (87), men Praktikertjänst fortsätter att landa högt jämfört med verksamheter i offentlig sektor. Index för ambassadörsskap landar på 36, en ökning om tre enheter jämfört med förra årets mätning. 73 (77) procent av respondenterna uppger att de har en för hög arbetsbelastning, en förbättring jämfört med föregående år. Sedan mätningen inleddes är det första gången som stress bland delägare minskar, vilket visar att insatser för minskad stress gett resultat.

41 (56) procent av respondenterna upplever att arbetet är psykiskt påfrestande och 23 (31) procent känner otillräcklighet varje vecka. Minskningen från föregående år är en indikation på att Praktikertjänsts insatser gett resultat som gör skillnad för bolagets delägare. Precis som för medarbetare har våld och hot om våld ökat för våra delägare, där 4 procent uppger att de har upplevt detta under 2023. Praktikertjänst arbetar med denna fråga enligt de rutiner som beskrivs under medarbetare ovan. Dessa undersökningar är viktiga verktyg i arbetet med att vara en uppskattad och trygg arbetsplats och arbetsgivare. Genom att kontinuerligt följa upp resultaten kan Praktikertjänst genomföra förbättringsåtgärder och vässa det interna stödet som erbjuds både medarbetare och delägare.

Sjukfrånvaro och personalomsättning

Praktikertjänsts sjukfrånvaro är förhållandevis låg jämfört med vårdsektorn nationellt och låg på 4,3 procent för 2023. Den relativt låga sjukfrånvaron skulle kunna vara en följd av den kooperativa modellen som i högre grad möjliggör verksamheter med högre chefstäthet och hög delaktighet från medarbetare i de beslut som fattas med direkt påverkan på deras arbetsmiljö. Praktikertjänsts goda resultat i eNPS indikerar att trivseln på arbetsplatsen är hög, vilket skulle kunna föranleda den låga sjukfrånvaron, men detta har inte kunnat bekräftas. Personalomsättningen ligger på 15 procent.

Arbetsskador

Alla anställda på Praktikertjänst ska ha hög riskmedvetenhet, ta ansvar för en god arbetsmiljö och rapportera alla risker i det dagliga arbetet. Chefer ansvarar för att säkerställa att risker elimineras eller minimeras. I syfte att skapa en bättre förståelse kring riskbilden har Praktikertjänst tillsammans med Kungliga Tekniska Högskolan utvecklat nyckeltal för Hållbar riskmedvetenhet (HRM-index). Indexet anger andelen rapporterade riskobservationer i relation till tillbud, arbetsolyckor och arbetssjukdomar. Värdet går från 0–100, där 0 innebär en låg och 100 en hög grad av rapportering. Ett lågt värde indikerar att det finns ett mörkertal och att alla risker inte rapporteras. Under 2023 uppmättes Praktikertjänsts HRM-index till 16 (4), en ökning som visar att våra insatser för att öka rapporteringen fungerar. Det totala antalet arbetsskadeanmälningar för 2023 uppgick till 66 (72).

Kompetensutveckling

Anställda i Praktikertjänst erbjuds ett stort utbud av såväl fysiska som digitala kurser och utbildningar. Behovet av relevant information och kunskapsdelning ökar också i takt med nya och förändrade krav på regelefterlevnad. Under 2023 deltog 2944 medarbetare i någon av Praktikertjänsts endags-, flerdags- eller veckokurser inom verksamhetsutveckling, tandvård och hälso- och sjukvård.

Under 2023 registrerades även över 22 989 obligatoriska digitala utbildningstillfällen, avseende såväl engångsutbildningar som återkommande utbildningar som upprepas med olika tidsintervall.

Därtill deltog 83 procent av medarbetarna (inklusive medarbetare på kontoret, exklusive delägare) i minst ett medarbetarsamtal under perioden november 2022 till oktober 2023. Vi arbetar för att kunna rapportera data för medarbetarsamtal för hela räkenskapsår vilket vi inte kan idag på grund av tillkortakommanden i befintligt systemstöd.

[1] Ingår i Arbetsmiljöverkets arbetsmiljöundersökning och presenteras i SCB:s databas.

Kort om eNPS

eNPS (Employee Net Promoter Score) är ett index som mäter hur troligt det är att medarbetarna skulle rekommendera Praktikertjänst som arbetsplats. Skalan för eNPS går mellan –100 till +100, där poäng runt +30 anses mycket bra och runt +50 som utmärkt. Frågan besvaras på en skala från 0 till 10, och varje svar konverteras därefter till en av följande tre svarsgrupper, enligt nedan:

- 0 – 6 = ”Kritiker”
- 7 – 8 = ”Passiva”
- 9 – 10 = ”Ambassadörer”

eNPS-värdet beräknas därefter genom att subtrahera andelen Kritiker från andelen Ambassadörer. Detta betyder att eNPS kan vara ett negativt tal – det lägsta möjliga värdet är –100 (alla Kritiker) och det maximala värdet är +100 (alla Ambassadörer).

H7 Medarbetare, forts.

Våra anställda

	2023			2022			2021		
	Kvinnor	**Män**	**Totalt**	**Kvinnor**	**Män**	**Totalt**	**Kvinnor**	**Män**	**Totalt**
Totalt antal anställda	**5 914**	**1 388**	**7 302**	5 678	1 346	**7 024**	5 472	1 322	**6 794**
Antal tillsvidareanställda	5 746	1 355	7 101	5 495	1 307	**6 802**	5 264	1 276	**6 540**
Antal visstidsanställda	173	34	207	186	41	**227**	211	47	**258**
Antal behovsanställda[1)]	1 046	231	1 277	1 097	244	**1 341**	1 075	231	**1 306**
Antal konsulter[2)]	30	55	85	–	–	–	–	–	–
Av tillsvidare- och visstidsanställda är följande antal heltidsanställda:	*3 889*	*1 159*	*5 048*	*3 560*	*1 115*	***4 675***	*3 253*	*1 081*	***4 334***
Av tillsvidare- och visstidsanställda är följande antal deltidsanställda:	*2 026*	*232*	*2 258*	*2 119*	*234*	***2 353***	*2220*	*243*	***2 463***

Siffrorna anger ett medelvärde för räkenskapsåret och är angivna i HC (head count). I not 10 Personal på sida 59 visas medarbetare omräknat till heltid (FTE) vilket gör att totalsiffrorna skiljer sig åt. Med anledning av att Praktikertjänst har upphandlat ett nytt systemstöd har vi uppdaterat totalsiffrorna för räkenskapsåren för 2021 och 2022 vilka inte längre inkluderar behovsanställda. I nedbrytningen mellan heltid/deltid samt tillsvidare/visstid/behovsanställda skiljer sig totalsumman jämfört med totalt antal anställda vilket beror på att samma medarbetare kan ha haft två olika typer av anställning under året. I nuläget är det inte tekniskt möjligt att korrigera detta.

1) Behovsanställda har ingen garanterad arbetstid och inkluderas inte i totalt antal anställda.

2) Konsulter inkluderas inte i i totalt antal anställda.

Köns- och åldersfördelning nedbrutet per kategori (antal och procent)[1)]

	2023					2022		2021	
	Könsfördelning		Åldersfördelning			Könsfördelning		Könsfördelning	
	Kvinnor	**Män**	**Under 30 år**	**30–50 år**	**Över 50 år**	**Kvinnor**	**Män**	**Kvinnor**	**Män**
Styrelse	5	5	0	0	10	5	4	6	4
Andel, %	*50*	*50*	*0*	*0*	*100*	*56*	*44*	*60*	*40*
Koncernledning	6	2	0	0	8	6	1	5	2
Andel, %	*75*	*25*	*0*	*0*	*100*	*86*	*14*	*71*	*29*
Chefer	645	671	6	587	723	631	682	607	709
Andel, %	*49*	*51*	*0,5*	*44,6*	*54,9*	*48*	*52*	*46*	*54*
Anställda	5 262	716	479	3 162	2 337	5 678	1 346	5 472	1 322
Andel, %	*88*	*12*	*8*	*53*	*39*	*81*	*19*	*81*	*19*

1) Utöver kraven i ESRS S1-9 har Praktikertjänst valt att från och med räkenskapsåret 2023 även redovisa åldersfördelning för styrelse och koncernledning, samt könsfördelning av anställda. Praktikertjänst redovisar även köns- och åldersfördelning för kategorin chefer, i vilka inräknas chefer med personalansvar.

Styrningsinformation

H8 Ansvarsfullt företagande

Praktikertjänst ska bedriva en ekonomiskt sund och långsiktig verksamhet med hög affärsetik. Det inkluderar ett ansvarsfullt agerande i alla delar av värdekedjan och en verksamhet som bedrivs i enlighet med tillämpliga lagar och regelverk.

Affärsetik

Praktikertjänsts uppförandekod stipulerar principerna för hur vi ska uppträda mot varandra och våra intressenter, och lägger därmed grunden för ett ansvarsfullt företagande. Uppförandekoden baseras på Praktikertjänsts vision, mission, patientlöfte och ledstjärnor, samt FN:s Global Compact och omfattar våra ställningstaganden och principer gällande mänskliga rättigheter, arbetsmiljö, miljö och anti-korruption. Uppförandekoden antogs av styrelsen i slutet av 2022 och vidareutvecklades under 2023 för att underlätta utrullning i hela organisationen. Uppförandekoden omfattar alla inom Praktikertjänst och tillhörande dotterbolag. Under 2024 kommer implementeringen att skalas upp, bland annat genom interna processer för introduktion av nyanställda samt en onlineutbildning för hela organisationen.

Praktikertjänst har nolltolerans mot ekonomisk brottslighet och åtgärder som snedvrider konkurrensen samt alla former av korruption. I samband med förberedelserna inför CSRD har Praktikertjänst identifierat ett behov av att stärka arbetet och uppföljningen kring anti-korruptionsfrågor, vilket kommer att ledas av finans- och ekonomiavdelningen. Vi har under 2023 inte haft några bekräftade fall av korruption.

Inköp

Praktikertjänst köper årligen in tjänster, såsom tandtekniska arbeten och provtagningsanalyser inom tandvård och hälso- och sjukvård, likväl som konsulttjänster och systemstöd. Vi köper även in förbrukningsmaterial och inventarier. Praktikertjänsts inköpsavdelning arbetar för att identifiera kostnadseffektiva volymsynergier vid inköp, för att i nästa steg teckna centrala ramavtal till förmån för varje mottagning. Inköpsbesluten fattas lokalt på mottagningarna med möjlighet att göra inköpen via Praktikertjänsts ramavtal.

Praktikertjänst har en leverantörskod som klargör de krav och förväntningar gällande hållbarhet som ställs på leverantörer och deras underleverantörer. Leverantörskoden implementerades under 2023 och utgör en del av alla nya centrala leverantörsavtal.

Under 2023 genomfördes en gap-analys mot den föreslagna EU-lagstiftningen Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD) om tillbörlig aktsamhet för företag i fråga om hållbarhet. Det finns ett behov för Praktikertjänst att implementera en sådan process och under kommande år planerar vi att definiera ramarna för den.

Praktikertjänst är medlem i Ethical Trading Initiative (ETI) som syftar till att främja hållbara affärsmetoder i globala leverantörsled och utgör en källa till information, kunskap och erfarenhetsutbyte. Under 2023 genomförde en majoritet av inköpsavdelningens medarbetare en utbildning om implementeringen av en process för tillbörlig aktsamhet.

Inköpsavdelningen arbetar löpande med att hitta alternativ med lägre miljö- och klimatpåverkan, vilka görs tillgängliga i Praktikertjänsts inköpsportal. I de fall substitut finns tillgängligt i det centralt upphandlade förbrukningssortimentet lyfts det fram som ett bättre val för miljö och klimat.

Inköps- och kvalitetsavdelningarna har också ett nära samarbete vad gäller kemikalieinköp med fokus på att säkerställa att kemikalier som ska fasas ut tas bort som alternativ. Med anledning av arbetet för CSDDD kommer sociala hållbarhetsfrågor gällande mänskliga rättigheter och arbetsrätt att beaktas i en större utsträckning framöver.

Visselblåsarsystem

Medarbetare, patienter, uppdragsgivare eller leverantörer som misstänker en oegentlighet som strider mot Praktikertjänsts värderingar, affärsetiska kod eller lagstiftningen, ska alltid kunna komma till tals utan rädsla för repressalier. Genom ett visselblåsarsystem, som finns tillgängligt genom både externa och interna kanaler, kan uppgifter lämnas anonymt av samtliga som på något sätt representerar Praktikertjänsts organisation eller är yrkesmässigt verksam i den. Under 2023 lämnades 14 (8) anmälningar, varav 6 kvalificerade sig som visselblåsarfall. Samtliga kvalificerade anmälningar har hanterats i enlighet med tillämpliga rutiner och processer.

Egna upplysningar

H9 Kvalitetsarbete

Allt kvalitetsarbete i Praktikertjänst sker utifrån att vården ska vara god och säker. Säker vård bygger på hög patientsäkerhet och inkluderar därför kunskap om vad som krävs för att patienten ska erbjudas rätt behandling eller medicinering. Genom ett proaktivt arbete med att systematiskt följa och analysera nyckeltal i verksamheten ökar kunskapen och det blir möjligt att förebygga risker.

Vi har under året implementerat ett nytt BI-verktyg (business intelligence) vilket möjliggör en systematisk risk- och avvikelseuppföljning. Klinisk data finns i kvalitetsregistret. Under 2023 observerar vi en fortsatt hög vilja att anmäla vårdskada och risk för vårdskada enligt lex Maria. Utfallet återförs i avidentifierad form till alla verksamheter i syfte att öka patientsäkerhetskunskapen.

I enlighet med patientsäkerhetslagen upprättar Praktikertjänst årligen en Patientsäkerhetsberättelse. I den redovisas transparent och tydligt strategier, mål och resultat av arbetet med att förbättra patientsäkerheten. En central del av arbetet handlar om att fortsatt driva på kulturförändring i Praktikertjänsts decentraliserade organisation där ambitiösa målvärden för egenkontroller, riskbedömningar och obligatoriska utbildningar visar på vikten av att gå från reaktivitet till en högre grad av proaktivitet. Mer information finns i Praktikertjänsts Patientsäkerhetsberättelse samt strålsäkerhetsbokslut.

Patientnöjdhet

Patientnöjdhet mäts inom tandvård och primärvård separat. Praktikertjänst ligger i den senaste kundnöjdhetsmätningen från Svenskt kvalitetsindex (mars 2024) återigen i topp med ett resultat på 83,1 (79,4) jämfört med 79,1 (78,7) för den övriga privattandvården och 65,6 (70,2) för Folktandvården. För tandvårdsbranschen som helhet uppgår nöjdhetsindex till 74,7 (75,5), starkt drivet av nöjdheten bland patienterna i den privata tandvården, och då framför allt Praktikertjänst.

Trenden att tandvårdspatienterna är mest nöjda med Praktikertjänst håller i sig samtidigt som Praktikertjänst ökar avståndet till den övriga tandvården.

I Sveriges kommuner och regioners, SKR, årliga patientnöjdhetsmätning Nationell patientenkät primärvård, NPE, landar Praktikertjänst återigen i toppen med resultat som överträffar rikssnittet i samtliga sju kategorier med ett genomsnittligt resultat i kategorin helhetsintryck på 84 (83). Störst skillnad mellan Praktikertjänst och övriga privata och offentliga vårdgivare återfinns i kategorin kontinuitet/koordinering.

I undersökningen medverkade samtliga 21 regioner och totalt har 1 220 vård- och hälsocentraler deltagit. Drygt 97 000 respondenter svarade på undersökningen.

Säkra strålmiljöer

Säkra strålmiljöer är en betydelsefull del i en god arbetsmiljö och patientsäkerhet. Inom Praktikertjänst finns runt 550 mottagningar med tillståndspliktiga och/eller anmälningspliktiga strålkällor. Majoriteten tillhör tandvården och en knapp handfull tillhör specialistvården.

Under 2023 genomfördes 138 (138) egenkontroller av medicinska bestrålningar vid 121 (118) av Praktikertjänsts tandvårdsverksamheter. Varje bestrålning ska ske efter en berättigandebedömning och optimeras för att bli så bra som möjligt med hänsyn till det kliniska syftet. Det innebär en rimlig stråldos som varken är för hög eller för låg. Lokaler ska strålskärmas enligt gällande krav. Under 2023 avslutade Strålsäkerhetsmyndigheten sin tillsyn av Praktikertjänst med en central uppföljning av den tillsyn som genomfördes vid sex tandvårdsverksamheter 2022. Myndigheten var nöjd med utfallet och förlängde vårt samlingstillstånd för tillståndspliktiga strålkällor till december 2028.

Resultaten från inspektionerna ligger till grund för framtida tillsynsintervall och lärdomarna sprids till övriga verksamheter inom Praktikertjänst.

Praktikertjänst har en säkerhetskultur som säkerställer att utrustning som används fungerar som den ska och underhålls enligt tillverkarens och leverantörens instruktioner samt kontrolleras enligt myndigheternas krav. Under 2023 fokuserade Praktikertjänst på ett projekt inom kvalitetssäkring av intraoral röntgenverksamhet.

Läkemedelsförskrivning

Ansvarsfull antibiotikaförskrivning är kritiskt för att förebygga framväxten av antibiotikaresistens. Strama (Strategigruppen för rationell antibiotikaanvändning och minskad antibiotikaresistens) har definierat ett nationellt mål för antibiotikaförskrivning i primärvården – 250 recept per 1 000 patienter. Med utgångspunkt i målvärdet har Praktikertjänst definierat ett mer ambitiöst mål där vi arbetar för en lägre antibiotikaförskrivning på 125 antibiotikarecept per 1 000 primärvårdspatienter. Medelvärdet för antibiotikaförskrivning under 2023 var 128 (110) recept per 1 000 primärvårdspatienter, något högre än målsättningen. I nuläget har dock Praktikertjänst endast tillgång till data för två tredjedelar av bolagets primärvårdsverksamheter. Ett arbete pågår för att öka tillgången till data för att på sikt kunna följa upp samtliga primärvårdsverksamheter. Primärvården står för cirka 60 procent av antibiotikaförskrivningarna i Sverige. Det finns idag ingen teknisk möjlighet till uppföljning av antibiotikaförskrivning i tandvården.

Säker hantering av patientdata

Praktikertjänst hanterar årligen stora mängder patientdata. Det ställer höga krav på ett informationssäkerhetsarbete som skyddar dessa uppgifter mot obehörig eller otillåten behandling, genom tekniska och organisatoriska åtgärder. Bolaget följer gällande lagar och regelverk för insamling och behandling av personuppgifter, och system och rutiner är utformade i enlighet med dataskyddsförordningen GDPR. Praktikertjänst vill se en hög benägenhet att rapportera in incidenter eftersom det visar en sund och medveten organisationskultur. Det är också ett kvitto på att Praktikertjänst systematiskt identifierar och hanterar personuppgiftsavvikelser. Under 2023 har 121 personuppgiftsincidenter anmälts in till dataskydd varav 63 av dessa incidenter rapporterats vidare till Integritetsskyddsmyndigheten (IMY). Ingen (0) incident har resulterat i tillsyn från IMY.

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till bolagsstämman i Praktikertjänst AB, org.nr 556077-2419.

Uppdrag och ansvarsfördelning
Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för år 2023 på sidorna 29–33 samt 69–74 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning
Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 *Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten*. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Uttalande
En hållbarhetsrapport har upprättats.

Stockholm den 20 mars 2024
Ernst & Young AB

Mikael Sjölander
Auktoriserad revisor